

KURDISTAN

بەشیک ئە وتار و بابەتەکانی

هاوێی کاوه بههرامی

کۆکردنەوە و ئامادەکردنی: زەممان نەقشی

پىراست

- ۱- خەباتى چەكدارى وەك پىشتىوانىك بۇ خەباتى مەدەنى ۴
- ۲- ئەگەرى ھېرشى نىزامى ئەمىرىكا و ئىسرائىل بۇ سەر ئىران ۴
- ۳- گۇرانتارىيەكانى رۇژھەلاتى ناوھراست و دواپۇژى كۇمارى ئىسلامى ۱۳
- ۴- گۇرۇ و ئالۇزىيەكانى ناوچەى رۇژھەلاتى نىوھراست و بەرژھەوھندىيەكانى كۇمارى ئىسلامى ۲۱
- ۵- ستراىتىژى دامەززاندى موشەكى پاترىوت نە توركىيە و نىگەرانى ئىران ۲۵
- ۶- گۇرانتارى نەسىستى داھاتووى ئىران، فېدراىلىزم يان سەربەخووى ۲۸
- ۷- ئىمە و كىمىبارانى ھەنەبجە ۳۱
- ۸- نە پەراووزى وتارەكەى بەرىز كاك "مستەفا ھىجرى" دا ۳۶
- ۹- ئايا كۇمارى ئىسلامى دۇستى كورد و دۇ تىرۇرېزمە؟ ۳۸
- ۱۰- خەباتى چەكدارى پەچەكدارىكە دۇ دىكتاتورى و تىرۇرېزمى سەردەم ۴۲
- ۱۱- ۲۶ سەرماوھز رۇژى پىشمەرگەى كوردستان ۴۵
- ۱۲- سانوگەرى كىمىيائى بارانى ھەنەبجە و كاردانەووى نە سەر رۇژھەلات ۴۸
- ۱۳- ستراىتىژى ئىران نە رۇژھەلاتى نىوھراستدا ۵۱
- ۱۴- وەبىرھىناەوويەك بۇ چەكدارانى خۇفۇشى رىژىم ۵۴
- ۱۵- ھەنگاوىك بەرەو ئاسۇ ۶۱
- ۱۶- شاخە سنوورىيەكان سەنگەرى ھىزن بەرەو باوھشى گەل ۶۳
- ۱۷- ئايا ھەنۇرەن نە كۇمارى ئىسلامى، ئالۇگۇرىك نەو سىستەمەدا پىك دىنى؟ ۶۵

- ٦٨ ١٨- کچان و کورانی روژهلالت بەشداریی خۆتان له ریزهکانی پیشمه‌رگه‌دا به هیزتر بکه‌ن
- ٦٩ ١٩- پاسان و درێژهی خه‌بات
- ٧١ ٢٠- تاکتیکی نوێی رێژیم له به‌ره‌نگاریبوونه‌وه‌ی هیزی پیشمه‌رگه‌دا
- ٧٣ ٢١- پاسان بزووتنه‌وه‌یه‌کی هه‌مه‌لایه‌نه‌ بۆ پیشه‌نگایه‌تی پرگاریی گهلانی ئێران
- ٧٥ ٢٢- بزووتنه‌وه‌ی پرگاریخواریی گهلانی کورد له هزری دوکتور قاسملوودا
- ٧٨ ٢٣- پیشمه‌رجی سه‌رکه‌وتن، یه‌کریزی و پیکه‌وه‌ بوونه
- ٨٠ ٢٤- پاسان و خه‌باتی چه‌کداری
- ٨٢ ٢٥- شانۆگه‌ریی مانۆری سه‌ریازی سپای پاسداران له کوردستان
- ٨٤ ٢٦- نه‌ورۆزی خاکیپۆشانی جامانه‌ له مل، ویستگه‌یه‌کی گرنگ بۆ گۆرانیکاری گه‌وره
- ٨٦ ٢٧- له یادی قاسملووی رێبه‌ردا
- ٨٩ ٢٨- شه‌وی یه‌لدا
- ٩١ ٢٩- کۆماری ئیسلامی بۆ چاوترسینکردنی گهلانی ئێران باس له نه‌نباره‌کانی فرۆکه‌ی بی فرۆکه‌وان ده‌کا
- ٩٣ ٣٠- ١٠ی خاکه‌لیوه، روژی شه‌هیدانی کوردستان، سیمبولیکه‌ بۆ ریزگرتن و په‌یمان نوێکردنه‌وه
- ٩٤ ٣١- قاسملوو، رێبه‌ریک بۆ هه‌موو وه‌رزه‌کانی خه‌بات
- ٩٦ ٣٢- بۆ ئۆگری به‌ رێبه‌ریک و درێژهدان به‌ رینگه‌ی تا گه‌یشتن به‌ ئامانجه‌کان
- ٩٨ ٣٣- کاریگه‌ریی دوکتور قاسملوو له گه‌شه‌سه‌ندنی حیزبی دیموکراتدا
- ١٠٣ ٣٤- ٢٦ی سه‌رماوه‌ز روژی پیشمه‌رگه‌ی کوردستان

خەباتى چەكدارى وەك پشتىوانىك بۆ خەباتى مەدەنى

پاش سوسى سال تىپەرىيون بەسەر دەسلەلاتى رىژىمى كۆمارى ئىسلامى و ئەو زەبىر و زەنگانەى كە روبەرووى خەلكى كوردستان و ئىرانى كردۆتەو، بەردەوام باسى چۆنىيەتتى بەرەنگار بونەوئەم رىژىمە دەكرى. ئەم سالانەى دواییدا و پاش ئەو شۆرشانەى كە لە

ولاتانى عەرەبیدا سەرىپە ئادا، خەباتى مەدەنى كەوتە رۆژەقەو. بە شىوئەى كە بەردەوام باس ئەو دەكرى كە تاكە رىگا بۆ ئەناو بردنى كۆمارى ئىسلامى خەباتى مەدەنىيە. جىاواز لەوانەى كە لە ميسر و تونسا رويان دا، پىدەچى ئىوهرۆكى ئەم رىژىمە زۆر لە ئىوهرۆكى رىژىمە كە ئەسەدەو نەزىك بى، مەبەستەم ئەو ماھىيەتەى كە چۆن روبەرووى ھەر چەشنە ناپەزايەتییەك دەبىستەو، بۆيە دەتوانىن چۆنىيەتتى مامە ئە كردنى رىژىمى سوورىيە بە نموونە بىننىنەو كە ئايا خەباتى مەدەنى ئەو ولاتە كەشتوتە نامانج؟ ھەر بۆيە ھەمان پرسیارىش دەتوانى بەرانبەر بە كۆمارى ئىسلامى بكرى.

ئايا خەباتى مەدەنى تاكە رىگای رووخانى كۆمارى ئىسلامىيە و ئەو شىوئە خەباتە توانىوئەتتى تا ئىستا وەلامدەر بىت؟ ئايا دەكرى تەنیا شىوئەى كە لە شىوئەكانى خەبات بۆ گۆرانكارى ئە ئىراندا پەسەندى بکەين؟ ئايا كاتى ئەو ھاتوو ھاوكات ئەگەل خەباتى مەدەنى ئە خەباتى چەكدارى وەك پالپشت و بەھىز كردن و سەرخستنى ئەم شىوئە خەباتە كە لك وەرگىرن؟ زياتر لە سى و سى ساڵە كۆمارى ئىسلامى ئىران، دەسلەلاتى نگرىسى خۆى بەسەر گەلانى ئىراندا سەپاندوو و ناپەھوى بە ھىچ شىوئەى كە سىيەرى دىكتاتورى خۆى ئەسەر خەلكى ئىران لاپەرى. بۆ درىژدان بە دەسلەلاتى دواكەوتوووى خۆى كۆمەلە ئاخوندى دواكەوتوووى ئە بوارە جۆراو جۆرەكاندا راھىناو كە بۆ مانەوئەى ئەم سىستەمە ئە ھەر جۆرە مىكانىزىمىكى دژى مەروئى كە لك وەردەگرن.

بە ھاتنە سەركارى كۆمارى ئىسلامى تا ئىستا زياتر لە دەیان ئۆرگانى جۆراو جۆرى سەركوت و زەبىر و زەنگى بۆ سەر كۆمەلانى خەلكى ئىران پىكەيناو، ئەگەل ئەوئەشدا ئەو نىزامەدا جگەلە وەلى فەقىيە كە برىاردەرى سەرەكى ئەم رىژىمەى ھىچ كامە ئە ئۆرگانە فەرمى و ناپەرمىيەكان ئە گۆرانكارى و چارەنووسى ئەم خەلكە چەساوئەى بچوكتىن دەسلەلاتىان نىيە.

پىكەينانى سپاى پاسداران، بەسىج، ئىتلاعات سەرەتايەك بوون بۆ لاواز كردنى ئۆرگانە فەرمىيەكانى نىزامى و ئىنتىزامى وەك

ئەرتەش و ژاندارمى و شارەوانى و پىكەتتەنى چەند نۇرگانى سەرکۆتەر بۇ پاراستنى دەسلەتتى نگرىسى ئاخوندى. لە ماوەى ئەم ۳۳ ساڵدا چىن و توئزەكانى گەلانى ئىران لە شىۋەكانى جۇراوجۇرى خەبات بۇ گۇرپىنى گەشتىن بە نامانجەكانىان كە ئىيان ۋەرگرتوو. بەگشتى ئەو كەس و لايەنەنى كە تواناى نووسىن و گەياندىن و روونكردنە ۋەيان لە سەر كەردوو نامرۇقانەكانى كۆمارى ئىسلامى ھەبوو لە رۆژنامە و گۇقاردا نامازەيان پىكردوو، دەستبەسەر يان ئىعدام كراون. ھەرچە شەنە رىكخستىنىكى ئىسلامى يا غەيرە ئىسلامى ئەگەر لە راستاى سىياسەت و بۇچوونى ئەم رىژىمەدا خۇىرىك نەخستى، پەراۋىز خراو، تەنەنەت ئەگەر لە راستاى ئىدىئولوژى ئىسلامىدا خۇشىرىك خستى و بۇ تاقە جارىك رەخنەى لە كەردوو ھەيەكى ئەم رىژىمە گرتىت جىگائە ۋە سىستەمەدا نەماو.

ھىچ ھىزىنىكى سىياسى و كۆمەنگاى مەدەنى تا ئىستا لەناو رىژىمى كۆماى ئىسلامىدا نەيتوانىو ھە چووكەتتىن كاردانە ۋە سىياسى لە خۇى نىشان بەدات و ئازادانە لە ئىراندا تى بگوشىت، چونكە ھەر لەبنەرەتدا كۆمارى ئىسلامى ھەرچە شەنە ئازادى رادەربىنىكى لە كۆمەنگا زەوت كەردوو.

كۆمارى ئىسلامى ئىران تەنەنەت بەزەيى ۋە كەسانەشدا نەھاتە ۋە كە ماوەى ۳۰ ساڵ بوو بۇ پاراستن و مانە ۋە ئەم رىژىمە خەباتىان كەردوو و ئەژىر فەرمانى ئەم رىژىمەدا بە ھەموو شىۋەيەك خەلكى ئازادى خوازان سەرکۆت دەكرد و ئەگەل دەربىنى كەمتىن نەرەزايەتى ئەوئىش بە شىۋەى ھىمانە بۇ ئىعتراز بە ھەل بۇزاردنى سەرکۆمارى ۋە رەژە ۋەندى خۇيان ئىستا ئەو چائەرەشەنە دان، كە پىشتەر بۇ ئازادىخوازان نامادەيان كەردبوو. كۆمارى ئىسلامى لە ماوەى دەسلەتتى پىر لە تاوان و جىنايەتتى خۇيدا بە سەدان ھەزار كەسى بىدىفاعى ۋە لاتەكەمانى ئىعدام و مائۇئىران كەردوو و كەش و ھەوايەكى پۇلىسى ۋە مەنەتتى بەسەر ۋە لاتەكەماندا زال كەردوو.

بە ئاوردانە ۋە ئەو راستىيانەنى كە ھەتا ئىستا لە شىۋەكانى خەبات بۇ بەرەنگار بونە ۋە كۆمارى ئىسلامى ئەزمون كراون، كاتى ئەو ھاتوو كە خۇمان رويەرووى ئەو پىرسىارە بگەينە ۋە كە ئايا پىنوئىست ناكات بۇ سەرختن و پىشتىگىرى كەردن لە خەباتى مەدەنى بىر لە مىكانىزىمىكى گونجاو و ۋەلامدەر بگەينە ۋە؟! ئىرە ۋەيە كە بە ئاوردانە ۋە بە ھەلومەرجى ناوخۇيى ۋە دەرەكىي ۋە لاتەكەمان دەتوانىن ئەم مژارە بگەينە بەرباس.

ھەلومەرجى ناوخۇيى ۋە پىنوئىستى پائىشتى خەباتى چەكدارى:

ھىچ رىگايەك نەلايەن خەلكە ۋە بۇ ئاوكۆرى ئەم سىستەمە دىكتاتورە نەماو كە ئەزمون نەكرابىت، ھىچ كامە لە

شىۋەكانى خەباتى مەدەنى ئە سىستىمى داخراوى كۆمارى ئىسلامىدا رېڭايان پى نادى و ئەگەرىش باس ئە ھەئىژاردن دەكرى ئەوا بەرھەمى ھەئىژاردن ئە سائى ۸۸ بە ھەئىژىرانەھوى ئەھمەدىئزاد بە ئاشكرا وەلامى كۆمەلانى خەئكى ئىرانى داىھوہ.

خەباتى مەدەنى بۆ بەدەست خستنى داواكارىبەكانى خەئك مافى ھەموو كۆمەئگايەكى ئازاد و پىشكەوتنخوازە، بەلام ئە ئىراندا بە سەركوت و گوللە وەلامى ئەم شىۋە خەباتە دەدرىتەوہ.

بۆ ئەوئىبتوانىن ئە تىكەلاۋىك ئە خەباتى مەدەنى و باقى خەباتەكانى دىكە كەئك وەرگىرن، پىئويستە گەلانى ئىران ئە خەباتى چەكدارىوہك پالپشت و مىكانىزمىكى دىكەئىخەبات ھاوتەرىب ئەگەئ خەباتى مەدەنى كەئك وەرگىرن، رىژىمى كۆمارىئىسلامى ئەوئى سەلماندووە كە ھىچ كامە ئە شىۋەكانى خەباتى مەدەنى قىبوول ناكات و تەنانت ئەگەر ئەلايەن خەئكى مافخواز و ئازادىخوازوہ خۆپىشاندانى ھىمانانە و بىدەنگ وەپى دەخرى، دەكەونە بەر پەلامارى چۆماقدارانى ھىزە نىزامى و ئىنتىزامىبەكانى كۆمارى ئىسلامى.

ھەر وئلائىك ئەرتەشىبە مەبەستى پارىزگارى ئە سنوورەكانى وئلائەكەئى رىك خستووە و ئەو پەيوەندىبەدا پەروەردەئى كردووە، بەلام كۆمارى ئىسلامى ئىران دەيان ئۆرگانى سەركوتكەرى وەك سپاى پاسداران، بەسىچ، ھىزبوتلا، ھىزەكانى ئىنتىزامى، لىياس شەخسى، كۆماندۆ، ئىتلاعات و تەنانت ئەرتەشىش بە ھەموو لق و پۆپەكانىوہ و ... ھتد تەنياو تەنيا بۆ پارىزگارى ئە قەوام و دەوامىسىستەمە توتالىتېر و دژىگەئىئى خۆئى و سەركوتى خەئكەكەئى رىك خستووە، رىگا نادەن ھىچ چەشنە رەخنە و ناپەزايەتتىبەك ئە بەرانبەر كردووە نامرؤفانەكانى رىژىمى وىلايەتى فەقىھە دەر بېرن.

ئەزمونى ئەم چەند مانگەئى و ئاتانى عەرەبى ئەوئى سەلماند كە ئەم رىژىمە سەركوتكەرانە بە ھىچ شىۋەبەك نامادە نىن واز ئە دەسەلات بەئىنن، بەتايبەت رىژىمى ئاخوندىبە ھەئسوكەوت و كردەوہكانى خۆئى بەرانبەر بە گەلانى ئىران ئەخۆئى تىكەئىشتووە ئەگەر ئەم دەسەلاتە ئەدەست بدات، بۆ ھەتا ھەتايە دەچىتە زىلدانى مېژووەوہ.

ئىستا كە ھەم ئە ئاستى نىوخۆئىولات و ھەم ئە بىروراپ گشتى جىھانىدا گئۆئەئى كەوتۆتە لىژى، ھىچكام ئە پىئوہرەكانى سەقامگىرى ئەو حكومەتەدا بەرچاوا ناكەوئىن، واتە ئە بوارى ئابوورى، نىئوئەتەوہىئى و ناوخۆئى رۆژ بە رۆژ بەرەو لاوازى دەروات. ئەلايەكى دىكەوہ مېژوو نىشانىداوہ ئەو حكومەتە دىكتاتورانە ھەرچى دىرئىزى تەمەنى نگرىسيان بەرەو كۆتايىدەرەوات، زىاتر زەبر و زەنگ دەخەنە سەر خەئكى وئلائى خۆيان و پەرە بە رەوتى سەركوت و كوشتن و گرتن و

توقاندى گەنەكەيان دەدەن.

نەگەر باس نە پالپشتى خەباتى چەكدارى دەكەين لەبەر نەوھىيە كە نەگەر گەلانى ئىران پىش بە سەرھەرقى دەسەلاتى كۆمارى ئىسلامى ئىران نەگرن، دەبىتتە ھۆىئەوھىكە ھىزە دەرھەكەبەكان بىر نە چارەنووسى ئىران بىكەنەوھ. ھەر بۆيە پىئويستە گەلانى ئىران خۆيان سەنگەرھەكانى بەرپەرھەكانى نە ناوخۇدا بەھىز بەكەن بۆ نەوھىكە كۆمارى ئىسلامى ھەر بەدەستى خەنكى ئىران برووخىت، نەم سۆنگەوھ بۆمان دەرھەكەوئى كە خەباتى چەكدارى نەم بوارەشدا دەتوانى يارمەتيدەر بىت.

نەوھىكە ئىستا كۆمارى ئىسلامى ئىران نەو شىئوھ سەرھەكوتە كەنكى وەرگرتووه، زىندانەكانى سەرتاسەرى ئىران و قەبرستانەكان شاھىدى نەو سەرھەكوتەن، نە راستىدا نەو شىئوھ سەرھەكوتە بەرپەرھەكوتە رىئىم خەنكىان چاوترسىن كىرەوھ و نەم شگەردى رىئىم تا رادەھەكە پاشەكشەبە بەشىك نە گەلانى ئىران كىرەوھ، جگەنە كوردستان و تا رادەھەكە بەلووچستان نە خەباتى چەكدارى و رىبەرىيە حىزبىكە بتوانى نە ھەلومەرج و بۆنە تايبەتايبەكان خەنكى كۆدەنگ بەكات، نە باقىشار و پارىژگەكانى دىكەى ئىران كەنكى وەرھەگىراوھ، ئىعدام و زىندانەكانىش بەرھەوام كۆسپىسەر رىگەى نازادىخوزان و شۆرشگىران و رووناكبىران بووھ.

نەگەر ئاورىكى كورت نە چۆنىھەتتى ھەئسوكەوتى رىئىم نە پىئوھندىلەگەن سىپىنەوھى فىزىكى خەنكى بەدەينەوھ بۆمان دەرھەكەوئى كە پىئويستە گەلانى نازادىخوزى ولاتەكەمان نە شىئوھى خەبات و تىكۆشانى مافخوزانەى خۆياندا، ئالوگەرى پىئويست بىك بەئىن.

خەنكى ئىران نە قۇئاغە جۇراوجۆرھەكانى خەباتىنەم ۳۳ سائەدا شەھىد و قوربانىيەكى بەرچاوىداوھ، ھەر جارىك ناپەزايەتى نە گۆشەھەكى ئىران سەرھەكوتە داوھ نەگەن سەرھەكوت و ئىعدام بەرھەروو بووھ و نە كۆتايىدا نەئىر كارىگەرىكەش و ھەوا نەمنىھەتى و نىزامىيەكانى رىئىمدا وازيان نە درىئەى خەبات ھىئاوھ، نە بىھەئىستىيە شارەكانى دىكەى ئىراندا چاوەرى دەرفەتگەئىكى دىكەدا بوون.

نەم شىئوھ بى لايەنىيە دەگەرئىتەوھ بۆ نەوھىكە رىئىم بە ئاور و ئاسن دژى خەباتى مەدەنى كەنكى وەرگرتووه و نە ھىچ ھەئسوكەوتىكى بىبەزەھىيانە خۆنەپاراستووه. خۆپىشانەھەران يا نوسەران، روناكبىران، مامۇستايان، ياسادانەھەران و پارىژەرانى مافىمروفا بە چەشنىكى ھۆقانە سەرھەكوت كراون، نەوھ بووھ ھۆىئەوھىكە دىكتاتورانى كۆمارى ئىسلامى رىگە نەدەن نازادىخوزان داواىماقە رەواكانى خۆيان بەكەن، نەم بوارەدا پىئويستە خەنكى ئىران بۆ پارىژگەرى نە خۆيان بەرانبەر

ھىزە چەكدار و چۆمەغ بەدەستەكانى كۆمارى ئىسلامى خۆيان چەكدار بىكەن، لە ھەر جىگايەك ھىرشى چەكدارى دەكرىتە سەر خۆپىشاندەران، وەلاميان بە چەك بەدەنەو. كۆمارى ئىسلامى ئىيران بە ئاسانىواز لە دەسەلات ناھىنى. ئەم رىژىمە دەبى بە زمانى خۆى لەگەلى بدوئىن و بەر بەرەكانى لەگەل بىكەن.

ئىستا كە مەترسى نىزامى بۆ سەر كۆمارى ئىسلامى لە رۆژەقى سياسى جىھان دا، پىويستە خەبانگىرانى ئىيران بۆ بەچۆكدا ھىنانى ئەم رىژىمە خۆيان رىك بىخەن، ئەگەر لە كوردستان خەباتى چەكدارى دژى رىژىم رىك خرابوو، دژكردەوى گەلى كورد بەرانبەر ھىرشى رىژىمى دىكتاتورى كۆمارى ئىسلامى بوو كە شەرى بەسەر گەلى كورددا سەپاند، بەلام بەھۆى و شىيارى رىبەرانى جوولانەوى گەلى كورد لە كوردستانى ئىيراندا، رىژىم ئەم پەيوەندىدا زەمىنگىر بوو، ئەگەر باقى گەلانى ئىيران پاپىشتى ئەم شىوہ خەباتەيان كردبا، ئىستا لەمىژ بوو كە تەمەنى نگرىسى ئەم رىژىمەيان تىكەوہ پىچابوو.

ھەنووكە چ بىكەن كە بتوانىن ھاوكات لە ھەموو شىوہەكانى خەبات بۆ گۆرانكارى لەم سىستەمەدا كەلك وەرگىرن بۆ ئەوہى كە بتوانىن لە ئامانجەكانمان نىك بىبىنەو؟ كۆمارى ئىسلامى ئىيران ھەر لە سەرەتاي ھاكتە سەركارىيەو، ئەوہى سەلماند كە دوژمنى ئەو ھىزانەيە كە پارىزگارى لە مافى رەواى خەلك دەكەن.

خەباتى چەكدارى لە راستىدا بۆ رەھەندى بەرگىرە بەرانبەر ھىرشى داسەپاودا بەكار ھاتوو، بەلام ئەوہى جىگاي سەرنج و تىپرامانە كەلك وەرگرتن لەو شىوہ خەباتە لە بارودۆخى ئىستاي ناوچەكەدا كە بە لەبەرچا و گرتى ئەو ھاوكىشە سياسىيانەى پاش بەھارى عەرەبى و كارىگەرى گەمارۆكان كە لە ئىران ھاتوونەتە ئاراو، لە كورت ماوہدا دەبىتە كارتىكى فشار بۆ بەر بەرەكانى لەگەل بىرى چەقەستوى سەدە ناوہراستى كۆمارى ئىسلامى، لە درىژ ماوہدا لەچا و خويندەوہى واقىبىنانە بۆ رووداوەكان دەبىتە ھۆى ئەوہى كە ئۆپۆزىسيۆنى ناوخۆى ئىيران، ھىز و پىگە و قورسايى تايبەت بە خۆى بىت.

لە كۆتايىدا ئەگەر خۆ رىك خستنىكى بەھىزى چەكدارىمان بۆ پاپىشتى لە خەباتى مەدەنى رىك نەخەين ناكرى چاوەروانى ئەوہ بىن لە ئىراندا گۆرانكارى روو بدات.

نەگەرى ھېرشى نىزامى نەمريكاً و نىسرائىل بۆ سەر نىيران

حكومەتى ئىسلامى نىيران لە سەرەتاي گەيشتن بە دەسلەلتى نگرىسى خۆى و ناردنە دەرەوى شۆرشى ئىسلامى كرده سياستى بنچىنەىى حكومەتەكەى، بىگومان بىريان لەو كەردۆتەو كە ھەئبژاردن، دروشمىكى وا گەورە، ئىمكاناتىكى زۆرى مادى و مەعنەوى و بەتايبەت نۆزىستىكى و نىزامى بەھىزى دەوتت.

ھۆكارى ئەوى كە دەسلەلتدارانى رىژىم ھەر لە سەرەتاي ھاتنە سەركارىانەو بەردەوام تىدەكۆشن دەستيان بە چەكى ناوكى رابگات، دەگەرىتەو بۆ ئىستراتىژى دىارىكاراوى كۆمارى ئىسلامى بۆ پەرەپىدانى ئىدئۆلۆژى ئىسلامى شىعە (ولايەتى فەقىھى) و بەرەركانى لەگەلا ئىسرائىل ھەك و لاىتىكى غەيرە ئىسلامى، بە قەولى ئەوان سەھىيۆنىزم كافرە.

ئەو تىنۆرىيە لە مەزھەبى شىعەدا ھەك فاكتەرىكى سەرەككىيە بۆ لە ناوېردنى ئايىنەكانى غەيرە ئىسلامى و بە تايبەت بەرەركانى لە گەلا مەسىحىيەت لە سەرەوى ھەمووان و ئىسرائىل ھەك ناوھەندى سەرەككىي ئايىنى جوولەكە و ھەسەسىيەتى نىيران لە پەيوەندى لەگەلا بەيتالمقدس كە ھەم بۆ ئىسلامىيەكان و ھەم بۆ ئىسرائىلىيەكان بايەخ و پىروۆزى خۆى ھەيە.

كۆمارى ئىسلامى لە پىوەندى لەگەلا كەمىنە مەزھەبىيەكانى دىكەى و لاىتى خۆى لە دەرکردن، زىندان، ئەشكەنجە و تەنانەت ئىعدامىش خۆى نەپاراستوو و ئەم جوړە ھەئسوكەوتە دژى مەروپىانەى رىژىم لە ناو بىرووراي گشتى جىھاندا بە ئاشكرا سەلمىنراون و بە دەيان جار كۆمارى ئىسلامى ھەك پىشلىكەرى مافى مەروفا لە لاىەن رىكخراوەكانى مافى مەروفاو ناسىنراو.

لە دەرەوى ئىرانىش بە دائەدان و دامەزراندنى گرووپە تىرورىستىيەكان و ئەنجامدانى دەيان كردهو گەلى تىرورىستى، سەلماندوويەتى كە بۆ گەيشتن بە ئىستراتىژى خۆى واتە دروست كردنى ئىمپىراتورى ئىسلامى لە ھەموو مەتۆدىكى دژە مەروپى و ناردەوا كە لك ھەردەگرى و ھەرگرتوو.

ھەر لە سەرەتاي ھاتنە سەركارى كۆمارى ئىسلامى نىيران، ئامانجى سەرەككى ئەم رىژىمە لە ناوېردنى ئىسرائىل بوو و چەندىن جار لە لاىەن دەسلەلتدارانى كۆمارى ئىسلامى نىرانەو (لە رىبەرى ھەلى فەقىھەو بگرە ھەتا سەرکۆمار) بە ئاشكرا درۆشمى لە ناوېردنى ئىسرائىلىيان بەرز كردۆتەو بۆ گەيشتن بەو ئامانجە ھەموو ھەوتىكىيان داو.

كەوابوو، دەست پىراگەيشتنى ئىران بە چەكى ناوكىي گەورەترىن مەترسىيە بۆ سەر ئەمىيەت و ئاسايشى ئىسرائىل، چوونكە لە بوارى جۇغرافىيەيەوه نىسبەت بە ولاتانى ئوروپايى لە ئىران نزيكترە و لە لايەكى ديكەوه يەكەمىن گوزىنەى ئىرانە بۆ ھىرش كردن و لە نيوبردنى دەولەتتىكى بە وتەى ئەوان كافرو دژى ئىسلام.

ئىسرائىل ناوەندیكى گەورەى مەزھەبى جوولەكەيە و لە لايەن ولاتانى ئەوروپايى و بە تايبەت ولاتى ئەمريكاه پشنگىرى لى دەكرى، لەگەل ئەوهى ولاتىكى ساوايە، بەلام لە بوارى سياسى، ئەمىيەتى، نيزامى و تۆرى پىنەندى و سيخۆريەوه زۆر بەھىزە و دەزگای زانىارى موساد وەك يەككىك لە بەھىزترىن ناوەندەكانى سيخۆرى لە ھەموو ولاتانى جىھاندا كۆلەكەى ھەيە.

كەوابوو ئىسرائىل ھەر لە سەرەتای ھاتنە سەركارى كۆمارى سىدارەوه لە پڕۆژە و بەرنامەكانى كۆمارى ئىسلامى بە نىسبەت خۆيەوه ئاگادار بوو. پىنداگرى ئامريكا و ئىسرائىل بۆ بەرگرىكردن لە دەست پىراگەيشتنى ئىران بە چەكى ناوەكى لە راستای ئاگادار بوون لە پەلاماردانى رىژىم بۆسەر ولاتانى ديكە بە تايبەت ئىسرائىلە.

بە پىنى ئىدوانەكان و راپۆرتەكانى ئاژانسى نيودەولەتى وزەى ئەتۆم، ئىران لە قوناعى گەيشتن بە چەكى ناوكىي دايە، تا ئىستا لە لايەن ولاتانى ئوروپايى و ئامريكايەوه كۆمەلەك گەمارۆى ئابوورى و نيزامى بۆ سەر ئىران پەسەند كراون، بەلام كۆمارى ئىسلامى ئىران سەرەراى گوشارەكانى نيونەتەوهيى و تەنگتر بوونى تەوقى تەحرىمەكان لە پڕۆسەى گەيشتن بە مەبەستى خۆى واتە چەكى ناوكىي دەست ھەلناگرىت و بە باوهرى من لەو پىنەندىيەدا بە دوو ھۆكار پاشەكشە لەو پڕۆژەيەى خۆى ناكات:

يەكەم: وەك باس كرا چەكى ناوكىي يەككىك لە فاكتەرە گرینگ و بەھىزەكانى كۆمارى ئىسلامىيە بۆ شەر و بەرەبەرەكانى لە گەلا بە قسەى خۆيان دوژمنانى ئىسلام بە تايبەت ئىسرائىل.

دووهەم: سەرەوت و سامانى گەلانى ئىرانى لەو پىناوهدا سەرف كردوو و كۆمەلەك قەولا و بەئىنى بەبنەمايان بە دەست و پىنەندىيەكانى خۆيان داوہ كە گەيشتن بەو ئىستراتىژىيە پىويستى بە تىچوويەكى زۆر ھەيە. ئەوہ ئەركىكى شەرعىيە، كۆمارى ئىسلامى لە بوارى تىكنۆلۆژى نيزامىيەوه ولاتىكى لاواز و پاشقەرۆيە، ھەر بۆيە بۆ قەرەبوو كردنەوهى ئەم بۆشايە، لەگەل ولاتانى چىن و بەتايبەتى رووسىيە گرئەست و دانوستانى نيزامى ھەيە و كۆمەلەك چەكى جۆراوجۆرو موشەك گەللىكى دوورھاوتى كرىوہ. لەوانەيە ھەندىك لە چەكە كۆنەكانى رىژىمى پىشوشى چاك كرديتەوہ.

سەرەرای ئەوەش کۆماری ئیسلامی ئێران لە بواری ھێزی ھەواپێوە ئەوەندە بەھیز نەیتا بتوانی لەگەڵ ولاتیکی پیشکەوتوو و خاوەن تەکنۆلۆژی مودێرن وەک ئیسرائیل بەرپەرھەکانی بکات، لە بەر ئەوەی کە فرۆکە شەپکەرەکانی ئەوانەن کە لە سەردەمی رێژیمی پاشایەتی لە 33 سالی رابردوودا تا ئیستا بۆی بەجماون و تیکنۆلۆژییە نێزامییەکەشی بە تەواوی پاسیف و لە کار کەوتوو.

بەلام با بزانی بارودۆخی ئیسرائیل چۆنە؟

ئیسرائیل ولاتیکی لە بواری پانتایی جۆغرافیایی و رێژی حەشیمەتەو بە نەسبەت ئێران ولاتیکی چووکیە، بەلام لە بواری تیکنۆلۆژی و پیشکەوتنی نێزامی بە تەبەت لە بواری کەرەستە ھەوایی لە ئێران بەھێزترە، لەو پێوەندییەدا دەتوانین نامازە بە راپۆرتی ھەوائی بێبیسی لە پێوەندی لە گەڵا پرسى دیپلۆماسى رۆژ، لە ریکەوتی 28 فورییە 2012 واتە رەشەمە 1390 نامازە کراوە، بکەین، کە دەئ: ((ئیسرائیل لە مێژە خەریکی خۆتە یار کردنە بۆ بەرپرچاندنە یان زەربە لێدان لە بنگەکانی ئەتۆمی ئێران و بۆ ئەو مەبەستەش کۆمەڵیک رێشوین و تاکتیکی ئەمنییەتی و نێزامی دیاری کردوون)) لەو پێوەندییەدا نامازە بە 125 فرۆکەى اف 15 و اف 16 کە ئەنباری زیادەیان بۆ بەنزینی زیادى ھەیه و یان باس ئەو دەکات کە کۆمەڵیک چەکی تەبەت بۆ لێدانى بنگە ئەتۆمیەکان کە لە ژێر زەویدا دروست کراون، نامادە کردوو.

ھەروەھا نامازە بەو دەکات کە ھەر کامە لەو رینگەیانە بۆ گەشتن بەو مەبەستە لە ژێر لیکۆلینەوێ پەسپۆرانی ئیسرائیلی دایە، جیی نامازەیه کە ئیسرائیل 8 تا 10 فرۆکەى بۆ گەیاندى بەنزین لە ئاسمان بۆ ھاوکاری فرۆکە شەپکەرەکانی خۆی کړیو، لە بەر ئەوەی کە مەودای نیوان ئێران و ئیسرائیل 1500 تا 1800 کیلۆمترە.

بە بێشک ھەمووان ناگادارن کە ئیسرائیل لە سالی 1981 دەئاکتۆرەکانی سەدامی لە نزیک بەغدا سەرکەوتووونە بۆمباران کرد، ھەروەھا لە دیسامبری 2007 ی میلادی بنگە نێزامییەکانی سوورییە بۆردومان کرد.

کەوابوو ئیسرائیل بۆ خۆی لە بواری تیکنۆلۆژی لە ئێران بەھێزترە و ئەمە سەرەرای ئەوەیە کە ولاتانی ئەوروپایی و بە تەبەت ئەمریکا پشتگیری لە ئیسرائیل دەکەن و لایببەکانی ئەمریکایی رینگە نادەن دەوتەتی ئەو ولاتە لە ھەمبەر ھەر شەھى ئێران بۆ سەر ئیسرائیل بێدەنگ بیت. ھەر بۆیە فەرماندەى ھیزە ئاسمانیەکانی ویلايەتە یەگەرتوکانی ئەمریکا داوا ئە ئوباما دەکات رینگایان پێ بدات کە ھێرشى ئاسمانى بکەنە سەر بنگە ناوکیى و نێزامییەکانى سوپای پاسدارانى

کۆماری ئیسلامی ئیـران. ئەم گوزینه‌یه بۆ هیرش بۆ سەر ئیـران ئەگه‌ری زۆره و بئـگومان لێدانی نـیزامی ئەمـریکا و ئیـسرائیل یان هەر ولاتیکی بیانی له ئیـران خه‌سارێکی گه‌وره‌ی مانی و گیانی به‌دواوه‌ ده‌بی، به‌لام ناخۆ گه‌لانی ئیـران ده‌بی‌ده‌ست له سەر ده‌ست چاوه‌روانی نه‌وه‌ بن که هـیـزکی دهره‌کیی په‌لاماری ولاته‌که‌یان بدا و سه‌روه‌ت و سامانی نه‌و ولاته‌ له گه‌لا گیانی هاوڵاتیان بکه‌ویته‌ به‌ر مه‌ترسی؟

بۆیه پـیـویسته‌ خه‌لکی ئیـران وه‌خۆ که‌ون و به‌ر له‌وه‌ی په‌لاماری دهره‌کیی و چه‌کی مائویرانکه‌ر بـیـته‌ میکانیزمی هـیرش بۆ سەر رێژیمی دژێ مـرۆیی کۆماری ئیـسلامی، به‌ نه‌به‌رچاوه‌گرتنی میژووی گه‌لانی ئیـران و راپه‌رینه‌کانیان دژێ ده‌سه‌لاته‌ دیکتاتۆره‌کان، نه‌مجاره‌ش چاوه‌روانی هـیـزی مائویرانکه‌ری دهره‌کی نه‌بن و به‌ خۆریک‌خستنیکی هه‌مه‌لایه‌نه‌ و که‌ک وه‌رگرتن له‌ نامراز و میتۆده‌کانی خه‌باتی سه‌رده‌میانه‌ به‌ دژێ ئەم رێژیمه‌ دیکتاتۆر و سه‌ده‌ نیوه‌راستییه‌ بـه‌ده‌نگ نه‌بن و ئیـرا ده‌ی مافخوازانه‌ی خۆیان به‌سه‌ر ئەم رێژیمه‌ مـرۆقا کۆژه‌دا سه‌ پـیـن.

هەر نه‌و گه‌له‌ زۆلم لیکراوانه‌ بوون که تاج و ته‌ختی پاشایه‌تیان تیکه‌وه‌ پـیـچا، هەر چه‌ند ده‌بی‌نه‌و راستییه‌ش له‌ بیر نه‌چێ که کۆماری ئیـسلامی ئیـران وه‌ک حکومه‌ته‌کانی لیبی و سووریه‌ی یه‌مه‌ن و ... له‌وان سه‌رکوتکه‌رت و دره‌نده‌تر و دیکتاتۆر نه‌بی که‌مه‌تر نییه‌ و به‌ ناسانی له‌ رینگای خه‌باتی مه‌ده‌نییه‌وه‌ رینگه‌ نادا خه‌ک ئیـرا ده‌ی نازادپه‌یخوازانه‌ی خۆی بۆ پیکه‌ینانی گۆرانکاری له‌ سیسته‌می ئیـراندا بکار بـیـنێ و له‌ ئاکامدا نه‌وه‌ کۆمه‌لانی خه‌لکی ئیـران که ده‌بی‌ بریارێک به‌ نیسه‌ت وه‌زی هه‌نووه‌کیی و داها‌تووی خۆیان و ولاته‌که‌یان به‌دن.

گۆرانکارییه‌کی دیموکراتیک و جیهان په‌سه‌ند له‌ سیسته‌می سیاسی ئیـراندا ده‌بیته‌ هۆی ره‌وینه‌وه‌ی هه‌موو چه‌شنه‌ ده‌مارگرتییه‌ک، ئەگه‌ری په‌لاماری دهره‌کی و ناسایی بوونه‌وه‌ی په‌یوه‌ندییه‌کانی ئیـران له‌گه‌ڵ کۆر و کۆمه‌ته‌ نیونه‌ته‌وه‌ییه‌کان و رزگارپوونی گه‌لانی ئیـران له‌ زیندان و ئەشکه‌نجه‌ و ئیعدام و بـی سه‌روشوین بوونی هاوڵاتیان و له‌ کۆتایی دا رووخان و له‌نیوچوونی دام و ده‌زگای سه‌رکوتکه‌ری حکومه‌تیکی دیکه‌ی دیکتاتۆر و تیرۆریست و تیرۆریست په‌روه‌ر له‌ رۆژه‌لاتی نیوه‌راست قۆناغیکی گـرنگ ده‌بی بۆ بووژانه‌وه‌ی نازادی و دیموکراسی و دا‌یـن بوونی مافی نه‌ته‌وایه‌تی گه‌لانی ئیـران و سه‌قامگیر بوونی ناسایش و ته‌ناهی جیهان و ناوچه‌که‌.

گۆرانكارىيەكانى رۆژھەلاتى ناوھراست و دواپۆزى كۆمارى نىسلامى

پاش شەرى دووھەمى جىھانى، ويلايەتە يەكگرتوھەكانى ئامرىكا كە تىچوويەكى زۇريان لە شەردا سەرف كرديوو، و تا ئەو كاتە سىياسەتى پەراويز بوونيان لە پىوھەندى لەگەڵ سىياسەتى دەرەودا ھەلبژاردبوو، واتە سىياسەتى دەست تىوھەرنەدان لە كاروبارى ولاتانى دىكە، بەلام كاتىك شەرى دووھەمى جىھانى كۆتايى پىھات ئامرىكا تىچوويەكى زۆرى لە شەرى دووھەمى جىھانى لە ئوروپا و رۆژھەلاتى ناوھراستدا سەرف كرد، بەو ئاكامە گەيشت كە پاشەكشە نەكات و لە سىياسەتى دوورەپەريزى خۆى رزگار بكات. لەگەڵ ئەوھە لە سەرۆبەندى شەرى دووھەمى جىھانى لەگەڵ يەكەيتى سۆفییەت ھاوپەيمان بوو. بەلام پاش كۆتايى شەرى دووھەمى جىھانى بە ھۆى سەرھەندانى شەرى سارد، ئامرىكا و يەكەيتى سۆفییەت كەوتنە دووبەرە و ھەر كامەيان سەرگردايەتى بەرەبەكيان بە ئەستۆگرت. ئامرىكا لەگەڵ ئوروپاى رۆژئاوا بوون بە ھاوپەيمانى ھزرى بەرەى راستى دونىاي سەرمايەدارى و ئوروپاى رۆژھەلات و سۆفییەت لە بەرەى چەپ و دژى سەرمايەدارى يەكترىان گرت.

ئىستراتىژى ئامرىكا دواى شەرى دووھەمى جىھانى بە گشتى ئەوھە بوو كە بەرگري لە پەرەسەندى دەسەلات و ھىژموونى سۆفییەت و ھاوپەيمانىكانى بكات و تاكتىكەكانىشى بە لەبەر چاوكرتنى بارودۆخى ئەوكات پراكتىزە دەكرد. دامەزراندنى ئۇرگانىك بە ناوى UN لە سالى ۱۹۴۵ى زايىنىدا بە بەشدارى ۵۰ ولاتى سەربەخۆ دەسپىكىك بوو بۆ كۆتايى ھىنان بەشەر و چارەسەرى كىشەكان لە رىگاي ئاشتىيەوھە. ئەويش لە بەرژەوھەندى ئامرىكا و ھاوپەيمانىكانىدا بوو. بەلام سەرھەندانى شەرى سارد بووبە كۆسپىك بۆ بەرەوپىش چوونى ئاشتى لە جىھان و بە تايبەت ئامانجەكانى ويلايەتە يەكگرتوھەكانى ئامرىكا كە پىيى وابوو بە كۆتايى ھاتنى شەرى دووھەمى جىھانى و ئامادە بوونيان لە ئوروپا و رۆژھەلاتى ناوھراست وەك ھىژىكى سەرەكى، بە ئامانجەكانى خۆيان نزيك دەبنەوھە. ئامرىكا يەكىك لە دامەزىنەرانى سەرەكى رىكخراوى جىھانى UN بوو كە پىيى وابوو كۆمەئەى گەلان كە پىشتەر وەك رىكخراوىكى گەلان دامەزراوو بە شىوھى پىنوئىست نەيتوانى ئامانجە نىوئەتەوھەكانى بە گشتى بەدى بىنى، بۆيە ھەوتى ئامرىكا بۆ دامەزراندنى UN پاش شەرى دووھەمى جىھانى لە ئىستراتىژى خۆى نزيك بۆوھە. شەرى سارد قۇناغىكى سامناكى نە شەرو نە ئاشتى بوو كە دونيا لە دوو بەرەدا لە بەرانبەر يەك راوھەستابوو ئەوانەش كە ناوى ولاتى بى لايەنيان لە سەر خۆيان دانابوو لە واقع دا بى لايەن نەبوون. دەكرى ئامازە بە قەيرانى مووشەكى كووبا لە سالى ۱۹۶۲ى زايىنى بكەين كە لە لايەن يەكەيتى سۆفییەت لە نزيك ۱۰۰ كىلومىترى خاكى ئامرىكا دروست كرا كە بووھە ھۆى مەترسى ھەنگىرسانى شەرىكى گەورە.

شەرى ساردو دابەش بوونى جيهان بە دوو بلوكى شەرقى و غەربى لە بەرژەوهندىيى ئامريكادا نەبوو چونكە كۆسپىكى گەورەى بۆ بەرەوپىش چوونى ئىستراتىژى ئەو و لاتە پىك هينابوو، بۆيە ئامريكايەكان بىريان لەو كەردەو كە چ ميكانيزمىك بۆ بەرگرى لە پەرەسەندنى ئىدنۆلۆژى چەپ بينە كايەو.

لەم راستايەش دا ئامريكا لە رۆژھەلاتى ناوہراستدا پلانى بۆ كەمەنگ كردن و لە نيو بردنى ئىدنۆلۆژى چەپ دادەناو هيچ سنوورىكى بۆ ئەو بەرەرهكانىيە نەبوو. ئامريكا توانى ئەرتشى سوور لە ئەفغانستان تىك شكىنى و رايە ئەى ئەلقاعيدە و تائەبان لە رىنگاى دۆستايەتى و ھاوپەيمانى لە گەلّ سعوودىيەكان دانائو لەو بوارەدا سەرکەوت. ھەر لەو راستايەدا پلانى گۆرانكارى لە سىستەمى پاشايەتى ئىيران كە تا رادەيەك لە گەلّ يەكبيەتیی سۆفییەتى ئەو كات نزيك بويەو دەستى پى کرد.

ناراستەوخۆ بەرەى خۆمەينى بەھينز کرد. ئەرتشى بە ھىزى رىژىمى پاشايەتى كە بە ژاندارمى رۆژھەلاتى ناوہراست ناوبانگى دەرکردبوو بە تەواوى لە نيو چوو بوو، كىشەى سىرەبەكان لە دلى ئەورووپا، واتە يوگسلاوى پيشوو ئەوئەندە پەرەى گرت كە يەكبيەتیی ئەو و لاتە چوو ژىر پرسىارى سىرەبەكانو بە رەوائەت بە دەسەلات گەيشتن. كۆمە ئىك گۆرانكارى دىكە لە راستاى بىرو بۆچوونەكانى بۆ ھەر چى زياتر نزيك بوونەو لە ئىستراتىژى خۆى ھىنايە ناراو.

بەو چەشنە شەرى سارد كۆسپىكى گەورە بوو لە بەرانبەر ئامانجەكانى ئامريكا لە رۆژھەلاتى ناوہراست بە ھەئەشانەوئەى يەكبيەتى سۆفییەتو سەربەخۆيى نەتەوہ ژىر دەستەكان، ئامريكا وەك تاكە و لاتى زلھىزى ناوچەو جيهان لە يەك جەمسەر بوونى خۆى سەلماند. ھەرچەند يەكبيەتیی ئوروپا ھەوئىكى گشتى و ھەمەلايەنە وەك رەكەبەرى تاكە زلھىزى ئەو كاتى جيهان واتە ئامريكادا، بەلام هيچ يەك لەو ميكانيزمانە كارىگەر نەبوون لە بەر ئەوئەى كە ئامريكا بنەماى زلھىز بوونى خۆى لە جيهاندا سەلماندبوو.

بەلام با بزائىن كىشەى ئامريكا بۆ گەيشتن بە ئامانجەكانى لە رۆژھەلاتى ناوہراست بە لە بەرچاوكرتنى كۆسپىكى گەورەى وەك كۆمارى ئىسلامى بەرەو چ ئاقارىك دەروات.

ئىيران لە سالى ۲۰۰۶ى زايىنى لە لايەن ئەحمەدى نژادەو پەرۆژەى رۆژھەلاتى ناوہراستى ئىسلامى كە ھەمان ناردنە دەرەوئەى شۆرشى ئىسلامى دەخاتە بەر باس و بۆ پالپشتى سەرەكى ئەو ئىستراتىژىيەى خۆى پەرۆژەى بەرھەمەينانى چەكى ناوكى لە ئارادايە و كارى بۆ دەكا، كەچى ئامريكاو ھاوپەيمانەكانى ھەوتى ئەو دەدەن تا حكومەتى ئىيران واز لەو

پروژەيە بىتئ.

ئەگەر حكومەتى ئىران واز لە پروژەي چەكى ئەتۆمى بىتئ چ كارىگەرەيكى لە سەر پروژەي رۆژھەلاتى ناوھراستى ئامريكا دەبئ؟، ئايا ئامريكا لە ئىستراتيژى خۆي پاشەكشەي دەكات؟ ، كيشەي ئىران و ئامريكا تەنيا چەكى ناوكيە؟

كۆمەلە پرسیارىكى ديكە كە دەتوانئ بابەتەكەمان بۆ روون كردنەوھى زياتر دەولەمەندتر بكات.

پروژەي رۆژھەلاتى ناوھراستى ئىسلامى: كۆماری ئىسلامى ئىران ھەولئ دەدا بە ھەموو شىئوھەيك ھاوسەنگى لە ناوچە لە بەرانبەر پروژەي رۆژھەلاتى ناوھراستى گەورە كە ئامريكا سائى ۲۰۰۴ ھىنا كايەوھو ھەنوگە بئ ئەوھى كە باسى ئەسەر بكات لە ھەندئ لە ولاتەكان جىبەجئ كراوہ. با بزائين ئامانج و بەرنامەي پروژەي رۆژھەلاتى ئىيوھراستى ئىسلامى لە لايەن ئەحمەدى نژادەوھ چۆن شروڤە كراوہ.

ئەم پروژەيە لە سئ تەوھردا خۆي دەنوئئ:

- **يەكەم**، يەك بوونى موسلمانەكان: واتا يەكەم موسلمانەكانى رۆژھەلاتى ناوھراست ھەموو پىكەوھ لە يەك بەرەدا بن. ئەو پىكەوھ بوونە پىيوستە چۆنبيەتى بيروبوچوون و روانگەي مەزھەبى بەرچا و نەگريتو لە بەر ئەوھ يەكبوونى موسلمانەكان دەتوانئ يەكەتئ بە ھىز دژئ ھەر چەشنە ھىرش كردنيك لە بەرانبەر دونياي ئىسلامدا بىت.

بەلام ئەم چەمكە لە گەل راستيەكان يەك ناگريت، موسلمانەكان سەرەراي ئەوھى كە لە بواری مەزھەبى شيعە و سۆنى پىكەوھ دژايەتى ميژووييان ھەيە، ھەر كاميان چ شيعە و چ سۆنە بۆ خويان چەندين شاخەيان لئ دەكەويتەوھ، ھەر كام لەو شاخانە لەگەل ئەوھى ديكە لە گەل بۆچوونى مەزھەبىدا ناتەبايە.

- **دووهەم**: يەكگرتنى موسلمانەكان: واتە پىيوستە موسلمانەكان دژئ ولايەتە يەكگرتووەكانى ئامريكا يەكگرن تاكوو بتوانن پيش بە پروژەي رۆژھەلاتى ناوھراستى گەورە بگرن.

ئەم يەكگرتنەش ئەگەل واقعيەت ناگونجئ، چوونكە بەشىكى زۆر لە موسلمانەكان بەرژەوھندييان لەگەل USA گري دراوہ. لە لايەكى ديكەوھ بەشىكى زۆريان كيشەي سنوورى خاكو ئاويان لەگەل ئىران ھەيە، لە بواری ئيدئولوژيەوھ لە ناكوكى

دان.

- **سێھەم:** مافی موسلمانەکان: بە برۆای ئەحمەدی نژاد موسلمانەکان مافی خۆ پر چەك کردنیان ھەیه. واتە مافی ئەوھیان ھەیه ببن بە خاوەنى چەكى ئەتۆمى. ھەر بۆیە بە ھاتنە سەر كاری ئەحمەدی نژاد ھەك سەر كۆماری ئێران گرژی و ئاژۆزی زیاتر لە رۆژھەلاتی ناوھراستدا پەرەیسەند.

كۆماری ئیسلامی ئێران لە ژێر گوشاری نیونەتەوھیبیدا ئامادە نەبوو واز لە پرۆژەى چەكى ئەتۆمى خۆى بێنى و تەنانەت دۆسیەى ئەتۆمى خۆى تا ئیستاش بەردەوام دەكات. بە شێوھەكى كرداری ھاوسەنگیەك لە رۆژھەلاتی ناوھراست لە بەرانبەر ھێزەكانى ئامریكادا دروست كردووھو ئەمنیبھەتى ئیسرائیلی ھەك ھاوپەیمانی سەرەكى ئامریكا لە رۆژھەلاتی ناوھراست خستووھتە مەترسیەوھ.

بو ھەرچى رووبونەوھى بابەتەكەمان باشترە كە ئامازەییەكى كورت بە ئیستراتیژی ئامریكا لە رۆژھەلاتی ناوھراست دەكەین كە پیشتر بە پرۆژەى رۆژھەلاتی گەورە بەناوبانگ بوو.

پرۆژەى رۆژھەلاتی ناوھراستی گەورە پشت بە سێ بنەمای سەرەكى دەبەستى، كە بریتین لە:

- **یەكەم:** پەرەسەندنى ئیدئۆلۆژی لیبرالى نوێ كە بریتیه لە بازاری ئازاد، تاك تەوھرى، پەردەدان بە دیمۆكراسى لە كۆمەلگا، ئاژۆگۆرى ئازادانەى زانیارى، پەرەسەندەنى ئابوورى، بە ھیز كردنى ئامرازەكانى راگەیانندن و پەردەدان بە كۆمەلگای مەدەنى، ئەو بنەمایانەن كە سیاسەتى دەرەوھى ئەمریکای ئەسەر بنیات نراوھ.

- **دووھەم:** بنەماكانى سیاسەتى ئامریكا لە رۆژھەلاتی ناوھراست بریتىیە لە:

۱- ئیستراتیژییەت، واتە پاش شەرى دووھەمى جیھانى رۆژھەلاتی ناوھراست ھەك ناوچەییەكى دەوڵەمەند و ئیستراتیژیك جیگای خۆى لە سیاسەتى دەرەوھى ئامریكا كردهوھ، بەلام ئەم گرینگی پیدانە لە شیبوازی جۆراوجۆردا خۆی نواندووھو تاكتیكى جۆراوجۆرى بە خۆیەوھ بێنى.

۲- نەوت، رۆژھەلاتی ناوھراست ۷۴% نەوتى جیھانى لە خۆ گرتووھ نەوت گەلانەییەكى ئیستراتیژییە كە دوو رەھەندى

تايبەت لە بواری جيهانىدا لە خو دەگرت. يەكەم لە بواری سياسى، كە بۆ گوشار خستنه سەر ولاتان و بەتايبەت ولاتانە كە كەم نەوت يا بى نەوتن و پيشەسازى و ئابووریهكان بە نەوتەو بەستراوئەو. سەرەراى ئەو بە بۆ خوى داھاتیكى نەتەوھىيە، ئەو نەوتە دەتوانى لە بەرھەم ھینەرەكاندا دەورى كارىگەر لە بواری ئابوورى ھەبیت، زۆرەى شتوومەك و كەرستەكانى تىكنۆلوژى بەرھەمى نەوت كە بۆ خوى لە بەرھوویش بردنى تىكنۆلوژى ولات كارىگەرە.

۳- قوناعى ديكە ئىستراتیژیەتى ئامريكا لە رۆژھەلاتى ناوھراست لەژىر كارىگەرى لابیە يەھوودییەكانە. يەھوودییەكان ۳% حەشىمەتى ویلايەتە يەكگرتووەكانى ئامريكا پىك دینى بەلام ۹۵%يان رۆتى سەرەكیيان لە ئابوورى ئامريكادا ھەيە، ئەو نفوزە دەتوانى لە بواری سياسى، راگەياندن و ئابووریدا دەورىكى كارىگەر لەو ولاتەدا بگيرى. كاتىك ھەلبژاردن بۆ سەرۆكى ئامريكا بەرپۆئەدەچى يەھوودییەكان دەتوانن پارسەنگىكى بە ھیز بۆ يەكەك لە كانديداتۆرەكان بن.

بە گشتى ئىستراتیژی نەوت ولابى گەرى يەھوودییەكان سياسەتى سەرەكى ئامريكا لە ناوچەدا خستووتە ژىر كارىگەرى و ئەمەش لە جىگەر بوونى بەرژووندى نەتەوھىيەدا كارىگەرییەكى بەرچاوى ھەيە.

سياسەتى ئامريكا لە سالى ۱۹۵۰ى زابىنىدا واتە لە دەست پىكردنى شەرى ساردەو لە رۆژھەلاتى ناوھراستدا گرىندراو بە بەھیز كردنى خوى لە بواری سەربازى و ھاوپەيمانى و بەكارھینانى ئامرازەكانى گوشار لە بواری سياسى بۆ سەركوت كردنى ناپارزىيان (موخالفان) لە ناوچەدا، ئەو سياسەتە تا نەوھەدەكانى سەدى رابردوو بە ميكانىزمى جۆراوجۆر درىژەى بوو و لەو كاتە بەدواو ھەندىك لە ھاوپەيمانە سەربازییەكانى خوى پر چەك كردوو بە ھەرس ھىنانى يەكەتییى سۆڤیەت گۆرەپانى تاك جەمسەرى بۆ ئامريكا ئاواھ بوو. ۱۱ى سىپتەمبەرى ۲۰۰۱ خائىكى وەرچەرخان بوو لە دارەشتنى سياسەتى نوئى ئامريكا لە ناوچەدا كە ئەم تەوھرانەدا خوى دەنوئى:

يەكەم شەرى دژى تىرور و دووھەم: پەرەدان بە ديموكراسى بە شەرى يا بە ناشتى لە ناوچەكەدا.

ئەوھى كە ئامريكا يان ئەو ھىزانەى كە لەگەلا تىرۆرىزم لە رۆژھەلاتى ناوھراستدا بەرەركانى دەكەن بە دواى بەرژووندى تايبەتى خويانەون جىى باس نىيە، لە بەر ئەوھى كە ھەر ولاتىك بۆ ھەر مەبەستىك بەرژووندى خوى لە سەرەوھى ھەمووان چاوى دەكات، بەلام بەرەركانى لەگەلا تىرۆرىزم و رەشەكوژى و بىرى كۆن لە بەرژووندى حكومەتەكانى رۆژھەلاتى ناوھراست داھە، لە لایەكى دىكەو بەشتىن ميكانىزم بۆ بەرەركانى لەگەلا تىرۆرىزم جىگىركردنى ديموكراسى بە لە ناوچەكەدا.

بە ئاوردانەوھىھەكى كورت لە سالانى رابردووى ئەو وڵاتانەى كە لە ژێر سىستەمى دىكتاتورىدا رزگارىيان بوو، سەرھەراى ئەوھى كە ھىشتا لە ھاوڤى ئەمىنيەتىيەو بەتەواوھتى سەقامگىر نەبوون، بەلام ھەنگاوى باشيان بەرھەو ديموكراسى ھاويشتوو، ئەو رەوتە دەتوانى لە داھاتوويەكى نزيكدا لە راستاي بەرھەويشچوونى ئەو وڵاتانەدا كارىگەرى پوزىتىف دابنى.

كوردستانى عىراق يەكێك لە نموونەكانى پيشكەوتنە كە پيشتر لە ژێر زولم و ئەنفال و كيميابارانى ريزيمى بەعسدا ئاسمىلە دەكران، ئەگەل ئازادبوونى عىراق و رزگار بوونى كوردستان، دابىن كردنى ئەمىنيەت و ئاسايش لە لايەن حكومەتى ھەريەم و خەلكى كوردستانەو، گەشەى ئابوورىو كۆمەلایەتى، سىياسى و ھەرھەنگى... لە كوردستان رۆژ لە دواى رۆژ زياتر پەرە دەستينى و بەشىكى سەرھەكى ئەركى خەلك كار كردن و ھەولدان بۆ گەيشتن بە ديموكراسىيە.

بە كورتى ئەگەر ئاورپك لە گۆرانكارىيەكانى ناوچەو جىھان بە تايبەتى، لە ئەفغانستان، تونىس، عىراق، لىبى و مىسر ھەر كامەيان بە شىوھىھەك پشتگىرى ئامريكاي و رۆژئاوايان لەگەلادا بوو بەدەينەو، ھەر لەو كاتەدا وڵاتانى رووسىيەو چىن بە مەبەستى پاراستنى بەرژەوھەندىيەكانى خويان لەو وڵاتانەدا بۆ مانەوھى سىستەمە دىكتاتورەكان ئەوپەرى ھەوتى خويان داوھو كيشەى سوورىيەو راپەرىنى خەلكى ئەم وڵاتەو پشتگىرى رووسىيەو چىن ئەمە دەگەيىنى كە وڵاتانى سوسىيالىستى تەنيا بەناو بۆ گەيشتن بە يەكسانى و تەبايى گەلان تىدەكۆشن، بەلام لەگەل ئەوھشدا بە رووخانى سىستەمى يەكەيتى سۆڤىيەت روخسارى وڵاتانى سوسىيالىستى لە پىوھندى ئەگەل ئازادى و يەكسانى و ژيانى كۆمەلانى خەلك دەرگەوت.

زياتر لە سائىكە ريزيمى بەشار ئەسەد رۆژانە بە دەيان كەس لە خەلكى ئەو وڵاتە قەلاچۆ دەكات، كۆمارى ئىسلامى ئىران وەك يەكێك لە پائىشتە سەرھەكىيەكانى ئەم ريزيمە و باقى ريزيمە دىكتاتورو كۆنەپەرستەكان كە تىروانىيان بە نىسبەت خەلكى خويانەو وەك كۆمارى ئىسلامىيە بە چەك و كەرەستەى نىزامى و ھىزى مرۆيى يارمەتى ئەم سىستمانەى داو، بۆ بەردەوامى ئەوان. لە ھەر گۆشەيەكى ئەم جىھانە پان و بەرىنەدا كە كردەوھەكى تىرورىستى لىكەوتووتەو ئەوا دەستى كۆمارى ئىسلامى ئىرانى تىدا دەرگەوتوو، ئەمەو كۆمەلانى زۆر فاكتەرى دىكە ئەو دەسەلمىنن كە گەيشتنى كۆمارى ئىسلامى بە چەكى ناوكى مەترسىيەكى گەورەيە بۆ جىھانى ديموكراسى.

دۆستايەتى ئەم ريزيمە ئەگەل ھەر وڵات و لايەنىك تەنيا بۆ بەھىز كردنى روانگەو ئىدنۆلۆژى و لايەتى ھەقىقىيەو بۆ ئەو مەبەستە لە ھەموو كەرەستەيەك كەلك وەردەگرت. يارمەتى دانى بە وڵاتى سوورىيەو دروست كردنى گروپە تىرورىستىيەكانى وەك، جەماس و حزب اللە لە ھەلەستين و لوبنان لە راستاي ئەو ئامانجەدايە كە ئامازەمان پى كرد.

ھەنوگە كۆمارى ئىسلاكى لە قەيرانىكى سىياسى، ئابوورى، كۆمەلايەتى، فەرھەنگى و نىزامى داىە، كىشەى دەستپىراگەيشتنى ئىران بە چەكى ناوكى لە لاىەن ولاتانى ۱+۵ و بىروپاى گشتى جىھانى ديموكراتىكدا بەرەو قوناغىكى تايبەت رۆيشتووه، دەولەتى ئىران ھەنوگە لە ھەلويستى خوى بۆ بەدەست ھىنانى تىكنۆلۆژىيائى پىتاندى ئورانيوم پاشگەز نەبووتەووه بە ھەموو شىوھىەك دەبھەوى ئە ئاكامدا دەستى بە چەكى ناوكى رابگات.

دەستپىراگەيشتنى دەولەتى ئىران بە چەكى ناوكى ئامانجى سەرەكى ئەو رىژىمەيەو بۆ گەيشتن بەو ئامانجە ئىستراتىژى خوى ھەيەو ئە دوو بواردەو بە ئامانجەكەى نزيك دەبىتەووه:

يەكەم، ئىدنۆلۆژى خوى لە دەرەوى سنوورەكانى ئىران و بەتايبەت لەو ولاتانەى كە شىعە مەزھەبى تىدايە پەرە پىدەدات و خەلكى ئەو ولاتانە بەدژى حكومەتەكەيان ھان ئەدات.

دووھەم، بۆ سەرکوتى خەلكى ئىران، ترسى لە ولاتانى دەرەكى نامىنى و ھەرەشەى دەرەكى ئە سەرى كەم دەكاتەووه، ئە بەر ئەو ئىران بە شىوھىەكى بەربلاو پىشپىلكارى مافى مرۆفەو لە كوشتن و قەلاچۆ كردنى گەلانى ئىران بە ھىچ شىوھىەك دەست ناپارىژى.

ئەوھە زىاتر، لەناوېردنى فىزىكى نەياران، جىيايىران و دوژمنانى ئەو حكومەتە ئە لاىەن ولايەتى فەقىھەو شەرعىيەتى پىدراوھ، ھەر وەك ھەلسووكەوتى ئەم ۳۳ سالىەى كۆمارى ئىسلامى بە نىسبەت نارازىيان و ئۆپوزىسيون و تىكۆشەرانى سىياسى و مافى مرۆف، بە تايبەت پاش نارەزايەتى سالى ۱۳۸۸ زىاتر ئە چەند ھەزار كەس گىران و ئەشكەنجە دران و تەننەت ھەنوگەش ئە چالەپەشەكانى رىژىم دان.

دەستپىراگەيشتنى دەولەتى ئىران بە چەكى ناوكى ھەرەشەيەكى گەورەيە بۆ سەر ولاتى ئىسرائىل و ھاوپەيمانانى ئامرىكا، ئەويش كە بە ئاشكرا ئە ئاخاوتنەكانى ھەندىك ئە كاربەدەستانى بالاي كۆمارى ئىسلامى ئامازەى پىدراوھ.

ئەگەر ئە سالانى رابردوو گومانىك ئە سەر كۆمارى ئىسلامى بە نىسبەت سەرکردايەتى و مودىرىيەتى تىرۆرىزمى ئىودەولەتى ھەبوو، ئىستا بە شىوھىەكى ئاشكرا چەندىن بەلگەنامە بە دەستەوويە كە رىبەرانى ئەم رىژىمە ھەم تىرۆرستىن و ھەم سەرکردايەتى تىرۆرىزمى ئىودەولەتى دەكەن، كە وەك بەلگە بۆ ئەو باسەمان دەكرى ئامازە بە تىرۆرى دوكتور عبدالرحمن قاسملوو (سكرتېرى گشتى ئەوكاتى حىزبى ديموكراتى كوردستانى ئىران) بكەين كە ئە قىيەن پىتەختى ئوتريش

بەدەست دىپلومات تىرۆرىستەكانى كۆمارى ئىسلامى ئە سەر مىزى وتوويژ ئە كاتىكدا بۇ چارەسەرى مەسەلەى كورد ئە رىگاي ناشتىانەوه هەونى دەدا شەهيد كرا. دوكتور پىلتز ئە كۆنفرانسىيەى رۆژنامەگەرىدا ئە رىكەوتى ۸ - ۶ - ۲۰۰۹ دا دەئى:
ئەحمەدى نژاد يەكىن ئە بەشدارانى تىرۆرى دوكتور عبدالرحمن قاسملو بووه، ئەمەو كۆمەئىك كارى تىرۆرىستى دىكە وەك تىرۆرى دوكتور شەرەفكەندى ئە ئالمان كە بە قەتلى مىكۆنوس ناوبانگى دەرکرد و هەرودها تىرۆرى كۆمەئىك ئە كەسايەتى ئىرانى وەك دوكتور بەختيارو بروومەند و ... هتد سەلمىنەرى ئەو راستىيەن.

جگە ئەمانە، كۆمارى ئىسلامى ئىران كۆمەئىك هىزى تىرۆرىستى ئە رۆژھەلاتى نىوهراس تىكخستوو و دانوستانەكانى ئەگەلا هاوپەيمانەكانى دا ئاراستەى بەرەو پوچەل كوردنەوويە. گەمارۆكانى ئەم داوييانە ئە لايەن يەكپەتسى ئوروپا و ئامرىكا كاريگەرى نىگەتقىيان ئە سەر كۆمارى ئىسلامى ئىران داناو، هەر چەندە بۇ خويان دەئىن گەمارۆى ئابوورى ناتوانى كاريگەرى ئە سەر كۆمارى ئىسلامى دابنى، بەلام هەر ئە ئىستاوه روون و ديارە كە سەرەراى ئەووى كە ئەم گەمارۆيە كاريگەرى نالەبار ئە سەر ژيانى خەلك دادەئى، شوئىنەوارى خراپىش ئە پىنوەندى ئەگەلا ئابوورى گشتى و لاتدا داناو. ئەگەرى ئەووش هەيە كۆمارى ئىسلامى ئە پەيوەندى ئەگەلا بەستنى گەرووى هۆرمۇزدا ئە بەرانبەر كاردانەوكانى ئامرىكا نەتوانى خوراگىت و بەو چەشنە دەكرى بلىين ئىستراتىژى رۆژھەلاتى ناوهراس تى كۆمارى ئىسلامى هەرەسى هىناو.

ولاتانى ۱+۵ و دونياى پىشكەوتوو بەو راستىيە گەشتون كە بە بوونى رىژىمىكى شەرخوازو تىرۆرىست و تىرۆرىستپەرەور جىهان ئەمەن و ئاسايش بە خوو نايىن، پرۆژە و بەرنامەو پىلانەكانى ئەو رىژىمە بۇ بىروراي گشتى دونيا ئاشكرايە و چى دىكە بە چەواشەكارى ناتوانى سەرنجى لايەنىك بۆلاى خوى راكىشى.

گرزى و ئالۆزىيەكانى ناوچەى رۆژھەلاتى نىوەرەست و بەرژەوھەندىيەكانى كۆمارى نىسلامى

رۆژھەلاتى نىوەرەست لە بواری ھەلکەوتى ژنۆپۆلىتىكى و ژنۆپۆلۆ ستراىتېژىكىيەوھە يەكېك لە ناوچە گرینگەكانى جىھانە كە لە مېژووى خۆيدا و بە تايبەت لە سەھدى بىستەم بەملاوھ كىشە و مەلانى و ئالۆزى بەرچاوى بە خۆيەوھ بىنيوھ.

لە ولاتانى پېشكەوتو كۆمەلېك تايبەتمەندىي مەرفاھەتى لە بواری ماددى دا ھەيە كە خائىكى بەھىزن لە بەرھەو پېشچوون و گەشەسندنى ئەو ولاتانە داو ئەو بواردەدا كارىگەرى ئەرئىبىيان ھەيە.

پېش ھەموو شتىك بوونى سەرچاوەيەكى فراوانى سروشتى ئەم ولاتانە دا سرنجى ولاتانى بىيانى بۆ لای خۆى راکىشاوھ ، گۆرانكارىيەكان ئەم ناوچەيەدا لە ژىر باندۆرى ئەم سامانە سروشتىيانەوھ دىنە كايەوھ، ھەر بۆيەش دەبىنين زلھىزەكان پشنگىرى ئەولايەنانە دەكەن كە بەرژەوھەندىيە مادى و مەعنەوھىيەكانى ئەوان لە ناوچەكە دا دەستەبەر دەكەن.

لە لايەكى دىكەوھ پىكھاتەى رۆژھەلاتى نىوەرەست لە بواری تايفى، دىنى، ئايىنى و نەتەوھىيەوھ يەكېكى دىكە ئەو گرفتانەيە كە بەردەوام بۆتە ھەوئىنى ناكۆكى لە نىوان دانىشتوانى نىشتەجىي ولاتانى ئەم ناوچەيە و لايەنە دەركىي و بىيانىيەكانىش بۆ گەيشتن بە بەرژەوھەندىيەكانى خۆيان، لە ھەلومەرجە جوراوجۆرەكاندا وەكوو ناتو ئەم كەلئىنە بەرچاوە كەلئىيان وەرگرتووه ولايەن و نەتەوھ جىاجىاكانى ئەم ناوچەيەيان دژ بەيەك لە پىناو گەيشتن بە ئامانجەكانى خۆيان دا ھانداوھ.

گۆرانكارىيەكانى دوو سائى رابردوو لە رۆژھەلاتى نىوەرەست بە سەركردايەتى ويلايەتە يەگگرتووهكانى ئامرىكا لە راستاى گەشەكردنى دىمۆكراسىدا جىگاي سرنج بووھ، ھەرچەند ئامرىكا و ئورووپايىيەكان بۆ گەيشتن بە بەرژەوھەندىيەكانى خۆيان قوربانىيان داوھ، بەلام كارىگەرى ئەرئىنى لە سەر دانىشتوانى ناوچەكەش ھەبووھ.

لەگەل ئەوھدا دىمۆكراسى بە تەواوھتى سەقامگىر نەبووھ بەلام ئاراستەى ئەم رەوتە بەرەوھ دىمۆكراسىيە، لىرەدا جىگەى خۆيەتى كە سرنج بەدەينە دانىشتوانى وەزائە ھاتووى ولاتى سوورىە كە دژى دىكتاتورىەت و سەرھەرۆيى بەشار ئەسەد دەستيان داوھتە خەباتىكى گشتگىر و ئازادىخوازانە كە ھەتا ئىستا نزىك بە ۴۰۰۰ قوربانىيان داوھ.

له هیج لایه‌ک شاراوو نیه که ریژیمی ئیران و داروده‌سته‌که‌ی له پشتگیری و هاوکاریکردن بۆ مانه‌وه‌ی دیکتاتوری نه‌سه‌د له سووریه ده‌ستیکی بالاییان هه‌یه، بۆیه ده‌توانین بلیین سووریه و ئیران هیلانه‌ی راهینانی تیروریزم و هه‌وینی دیکتاتوری و سه‌ره‌پۆیین.

کۆماری ئیسلامی ئیران کۆله‌که‌ی سه‌ره‌کیی مانه‌وه‌ی تیروریزم و دیکتاتوری له هه‌موو روژه‌لاتی نیوه‌راست دایه، نه‌مه سه‌ره‌پای نه‌وه‌یه که بۆ گه‌یشتن به مه‌به‌سته‌کانی خۆی له ولاتانی دوور و نزیک دست و په‌یوه‌ندی تیروریستی په‌روه‌ده کردوو و دایناوه، نه‌مه له حاییک دایه ولاتانی زلهیز و خاوه‌ن بریار هه‌تا ئیستا هه‌لوێستیکی جیدی و یه‌کلاییکه‌ره‌وه‌یان له مهر کرده‌وه دژه مروقه‌بییه‌کانی نه‌م دوو ولاته دا نه‌گرتوته پیش.

بۆ هه‌موو لایه‌ک روون و ناشکرایه که کۆماری ئیسلامی ئیران له به‌ره‌وپیشبردنی کیشه و ناوژییه‌کانی سووریه روئی سه‌ره‌کیی هه‌یه و به‌شیک له ئیستراتیژیی کۆماری ئیسلامی جینگیرکردنی سیستمی حوکمرانی ولاتانی ناوچه‌که دایه به‌تایبته نه‌وانه‌ی که له بواری ئیدنۆلوژییه‌وه له خۆی نزیکن.

له چه‌ند سالی رابردوودا سووریه بنکه‌ی سه‌ره‌کیی کۆماری ئیسلامی بۆ پشتگیری کردن له هه‌ماس و حیزبۆللا و به‌شیک دیکه له لایه‌نه تیروریستییه‌کانی ناوچه‌که بووه. شه‌ری چه‌ند روژی رابردووی نیوان هه‌ماس و ئیسرائیل یه‌کیک له تاکتیکه‌کانی کۆماری ئیسلامی بۆ که‌م کردنه‌وه‌ی زه‌خت و گوشار له سه‌ر سووریه بووه، سه‌ره‌پای نه‌وه‌ش ماوه‌یه‌کی زۆره کیشه‌ی له عیراکی فیدرال له نیوان حکومه‌تی ناوه‌ندی و حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان و هه‌روه‌ها له ریگه‌ی هیندیک لایه‌نه‌وه له تورکیه پینک هیناوه و ده‌یه‌هویت به هه‌ر شیوه‌یه‌ک بیت ته‌مه‌نی ریژیمی به‌شار نه‌سه‌د درێژ بکاته‌وه.

نه‌م تاکتیک و ته‌رفه‌ندانه له سیاسه‌تی ده‌ره‌وه‌ی کۆماری ئیسلامی ئیراندا تازه نین، روونه که به گۆرانتکاری له سیستمی سیاسی سووریه هه‌لومه‌رجی گۆرانتکاری له سیستمی کۆماری ئیسلامی ئیران نزیک ده‌بیته‌وه.

گه‌مارۆی ئابووری ولاتانی روژئاوا و ئامریکا قه‌یرانیکی قوولی له ناوخۆی ئیراندا دروست کردوو، به شیوه‌یه‌ک که نرخ‌ی دراوی ئیران له بازاره‌کانی دراوی جیهانی دا گه‌یشته نزمترین ئاستی خۆی و ژیا‌نی خه‌لکی ئیران و به‌تایبته خه‌لکی هه‌ژار و که‌م داها‌ت که‌وتوته مه‌ترسییه‌وه.

نه‌م نیوانه‌دا ریژیمی ئیران بۆ نیشاندانی سه‌قامگیری خۆی له به‌رچاو بیر و رای گشتی دا که‌نک له پیلانی جو‌راو‌جو‌ر

وھردەگرن و دەیانھەوى وا بنویتن كە گەمارۆكان كاریگەرى نیگەتیفى ئە سەر ئابوورى ئیران دانەناوھ.

ھەول و تەقەلای كۆماری ئیسلامى بۆ خو دەربازكردن ئەو گۆرانكارىيانەى كە ئە ئارادان و ئەو رێژیمە بەرھەو گۆرانى بەنەرەتى و ئە ناوچوون دەبات و رێژیمی خستۆتە دۆخى ئامادەباشى تەواو و ھەموو ھەوتیك تەنانەت خواردنى جامى زەھرىش بۆ مانەھوى خۆى دەدات.

ئەھوى ئیھدا جیگای سرنج و تیرامانە ئەھویە كە گەلانى ئیران دەبى بەو ئاكامە گەیشتبى كە نابى چاھەروانى ئەھو بن گۆرانكارى ئە ئیران دا بە دەستى رۆژئاوا و ئامریكا روویدات ، ئەم ولاتانە سەلماندوویمانە كە بەرژەوھندى خویان ئە سەرھوى بەرژەوھندییەكانى ولاتانى دیکە داناو و تەنیا بۆ گەیشتبى بە مەبەستەكانى خویان ئە ناوچەكەدا ماونەتەھو.

ئە رۆژانى رابردوو دا ئیسرائیل بە تۆلەى كوژرانى ھاوولاتییەكى خۆى ھیرشى ئاسمانى و مووشەكى كرده سەر شارى غەزە ، كە چەندین كوژراو و بریندارى ئى كەوتەھو. ئەم رووداوھەرچەند ئەگەر ئە بواری مرقایەتى سەیرى بكەین جیگای نیگەرانىیە بەلام رووداوى كوژران و مائویرانبوونى نزیك بە ۴۰۰۰۰ ھەزار كەسى بى تاوانى خەلكى سووریە ئە راگەیندەنە رۆژئاواىیەكان دا بە رادەى كوژرانى جوولەكەىك دەنگدانەھوى نەبووھ. كەوابوو گەلانى ئیران بۆ گۆرانكارى پىویستە ھەنگاوى جیدى و بە كردهوھ ھەلبىنن و چاوپروانى ولاتانى دیکە و یان ئوپۆزیسیون ئە نیو كۆنفرانسەكانى پراگ و ستكھۆلم ... نەبن ، چونكە ھیچى ئى شین نابیت.

گەلانى ئیران بۆ ھینانە سەر كارى حكومەتیكى دیموکراتىك و فیدرال پىویستە ئە ئاستى سەرچەم نەتەھوكان ئەگەل ئەھو حیزب و لایەنانە ھاوناھەنگ و ھاوكار بن كە بە شیۆھى پراكتىكى ئە گۆرەپانى خەبات دان و ئامادەى ھەرچەشەنە قوربانیدانىكن. ئە ماھوى چەند مانگى رابردوودا ئە لایەن كۆماری ئیسلامىیەھو دەیان كەس ئە سیدارە دراون و بە سەدان كەس ئە بەندیخانەكان بە ھۆقانە ترین شیۆھ بى ریزی بە كەرامەتیان كراوھ.

كۆماری ئیسلامى بە كۆنفرانس و دانیشتن و چەپلە لیدان نارووختى بەلكوو پىویستە ئە ھەر ئاستىك دا و ئە ھەموو شیۆزەكانى خەبات بە تاییبەت خەباتى چەكدارى دژى ئەو رێژیمە بۆ پائىشتى خەباتى مەدەنى كەلك وەرېگىردیت.

ئە ھەموو جیھان دا شاھیدى ئەھوین كە ھاتنە نیو مەیدانى راستەوختى خەلك دەتوانى گۆرانكارىیەكان یەكلایى بكاتەھو، ھەر بۆیە گەلانى ئیران بە گشتى و گەلى كورد بە تاییبەتى پىویستى بە ئوپۆزیسیونىكى چالاكە كە ئە گۆرەپانى پراكتىك

دا بتوانى جىگاي متمانهى خەلك بىت. بوونى ئىيمە لەو گۆرەپانەدا دەتوانى سرنجى لايەنەكانى دىكەش بۆ لاي ئىيمە رابكيشييت. ئەگەر چاوەروانى ئەو بەين كۆمارى ئىسلامى بە كۆنفرانس و كۆيوونەو بەرووخيت بە هيچ جىگايەك ناگەين.

شيوى خەبات بە پىي هەنسوكەوتى رىژيمەكان گۆرانكارى بە سەردا ھاوو، ئەگەر بە وردى گۆرانكارىيەكانى دەورووبەر لە بەرانبەر لىكدانەوكانى خۆمان بەيئىنە بەرچاو بۆمان دەردەكەوى كە رىژيمە دىكتاتورەكان رىگا نادەن كە خەلك دژى ئەوان هيچ چەشنە هەلويستىكى مەدەنى سەردەميانە بگرن ، تەنانەت رەحم بە ويىلاگ نووسىك ناكات.

خەباتى مەدەنى برىتىيە لە خوييشاندانى قەلەمى نازاد لە رىگاي تىكۆشانى راگەياندن، لە سيستمى كۆمارى ئىسلامى دا هەموو ئەوانە بەرپەستى بۆ دروست كراو و تەنانەت بە سەدان وەكىل و چالاکى مافى مرؤف لە زىندانەكانى كۆمارى ئىسلامىدا بەند كراون ، هەر بۆيە رىگا چارەى خەباتى مەدەنى بە تەواوى بەرپەستى بۆ دروستكراو و خەلكى ئىيرانىش وەك سوورپە و باقى ولاتانى ناوچە پىويستىيان بە هەلويستى شۆرشگيرانەيە تا بتوانن لە ئىيرانىكى نازاد و ديموكرات و فيدرال دا بە خوشى بژين.

ستراتېژى دامەزراندنى مووشەكى پاتريوت لە توركيە و نيگەرانىي ئيران

توركيا لە ولاتانى ئەندامى ناتويە كە ئالگوڤرە خيىرا و قوولەكانى دراوسىي ئەو ولاتە واتە سوورپە و ئەگەرى پەلامارى ئاسمانىي سوورپە بۆسەر ولاتى توركيە، ناتوى بەو ئەنجامە گەياندوو، ئەم ھەلومەرجەدا قەلغانى بەرگى مووشەكىي پاتريوت لە توركيە بۆ پيشگى لە ئەگەرى ھيرشى ھەوايى بۆسەر ئەو ولاتە دابەمزىنييت.

نيگەرانى ئەو ھەو ھەراو ھەگريت كە توركيە ھەكوو ولاتيكي دراوسىي سوورپە پشتيوانى لە ئوپوزيسيوني ئازادىخوازي سوورپە دژبە بەشار ئەسەد ھەكات كە كيشە و ئالۆزى لە توركيە دروست كردوو.

ئيران ھەك ھاوپەيمان و دوستى سوورپە دامەزراندنى ئەو مووشەكانە لە بەرژەوھنديي خويدا نابيني و ھەسەن فيرووزئابادى بەرپىسى پايەبەرزى سپاسى پاسداران ئەو ريزيمە ئەم كارە بە دەستپيكي شەرى سېھەمى جىھانى لە قەلەم داو، رووسىيە ھەك دوستى سوورپە نيگەرانىي خوي دەربىرپو ھە و كۆمەلەيىك ليگدانەو ھە جۇراوجۆرى لەسەر ئەم گىرژى و ئالۆزىيانە كەوتوونەتە بەر باس.

ئەو ھەي كە جىگاي سرنج و تيرامانە ئەو ھەي كە دامەزراندنى ئەم مووشەكانە ھەبىرھينەرەو ھە قەيرانى مووشەكىي كووبا لە سالى ۱۹۶۲-ھە كە لەلایەن يەكپەتەي سۆفپەتەي پيشو ھەو ھە بۆ پشتگىرى لە كووبا دامەزرا بوو. ئەمريكا ئەو كات ئەم ھە ئويستەي يەكپەتەي سۆفپەتەي بە دژايەتەي خوي و پشتگىرى لە كووبا لە قەلەم دا و ھە ئويستەي جىددى گرت بە چەشنىك كە، كە نىدى سەركۆمارى ئەو كاتى ئەمريكا كاتى ديارى كرد و گوتى ئەگەر ھەتە ئەو كاتە مووشەكەكان لا نەبەن بە واتاي ھە ئگىرساندى شەرى سېھەمى جىھانى لە قەلەم دەدرت.

ئىرەدا ئەو پىرسپارە دىتە ئارو ھە كە ئايا بۆ ئيران و رووسىيە ئەم بارودۆخە ھە نوو كەبىيەي جىھانى ئەم ھە دەلوى كە ھەك دوو ھاوپەيمانى ولاتى سوورپە مۆتەت ديارى بکەن بە ناتو و داواي لابرندى سپەرە مووشەكەبىيەكان بکەن؟

ئايا سەردەمى ئىستانى ئيران و رووسىيە ھەكوو ھەلومەرجى ئەو كاتى ئەمريكا و سۆفپەتەي پيشو ھە؟

ئايا ناتۆ و ئامېرىكا بە ھەرەشە و گۆرەشەى ئىران و قەلغانە بەرگىيە موشەككەكان لادەبن؟

ھە ئۆستەكانى ولاتى رووسىيە لەمەر ئاڭگۆرەكانى رۆژھەلاتى ناوھەراست بەگشتى جىگاي لىكدانەوھى وردە. ئەوھى راستى بىت رووسىيە پائىشتى ولاتانى ھەك يەمەن، سوورىيە و لىبى و ... ھتە بوو، بە چەك و كەرەستە و پىشتگرى سىياسى و نىزامى رووسىيە، ئەو ولاتانە ھەم ھاوولاتىيانى خويان و سەركوت كر دووھ و ھەم بوونەتە بەرپەستى ئازادى و دىمۆكراسى، بەلام ئە ھەمووى گرىنگتر ئىرادەى گەلى ئەو ولاتانە بوو كە مشتىكى توندىان ئە دەم حكومەت و لايەنگرانىان داوھ و بە خويىنى خويان ئاڭگۆرپان بۆ چەسپاندنى دىمۆكراسى و ئازادى پىك ھىناوھ.

ھە ئەى رووسىيە ئەوھ داىھ كە سەردەمى ئىستا ھەك بارودۆخى سەردەمى شەرى سارد لىك دەداتەوھ، ئەمە ئە ھالىك داىھ كە گەشە كر دنى تەكنۆلۆژى و بەتايبەتى راگەياندن و تۆرە كۆمەلاىەتتەكان كارىگەرى ئەرئىبىيان لەسەر دۆخى نەتەواىەتتى گەلان داناوھ و رووسىيە، يەكەتتى سۆفەتتى پىشوو نىيە كە پائىشتى پەيمانى ھەرشۆى ئە پىشت بىت، بۆيە كاتىك دەگاتە ئاستىكى بارىك پائىشتى خۆى ئە ولاتانى ھاوپەيمانى دەپسىتت.

رووسىيە بۆ بەرژەوھەندى خۆى پىشتگرى ئەم ولاتانەى كر دووھ، كاتىك بەرژەوھەندى دەكەوتتە مەترسىيەوھ ھە ئۆست دەگۆرى، ئە لايەكى دىكەشەوھ ئەمىرىكا ھەك تاكە زلھىزىك سەركردايەتتى پەيمانى ناتۆ دەكات و دۆستى توركىيايە.

ئەلەلەكى دىكەشەوھ ئىران ھەك ولاتىكى دىكتاتور و سەرقافلەى تىرۆرىزمى جىھانى ھەم ئە نىوخۆ و ھەم ئە نىو بىروراي گشتى جىھاندا پىگەى خۆى ئە دەست داوھ و مەبەستى ئە دژايەتتى كر دنى دامەزراندنى سپەرى مووشەكى ئە توركىيە بەرنگارى ئە سوورىيە نىيە، بە ئكوو ترس ئە گۆرانكارىيەكانى داوى ئەو شەپەيە كە بىگومان ئىرانىش دەگرتتەوھ.

ولاتى ئىران كە ھەم ئە بوارى سىياسى و دىپلوماسى و ھەم ئە بوارى مائى و كۆمەلاىەتتەوھ بەرەو رووى قەيرانىكى گەورە بووتتەوھ و گەمارۆ ئابوورىيەكان پىشتى چەماندوھ، نرخی تەمەنى ئىران ئە بەرانبەر دۆلارى ئەمىرىكى ۳۰۰۰ تەمەنى تىپەرندوھ بە چە فاكتر و ھىزىك ھەرەشەى ھەنگىرساندنى شەرى سىپەمى جىھانى دەكات؟ ئايا ھەماس و ھىزبۆللاى ئوبان دەتوانن ئە ھاوكىشەكانى شەرى سىپەمى جىھانىدا يارىدەرى ئىران بن؟

بە سرنجدان بە بارودۆخى ناوچەكە دەتوانىن بلىين كە توركىيا كە پائىشتى ئەمىرىكا و ناتۆى ئەگەل داىھ ئە ناوچەكەدا بەھىزترە و ھەر ھەك رابردوو نىشانى داوھ دەوتتەتەنى دىكتاتور بەرەو دارمان دەرۆن ئە بەرانبەر دىمۆكراسىدا خۆرانانگرن و

ئێرانیش وەک وو لاتیکى پيشکەرى مافى مروّف و سەردەمدارى تيرۆريزمى جيهانى ئە بەرانبەر ئيرادهى گەلانى ئيران خو راناکریت و بيروپای گشتى ئەگەل گۆرانکاری ئە سيستمى توتاليتيرى ئيران بو ديموکراسى و نازاديبه.

۲۷ بەفرانبارى ۲۰۱۲

گۆرانكارى لەسىستىمى داھاتووى ئىران، فیدرالیزم یان سەربەخووى

ئىران ولاتىكى فرەنەتەوويە، مېژووى سياسى، جوغرافيايى، كۆمەلايەتى، كۆلتورى ھەر كام لەنەتەوكانى ئىران، فاكترىكى حاشا ھەنەگرەبۆ سەلماندى ئەم راستىيەو جياوازى ھەركام لەنەتەوكان لەيەكتەر.

سىستەمە پاوانخواز و ديكتاتورەكان لە ئىمپراتورىيەو ەگرە ھەتا سىستەمە پاشايەتى و بەناو كۆماریيەكان لەرۆژھەلاتى ناوھراست ميكانيزمى پىكەوھبوونى نەتەوكان بۆ حاکمىيەت و خۆ سەپاندن بەسەر ئەم نەتەوانەدايە.

مۆنتىسكيۆ فەيلەسووفى بەناوبانگ دەلى : دەوڵەتە گەورەكان دەبى لەنيوان دوو چەمكى ستەمگەرى یان فدرالیزم يەکیان ھە ئېژىرن، لەبەر ئەوئەو كەدوو سىستەمى سياسى دژ بەيەكن كەجياوازى نيوان ديۆكراسى لەسىستەمى فیدرال و ديكتاتورى پاوانخواز لەسىستەمى تۆتاليتىرى دەستىشان دەكرىت.

نەتەوئەو كورد لەكوردستانى ئىران پاش شەرى چالدران و دابەشكرانى كورد لەنيوان دوو ئىمپراتورى سەفەوى و عوسمانى بەردەوام بۆ سەربەخووى و گەيشتن بەمافى چارەى خۆ نووسين خەباتى كردوو.

فاكتەرە جۆراوجۆرەكان وەك فەقرى مادى، نەبوونى رىگای ئاو و ھەلومەرجى ناوچەيى و جیھانى كۆسپى سەر رىگای گەيشتن بەسەربەخووى كورد بوون و لەم دەرفەتانەدا سىستەمى سياسى واتە رىژىمى ديكتاتورى لە ئىران دەبیتەميكانيزمى سەرهكىي بۆ بەھيز كردنى نەتەوويەك وەك فارس و لە ەوارە جۆراوجۆرەكان وەك خويندن و نووسين بە زمانى فارسى و پائىشتىكردنى ئەم زمانە و پەراويز خستنى زمانەكانى دىكەو تەنانەت بەرگرى و كۆسپ دانان بۆ خويندن و نووسين بەزمانى نەتەوكانى دىكەو گرىنگترين ميكانيزم بۆ بەھيز كردنى دەسەلاتى فارسەكان لەئىران دا بوو.

فدرالیزم سىستەمى ھەنووكەيى پىكەوھژيانى نەتەوكانى ئىران خراوئەبەر باس سىستەمىكە كە ھەنگرى ئەگەرى لەناوېردنى ستەمگەرى و بەرقەرار كردنى ديۆكرات و پاراستنى كەرامەت و مافى مرۆفەو سىستەمىكە كە كۆمەلەيىك يەكەى سياسى سەربەخۆ لە سنوورى دەوڵەتيك دا پىكەوھكۆ دەبنەوھو قورسايى سەرەكى ئەم سىستەمەلەسەر رىكخستنى ئەم پەيوەنديانەدروست دەبیت كەبەشەجياوازەكانى دەوڵەتيك لەسەر ناوھندى دەسەلاتى ئەو دەوڵەتە پىكەوھگرى ئەدات.

لیږدهدا پېویسته ناماژه به گرینگترین بابته فیدرالیزم بکهین که ده‌توانین فاکتوری سهرکی بو پیکه‌وه ژبان و پیکه‌وه هه‌لکردنی نه‌ته‌وه‌کان بیت، نه‌ویش دابه‌شکردنی سهروریه. واته سیاده که له‌نیوان ده‌ولته‌تانی ناوه‌ندی و ده‌ولته‌ته هه‌ریمه‌کان له چوارچپوهی هه‌مان ده‌ولته‌تا دروست ده‌بن. ده‌ولته‌تی ناوه‌ندی خاوه‌نی هه‌موو سهروریه‌ک نیه، سهروری له نیوان کومه‌تیک ده‌ولته‌ت که نه‌وانیش خویان خاوه‌نی سهرورین که له‌رووی ده‌ستوریه‌وه‌هیچ یه‌ک له‌ده‌ولته‌ته‌هه‌ریمه‌کان له ده‌سه‌لآته‌کانی دیکه‌که‌متر نابیت، جگه‌له نه‌و ده‌سه‌لآته‌یاساییانه‌که‌بو ده‌ولته‌تی ناوه‌ندی بو هاونا‌ه‌نگی نیوان هه‌ریمه‌کان یان په‌یوه‌ندی‌نیو نه‌ته‌وه‌یه‌کان و ... هتد دیاری کراون.

که‌واوو له‌سیستمی فیدرالی دا هه‌م ده‌سه‌لآته ناوه‌ندی و هه‌م ده‌سه‌لآته هه‌ریمه‌کان یاساین و له ریگای هه‌ل‌بژارنده‌وه و به‌ده‌نگی خه‌لک ریخراون، نه‌مه بو خوی یه‌کینک له‌ریگا سهره‌کییه‌کانی دژایه‌تی له‌گه‌ل دیکتاتوریه.

نه‌مه‌دابه‌شکردنی سهروریه‌له‌نیوان حکومتی ناوه‌ندی و حکومت‌ه‌هه‌ریمه‌یه‌کاندا پره‌نسیپکی سیاسییه‌که حکومت‌ه دیکتاتوریه‌کان له حکومت‌ه‌فیدرالی و دیموکراسییه‌کان جیا ده‌کاته‌وه.

به‌پیی پره‌نسیپی دابه‌شکردنی سهروری هه‌ریمه‌کان له‌بواری نیادی و به‌ریوه‌به‌رییه‌وه‌سهربه‌خو ده‌بن و به‌شپوه‌یه‌کی یاسایی که‌سایه‌تی خویان وهرده‌گرن و بریاری به‌ریوه‌به‌ری و چوینتی پیراگه‌یشتنی هه‌ریمه‌کان له‌سه‌لاویه‌تی خویان ده‌بی. نه‌م شپوه‌به‌ریوه‌به‌رییه‌هه‌م برؤکراسی نیادی که‌م ده‌کاته‌وه‌و ده‌بیته‌هوی نه‌وه‌ی که‌خه‌لکی هه‌ریمه‌کان له‌چوینته‌تی به‌ریوه‌بردنی ولاتی خویان به‌شدار بن و هه‌م له‌بواری سیاسی، جوغرافیایی، فهره‌نگ و کومه‌لایه‌تی ده‌توانی بووژانه‌وه‌به‌خویه‌وه‌بیبیت و به‌شپوه‌یه‌کی نسبی به‌شیک له‌مافی خویان وهرده‌گرن.

نه‌مه‌بو خوی گه‌وره‌ترین کوسپه بو پاوانخواز به‌تایبه‌تی به‌شیک له فارسه رادیکاله‌کان. نه‌وان به درنژایی میژوو و فیربوون که ده‌بی ده‌سه‌لآتی یه‌که‌م بن، سهروری و سیاده‌ی هه‌مووان به‌ده‌ستی نه‌وان بیت. هه‌ر بو‌یه‌کاتیک باسی فیدرالیزم ده‌کری له‌جیی خو هه‌ل‌ده‌به‌زنه‌وه، په‌لاماری نه‌ته‌وه‌کانی نیوان ده‌ده‌ن و باس له‌یه‌کپارچه‌یی نیوان ده‌که‌ن وه‌ک نه‌وه‌ی نیوان ته‌نیا هی فارسه‌کان بیت و نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ی به‌زور نیوانی کراو مافی بریار دان و دا‌کوی له‌سه‌ر داخوازه‌کانی خویان نه‌بیت.

له‌یه‌ک مانگی رابردودا چه‌ندین کوبوونه‌وه‌له‌لایه‌ن فارسه‌کان‌وه‌گیراوه‌که‌به‌بی هؤکار دژایه‌تیان له‌گه‌ل سیستمی فیدرالیزم کرد و وایان گه‌یاندوه‌وه که فیدرالیزم سهره‌تای دابه‌شبوونی نیوانه. کاتیک نیوه‌له‌لوسانجلیس و هه‌نده‌ران توژی خه‌باتتان لی نه‌نیشته‌وه‌و ته‌نیا له‌ریگه‌ی راگه‌یاندنه‌وه‌بو سهربه‌خویی نیوان ده‌گه‌ری، نیمه‌وه‌ک گه‌لی کورد له‌کوردستانی نیوان

به‌دریژایی ۷ ده‌یه‌ی رابردوو بو به‌ده‌سه‌سته‌ینانی سه‌ره‌تایتیرین مافه‌کانی خۆمان له‌گه‌ڵ ئه‌و سیسته‌مه‌ پاشایه‌تی و ده‌ره‌به‌گایه‌تییه‌ که ئیوه‌ ده‌تانه‌وه‌ی جاریکی دیکه‌ به‌سه‌ر نه‌ته‌وه‌کانی ئێراندا بیسه‌ پینن خه‌باتی خۆیناویمان کردووه‌وا وینده‌چی به‌سویند و قورنانه‌مان بو یه‌کیه‌تی نه‌ته‌وه‌کانی ئێران باوه‌ر نه‌که‌ن ده‌تانه‌وه‌ی سیسته‌می داهاتووی ئێران دیسان حکومه‌تی پاشایه‌تی یان به‌ناو کۆماری دیکتاتۆری بیته‌ که‌له‌گه‌ڵ خه‌بات و قوربانیدانی گه‌لی کورد له‌ کوردستان یه‌ک ناگرێته‌وه‌.

سه‌ربه‌خۆیی مافی بۆ ئه‌ملاو ئه‌ولای نه‌ته‌وه‌کانی ئێران و ئه‌گه‌ر بروتان به‌نازادی به‌یان و بیر و قه‌ئه‌م هه‌یه‌، نه‌ته‌وه‌کانی ئێران ده‌بێ نا‌زادانه‌مافی چاره‌ی خۆیان دیاری بکه‌ن. کێ ئه‌و مافه‌ی به‌ئێوه‌داوه‌ له‌دوو‌ره‌وه‌دیاریکه‌ری مافی چاره‌نووسی گه‌لانی ئێران بن؟

خه‌باتی ئێمه‌ خه‌باتیکی ره‌وايه‌ خه‌بات بو نا‌زادی و رزگاری و مافی چاره‌ی خۆ نووسین و رینگا ناده‌ین که‌قه‌یمی گه‌له‌که‌مان بن. فیدرالیزم که‌مترین مافی نه‌ته‌وه‌ زۆلم لیکراوه‌کانی ئێران، وشه‌ی نا‌زادی چه‌مکی ره‌هایه‌ و ناتوانی سیسته‌می سیاسی بیته‌. ئه‌م شیوه‌باس و راویژه‌وه‌بیره‌ینه‌ره‌وه‌ی سه‌ره‌تای راپه‌ڕینی گه‌لانی ئێران که‌له‌ناکاودا ئه‌و جه‌واشه‌کاریه‌ لێ شین بوو که‌نزیک به‌ 34 سا‌له‌ به‌ده‌سته‌یه‌ وه‌ده‌ نالینین.

له‌کۆتاییدا سه‌ربه‌خۆیی مافی هه‌موو نه‌ته‌وه‌کانه‌، ئه‌گه‌ر له‌گه‌ڵ نه‌ته‌وه‌کانی ئێران وه‌ها هه‌ ئسوکه‌وتی سیاسی بکری له‌وانه‌یه‌، دابه‌شبوونی ئێران بو ئیوه‌نیگه‌رانی به‌دواوه‌ بیته‌.

ئیه‌ستراتیژی کورد نا‌زادی و دیموکراسی و گه‌یشتن به‌مافی نه‌ته‌وايه‌ تییه‌، پاراستنی سه‌ربه‌خۆیی ئێران کاتییک بو ئێمه‌ پیرۆزه‌ که‌له‌ چوارچیوه‌ی ئه‌و ولاته‌دا به‌مافه‌ نه‌ته‌وه‌ییه‌کانی خۆمان بگه‌ین.

نیمه و کیمیا‌بارانی هه‌له‌بجه

خه‌بات و به‌ربه‌ره‌کانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران بۆ دابین کردنی مافی نه‌ته‌وايه‌تی نه‌ته‌وه‌ی کورد له‌کوردستانی ئێران دا پر له‌ته‌نگ و چه‌له‌مه‌و رووداوی ناخۆش و خوی‌ن و قوربانی‌دانه. باس له‌سه‌رکردنی هه‌رکام له‌و رووداوانه‌ی قوناغه‌کانی خه‌بات، ته‌نیا له‌ریگه‌ی نووسینی بیره‌وه‌رییه‌کانه‌وه‌ده‌کری مافی خۆی پێ بدری.

مه‌رگه‌ساتی هه‌له‌بجه‌یه‌کیک له‌و رووداوانه‌یه‌که‌ له‌سا‌له‌کانی ٦٦ ی هه‌تاوی به‌رۆکی حیزبی نیمه‌ی له‌هه‌ورامان گرت که‌زۆر جار ئهم رووداوه‌باس کراوه‌و هیندی‌ک که‌سیش له‌وانه‌یه‌ له‌نزیکه‌وه‌ له‌ره‌وتی ئه‌و رووداوه‌تا‌ئه‌دا به‌شداربووین که‌که‌م و کورت باسیان له‌سه‌ر کردبیت، که‌سانیکیش بوون که‌قه‌ت له‌جه‌رگه‌ی ئهم مه‌رگه‌ساته‌دا نه‌بوون به‌لام باسیان له‌سه‌ر کردووه‌و نووسیویانه، هه‌له‌به‌ت مافی هه‌ر تاکیکی ئهم جیهانه‌یه‌که‌ به‌وچوون و نه‌زه‌ری خۆی له‌سه‌ر هه‌ر رووداو یان باهه‌تیک بلاو بکاته‌وه، به‌لام بێ گومان وردترین نووسین هی ئه‌و که‌سانه‌یه‌که‌ شه‌ره‌زای رووداوه‌کانن.

لێره‌دا ناچه‌سه‌ر ورده‌کاریه‌یه‌کانی ئهم کاره‌ساته‌تا‌ئه، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی زۆر له‌ق و پۆپ و کیشه‌ی ئی دروست ده‌بی.

کۆماری ئیسلامی ئێران له‌مه‌رگه‌ساتی هه‌له‌بجه‌دا ده‌وریکی سه‌ره‌کی گێرا، چو‌تکوو هێرشێ ئه‌و رژێمه‌بووه‌وه‌ی کاردانه‌وه‌ی رێژیمی عیراق و کیمیایی باران کردنی ئه‌و شه‌ره.

له‌سه‌ره‌تای شۆرشێ گه‌لانی ئێران تا سا‌لی ٦٦ ی هه‌تاوی شاری نه‌وسوود و ده‌ورووبه‌ری وه‌ک ناوچه‌یه‌کی رزگارکراو له‌ژێر ده‌سه‌لاتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران دا بوون و به‌ده‌ستی ئه‌و حیزبه‌نیده‌ره‌ده‌کرا و به‌رێوه‌ده‌چوو.

هێزی پێشمه‌رگه‌ی شاهۆی حیزبی دیموکرات پارێزگاری له‌م شه‌ره‌ده‌کرد و ده‌یان په‌لاماری درێندانه‌ی ئه‌و رژێمه‌یان بۆ داگیرکردنی ئه‌و شه‌ره‌ی پووچه‌نگه‌ده‌وه.

نامه‌ه‌وی باسی چه‌ندی و چۆنی قاره‌مانی هێزی شاهۆی هه‌ورامانی حیزبی دیموکرات بکه‌م، هیزه‌کانی کۆماری ئیسلامی و خه‌نگی ناوچه‌که‌شاهیدی به‌رخۆدانی قاره‌مانانه‌ی ئه‌و پێشمه‌رگانه‌و تیکشکان و داگیرکه‌رانی کوردستان تا سا‌لی ٦٦

لەناوچەی هەورامان.

لەروانگەی ئێمە و هەر وەک ئەو کاتیش خۆبندنەوی لەسەر بوو، بەشیک لەهێرشێ رژییم بۆ سەر شاری هەڵبەجە دەگەریتەوه بۆ تیکدانی بارەگا و بنکەکانی حیزبی دیموکرات ئەو ناوچەیە لەبەر ئەوەی تاقیکردنەوهکانی رابردووی رژییم ئەو ناوچە یەدا بۆ داگیر کردنی ئەو ناوچەیە سەرکەوتوو نەبوو.

لەلایەکی دیکە و ناوچەی هەورامان و شارەزور بەتایبەتی شاری هەڵبەجە لانکە شۆرش و راپەرین و بەربەرەکانی دژی رژییمی بەعسی فاشیست بوو کە ئەو حزابی کوردستانی عێراق ئەو ناوچەیەدا زۆر چالاک و تیکۆشەر بوون بەتایبەت لەسنووری ئێمە یەکیەتی نیشتمانی دەوری تایبەتی هەبوو کە پەیوەندییەکی باشمان لەگەڵ هێزی هەورامانی ئەوان بوو.

ئێمە ناگاداری جموجۆڵەکانی هیزەکانی رژییم لەسنووری نەوسوود و شارەزور بووین، لەبەر ئەوە هیزەکانی ئێمە لەسنوورێکی بەربلادا لەرێژاو تا هانگەرە ئەجیگیر بوون و ناگاداری هەرچە شەنە جموجۆڵێکی هیزەکانی رژییم بووین.

لەگەڵ ئەوەشدا کۆماری ئیسلامی لەرێگای دۆستانی هەر دوو لاوە راسپاردە بۆ ئێمە دەنارد کە ئێمە لەهێرش و پەلاماری خۆمان بۆ سەر هەڵبەجە سنووری حیزبی دیموکرات دەپارێزین و چەندین شەرت و مەرجیان بۆ ئێمە دانا بەلام ئێمە لەو لایە ئەم راسپاردانەدا رامانگەیاندا، مەبەستی سەرەکی پەلاماری رژییم بۆ سەر شاری هەڵبەجە لەروانگە ئێمە و هێکەم پەلامارە بۆ سەر بنکە و بارەگاکانی ئێمە و قەوڵ و بەئینی ئەوان بۆ ئێمە جینگای باوەر نییە و لەلایەکی دیکە و نامادەکارای هیزەکانی کۆماری ئیسلامی بۆ سەر سنووری شاری هەڵبەجە روون و ئاشکرا بوو.

لەبەرچاوی هیزەکانی سوپای عێراق خەریکی کیشانی جاددە لەسنووری ئەحمەد ئاوا و لێدانی پرد لەسەر ئاوی سیروان لەسازان بوون.

هیزەکانی حکومەتی عێراق هیچ کاردانە و هێکیان بۆ ئەم هەڵسوکەوتە نەبوو.

زۆرتەر وا وێدەچوو کە پێکەوتبوو ئەم کارەساتە دژە زینە هاوکارییان کردبێ.

هەر وەک چاوەروان دەکرا یەکەمین پەلاماری هیزەکانی کۆماری ئیسلامی لەپێش هێرش بۆ سەر هیزەکانی عێراق لەرێکەوتی

۲۲ - ۱۲ - ۶۶ لەبەرزايبەكانى ئاوەزنى و ھەوارەبەرزە، ھىرش كرايەسەر بنكەو سەنگەرەكانى ھىزى پىشمەرگەى حىزبى ديموكرات. بەھوى ئامادەبوونى ھىزەكانى ئىمەيەكەم پەلامارىيان وا تىك شكىندرا كەبىرمان لى نەكردەوھەجاريكى ديكەروو لەو سەنگەرەكانەبەن. بەلام كۆمارى ئىسلامى گىانى رۆلەكانى بۆ گرینگ نىھەو ئەوھى كەبۆ ئەو گرینگەگەيستىن بەمەبەست و ويستەكانىھتەى ، بەگشتى پاش دوو جارى ديكەھىرش و پەلامارى ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى بۆ سەر بنكەو سەنگەرەكانى ھىزى شاھۆ و زاگروسى حىزبى ديموكرات گورزىكى وا كورچىريان لى وھشاندىن و تىكيان شكاندىن كەجاريكى ديكەلەو سنوورەوھەنگەرەكانەوھ.

ئەوھى كەبۆ ئىمەجىگای بىركردنەوھەنگەرەكانى سپاي عىراق لەماوھىيەكى كورت و گەيشتتى ھىزى ئۆپوزىسيونى كوردستانى و سوپاي پاسداران بۆ قولاي شارەزوور و تەقاندنەوھى پردى زەلم لەسەر رىنگای سەرەكەى سليمانى بۆ شارەزوور بوو. لەراستىدا ھەموو رىنگاكانى وشكايى پەيوھندى نيوان سليمانى و شارەزوورى پچراند و بەتەواوى ئەو ناوچەيەكەوتەئىر دەسلەتەى ھىزى پەلاماردەرەوھ.

ئەو كارەبووھەوى ئەوھى كەدەوروبەرى ھەلەبجەو شارەزوور بکەوتەئىر دەستى كۆمارى ئىسلامى و كىمىيا بارانى ھەلەبجەلەلايەن رىژىمى عىراقەوھەدەستى پىكرد.

ئىمەھىزەكانى خۆمان لەسازان و ھانەگەرەئەو ھەرەوھە ھىزى ۱۱۰ى بەيان و مەتبەندى 2 لەھانەگەرەلەجىگىر بوون ناگادار كردهوھو لەشارى عەنەب يەكمان گرت. ھىزى زاگروس لەگەل ھىزى شاھۆ لەنەوسوود و دەوروبەرىدا لەتىكشكاندى ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى دەورىكى بەرچاويان گىرا.

جىگای ئامازەپىكردنەكەلەسنوورى ھەورامان تەنيا پىشمەرگەكانى حىزبى ديموكرات جىگىر بوون.

ئىمەھىزەكانى خۆمان لەماوھىيەكى كورت دا لەگوندى عەنەب كۆكردەوھ. لەگەل ئەوھش ھىزىكى كۆمەلەلەشارەدەئى بىيارەى كوردستانى عىراق بوو ناگادارمان كردن كەدەتوانن بەھىزەكانى ئىمەپەيوھست بن بەلام بەداخەوھەنەھاتن و تەنيا چەند كەسيكيان لەگەل ھىزەكانى ئىمە پىوھندىيان گرت و ھەتا كاتى دەربازون لەگەلمان بوون.

پاش كىمىيا باران پەيوھندىمان بەدەفتەرى سىياسىيەوھەكرد ، چەند كەس لەئەندامانى رىبەرى كەلەناوچە كەبەرپرسايەتيان ھەبو لەگەل بەرپرسانى ئەو دەورەكۆبوونەوھو رىنگاچارەھىيان بۆ چۆنىتى بەرپەرەكانى لەگەل ئەم رووداوەتاووتوى كرد و

كارەكان دابەش كرا و بەرنامەبو چۆنىتى دەربازبوونى ھىزەكەمان دانرا. ئەم جەريانەنزيك بە 5 رۆژى خاياند و زۆر شت رويان دا كە پىويست بەوھناكا لىرەدا باسيان بكەين.

سەرەتا بىرمان ئەتەداروكتى رىگا و مانەوھى خۆمان تا دەربازبوون كردهوھ. ھىندىك نازوقەو پىخورمان ئەنەنبارى بىكەكانى كۆمىتەھى ھەورامان دانابوو كەكە ئكمان لى وەرەگرت، ھىزەكانى سپاسى پاسداران ھەموو ناوچەكەيان داگير كردبوو.

بەئامارىك كەلەبىرم ماوەزىاتر لە ۸۰۰ كەس ئامادەى دەرباز بوون لەو وەزەناخۆشەبووين. ھىندىك نازەئمان سەرپرې و ھىندىك كولىرەيان دروست كرد و وەك تووشەى رىگا لەنيوان ھەموو دابەشمان كرد و بەرەوھەسپىرې ئەحمەدئاوا و مىرى سوور بەرې كەوتىن.

سەفنىكى دوور و درىژ و ئاو و باران و بەفر و ھەروھەا بۆنى ناخۆشى كىمىباران كۆسپى گەورەى سەر رىگای ئىمەبوون.

ئىوارەى پىش ئەبەرىكەوتن ھەلىكۆپترى شناسايى سپاسى پاسداران لەسەر جىگای مانەوھى ئىمەمانۆريان دەدا، ئەگەر ئەو ئىوارەيەوھرى ئەكەوتايەين ئەگەئيان دەرگير دەبووين. رىيوانىكى دوور و درىژمان كرد و زىاتر لە 19 كاتژمير بەرپۆھبووين. ئەوھەئەھالىك دا بوو كەئەخورمان تاگەيشتىن بەشانەدەر لەناو ئاورى تۆپبارانى ئىران و عىراق چەند كەسىكمان برىندار بوون.

ناكرى باس لەدەربازبوونمان لەخورمان ئەكەم كەبەسەر تەرمى شەھيدانى ئەو دەوھەدا ئەگەئ نازەئ و پەلەوھەكانى ئەو ناوچەيەدا تىدەپەرپىن و زىندەوھەرىك بەرچاو نەدەكەوت. لەوئ بىرى چەند سال پىشتر كەوتم كەشەويك كاتژمير 3 سەرلەبەيانى ئەبنارى ئەحمەدئاوا و ئەگەئ چەند ھاوپىم بەرەو ھانەگەرە ئەبەرىوھبوين كەدەنگى بائەندەكان سەر لەبەيانى چەندەنگير و ھەست بزوين بوو.

ئەدرىژەى رىگامان دا لەنزيك مىرى سوور كۆمەئىك پاسدار ھانتەسەر رىگامان و داوايان كرد خۆمان بناسىين و ئىمەش كۆتمان ھىزى يەكەتەين و دەچىن بۆمىرى سوورە بۆ ھاوكارى ھىزەكانى دىكەمان. پىشترناگادار بووين كەلەمىرى سوور شەر بەردەوامەو ھىزى ئۆپۆزىسيون لەویدا دەرگيرن و بەتايبەت ھىزى يەكەتەى كەلەو ناوچەيەدا جىگير بوون.

له‌نزیکی میری سوور به‌رهو شانه‌دهری، که‌وتینه‌داوی گۆره‌پانی مینیکی به‌رین و چر و پر به‌لام، به‌نازایه‌تی پیشمه‌رگه‌کانمان ریگیان پاک کرده‌وو دهریازبووین.

هیژیکی زور و سه‌فیکی دوور و دریز پیشمه‌رگه‌بو هیزه‌کانی عیراق که‌له‌نزیکی سنووری سه‌ید سادق جیگای باور نه‌بوو و له‌به‌ر نه‌وه هیچ هیژیکی یان خه‌ئکی ناسایی له‌هه‌له‌بجه‌ده‌ریاز نه‌بوو یان خوی ته‌حویلی ئیران دا و یان شه‌هید بوون، هه‌ر بویه‌به‌رپرسیانی په‌یوه‌ندیی نیمه‌له‌گه‌ل کاربه‌ده‌ستانی عیراق په‌یوه‌ندییان گرت ونزیکه‌وه به‌پیرانی مانه‌وه‌هاتوون به‌و حاله‌ش نه‌رته‌شی عیراق جیگای باور نه‌بوو نه‌و هیزه‌چه‌کداره‌له‌و کاره‌ساته‌و شه‌ر و کیشه‌یه‌ده‌ریاز بیت به‌هه‌لیکۆپتریکی و هیژیکی زور گه‌مارویان داین و ته‌نانه‌ت پیشمه‌رگه‌یه‌کی نیمه‌له‌نزیکی بنکه‌کانی سوپای عیراق به‌هوی گه‌ماروی هیزه‌نیزامیبه‌کانی عیراقه‌وه‌که‌وته‌سه‌ر مه‌یدانی مین و لاقیکی له‌ده‌ست دا.

له‌سائیادی نه‌م کاره‌ساته‌مه‌رگه‌ریادی فه‌رمانده‌ی شه‌هیدی حیزبه‌که‌مان کاک عیزه‌ت نه‌حمه‌دی و 2 پیشمه‌رگه‌ی قاره‌مان به‌ناوه‌کانی سعدی شبنندی و مه‌حمود گه‌لینی که‌له‌به‌ریبه‌ره‌کانی له‌گه‌ل هیزه‌کانی رژیمی ناخوندی شه‌هید بوون ریز ده‌گرین.

هه‌روه‌ها هاوکاری کۆمه‌ئیک له‌کادره‌کانی نه‌حزابی کودستانی باشوور له‌کاتی دهریازبوونی نیمه‌جیگای پیزانینه. ده‌بی نامه‌به‌ده‌ور و نه‌قشی کۆماری ئیسلامی که‌خوئقیته‌ری نه‌و مه‌رگه‌ساته‌بوو بکه‌ین که‌کۆمه‌ئیک ئیمکاناتی پیشگری له‌چه‌کی کیمیایی له‌پیش نامه‌ده‌کراوی بو هیزه‌داگیرکه‌ره‌کانی خوی دابین کرد بوو به‌و چه‌شنه‌به‌خه‌یانی راحت پاسداره‌کان که‌وته‌تالانی مال و سه‌روه‌ت و سامانی خه‌ئک و ته‌نانه‌ت ره‌حمیان به‌ته‌رمی ژنه‌کان نه‌کرد پاشان خویان کرده‌قاره‌مانی رزگاری ده‌ری کورد و هه‌له‌بجه‌و له‌ناو بیر و رای گشتی و به‌تایبه‌ت کورده‌ئاواره‌و کیمیابارانکراوه‌کانی هه‌له‌بجه‌بوونه به‌فرشته‌ی رزگاری ده‌ری ئی قوم‌اوان و پاریزه‌ری مافی مروفا.

له‌سائیادی کیمیابارانی شاری هه‌له‌بجه‌و ده‌ورووبه‌ری سلو ده‌نی‌رم بو گیانی پاکی هه‌موو نه‌و شه‌هیدانه‌ی که‌له‌و ژینوسایددا بوونه‌قوربانی سیاست و پاوانخوازی دوو رژیمی دیکتاتور و سه‌ره‌رو و به‌خوین و قوربانی دانی نه‌وان جاریکی دیکه‌شوناسی کورد له‌هه‌موو جیهان که‌وته‌سه‌ر زاران و هه‌له‌بجه‌بوو به‌هیمای گه‌ئیکی چه‌وساوه‌و پر مه‌ینه‌ت و نه‌ته‌وه‌یه‌کی زوئملیکراو.

لە پەراویزی وتارەكەى بەرپىز كاك "مستەفا ھىجرى" دا

لینكەدانەوى بەرپىزان لە پێوەندى ئەگەڵ ھەلومەرجى كۆمارى ئىسلامى ئىران لە دواى ھەلبژاردنى سەركۆمارەوى تاكوو ئىستا جىگای دەستخۆشییە و زۆر بە وردبىنییەوى چوووتەناوەرۆكى دۆخى ئىستای رىژىم بەتایبەتى دانوستانەكانى رىژىم بۆ خۆدەریازکردن لە قەیرانى گەمارۆ ئابوورییەكان و ھەروەھا درىژكرنەوى پرۆسەى گشتى بەرھەمھێنانى چەكى ناوكى و تەنانەت بۆ خۆدەریازکردنىش جامى زەھرەكە بە رووحانى بخواتەوى لە ئارا داىە.

بىنگومان سپای پاسدارانىش وەك یەكێك لە ھاوكێشە بەھیزەكانى پێكھاتەى رىژىم ئەگەڵ چۆنیەتى پێكەوەسازان و سات و سەوداى كۆمارى ئىسلامى بۆ ئاسایى كرنەوى بارودۆخى رىژىم ئەگەڵ بۆچوونەكانى رووحانىیەوى یەك ناگرنەوى. وەك چۆن بىنیمان لە رۆژانى رابردوودا فەرماندەى گشتى بەسیج محەممەد رەزا نەقدى لە پێوەندى ئەگەڵ لابردنى گەمارۆكان ھەرپەشەى لە نزىك بوونەوى ئىران ئەگەڵ ئامریكا و رۆژئاوا كرد و رایگەیاندا ئەگەڵ سیاسەت و بۆچوونى كۆمارى ئىسلامیدا ھاوتەبا نىبەوى یەك ناگرى.

جىگای ئامازەى كەردەوكانى ئەم رىژىمە لە دواى ھاوتە سەر كارى رووحانى نىشانەدى ئەوێە كە ھىچ چەشنە ئالوكۆرپك لە كەردەوكانى و بىر و بۆچوونى ئەم رىژىمەدا پىك نەھاوتەوى.

قەسەكە ئىرە داىە ئىمە وەك یەكێك لە حىزبەكانى ئوپۆزىیۆنى ئىرانى و كۆنترىن حىزبى كوردستانى بە رابردوویەكى پىر لە شانازییەوى لە قوناغە جۇراوجۆر و دژوارەكانى خەبات، رەورەوى شۆرشى گەلى كورد لە كوردستانى ئىرانمان بە دەستەوى بوو و ھەنووكەش لەو پێوەندىیەدا ئەركى پىرۆزى خۆمان بەرپۆە دەبەین. بۆچوون و را و سىرنجى سكرتێرى گشتى حىزبەكەمان رىگا خۆشكەرە بۆ درىژدانى خەبات و پىشانەدرە بۆ چۆنیەتى بەرەركانى ئەگەڵ دۆژمانانى گەلانى ئىران بەگشتى و گەلى كورد بە تايبەتى.

حىزبى ئىمە وەك نىشانى داوہ دەبى لە رىزى پىشەوى خەبات بۆ چۆنیەتى بەرەركانى ئەگەڵ رىژىم رىشونەكان نىشان بەدا و گەلى كوردیش وەك ھەتا ئىستا سەلماندوویەتى لە پشنگىرى و ھاوكارى حىزبى خۆى واتە حىزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران درىغى نەكردووى.

له وتاره‌که‌ی به‌رێزباندا ئاماژه به یه‌کیه‌تی ریزه‌کانی گهلانی ئێران کراوه بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین به پائێشتی یه‌کتر دینامیزمیک‌ی به‌هێز بۆ به‌ره‌ره‌کانی له‌گه‌ڵ ئه‌و رێژیمه‌ بدۆزینه‌وه. بێ گومان یه‌کیه‌تی حیزبه کوردیه‌کان و حیزبه سه‌رانه‌رییه‌کان ده‌توانن هانده‌ریکی به‌هێز بێ بۆ یه‌کیه‌تی گهلانی ئێران و حیزبی ئێمه‌ش له‌و پێوه‌ندییه‌دا گه‌یک هه‌نگاوی هه‌نگرتوووه و پێویسته زیاتر به‌ره‌وپێشچوون به‌ خۆیه‌وه ببینیته‌.

به کورتی وه‌ک له‌ ده‌ره‌نجامی نووسینی به‌رێز سکرته‌ری گشتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێراندا هاتوووه، یه‌کپرسی و ته‌بابی گهلانی ئێران و هاتنه‌ مه‌یدانی ئه‌وان ده‌توانین رێژیمی کۆماری ئێسامی ئێران تیکه‌وه پێچین. پێویسته حیزبه ئێرانی و کوردستانییه‌کان وه‌ک ئالا‌هه‌نگری ئه‌و ره‌وته له مه‌یدانی کرده‌وه‌دا رێبه‌رایه‌تی ئه‌م جوولانه‌وه بکه‌ن هه‌تا له ئه‌گه‌ری هاتنه‌ ئارای گۆرانکاریدا وه‌ک شۆرش‌ی ٥٧ بێ ناسنامه نه‌مینیته‌وه و "خومه‌ینی" یه‌کی دیکه‌ی ئێ به‌ خاوه‌ن نه‌بیته‌.

٢٢٢ ره‌زه‌ری ٢٧١٢

نايا كۆمارى ئىسلامى دۆستى كورد و دژى تيرۆرىزمە؟

دوابەدواى روخانى رېژىمى پاشايەتى لەئێران و ھەولنى گەلانى ئێران بۆ ئازادى و ديموکراسى، خومەينى و دارودەستەكەى بە كەلك وەرگرتن لە كۆمەلەىك دروشمى بى-ئىيوەرۆك و باوهرى ئايىنى خەلكى ئێران بەتايبەت مەزھەبى شيعە، سىستەمىكى توتايىتەرى دژى مرۆفى بە سەر خەلكى ئێرانىانداسە پاند.

بۆ پەرەپىدانى دەسەلاتى خۆى لەناوخۆى ئێران سپاى پاسداران و بەسىج و لەناوچە كۆمەلەىك دەستوپەيوەندى تيرۆرىستى وەكوو ھەماس و حىزبوتلاى دامەزراند بەو چەشنە و ھەوينى پەرەپىدانى تيرۆرىزمى نىونەتەوھى پىك ھىتا. تەنانەت ھاوكارى و بارھىنانى گرووپە تيرۆرىستىيەكانى دىكەى ناوچەكەشى بەمەبەستى ئانارام كردنى ناوچەكە بە پارەى خەلكى ئێران رىك خست و بە ئەستۆ گرت.

ھەموان باش دەزانن بەھاتنە سەركارى رېژىمى ويلايەتى فەقى، تيرۆرىزم لە جىھان پەرەى سەند و بووہ كۆسپ بۆ ئازادى و پىكەو ھزىانى گەلان و بارودۆخى فەرھەنگى و كۆمەلايەتى ناوچەكەى تىكدا.

كۆمارى ئىسلامى ئێران ھەر لەسالى ۵۸ كۆمەلەكوژى لە رۆژھەلاتى كوردستان دەست پىكرد و ئەوھى كە ئىستا داعش لە دژى كوردستانى باشوور و ەھربە شيعەكان و ئىزىدى و مەسىحىيەكان لە عىراق و سوريا بەرپووە بردووہ و بەرپووە دەبا .

كۆمارى ئىسلامى لەشەرەكانى سنە، نەغەدە، قارنا و قەلاتان و پاوہ دەستى پىكرد و خەلخالى وەك جەلاد رۆژانە بەبى ئىپرسىنەوہ فەرمانى ئىعدامى دەيان كەسى دەر دەكەرد و بەر رەگبارى داعشەكان دەدران.

داعشى ئێران يانى كۆمارى ئىسلامى لەسالى ۵۸ وە دەستى بە كۆمەلەكوژى كرد و رۆژانە خەلكى بى تاوانى ئێران بەتايبەتى لەكوردستان و بەلوچىستان بە ھۆى جىاوازی نەتەوھى و مەزھەبىيەوہ لەسىدارە دەدرىن.

نايا بىروپاى گشت جىھان لەداعشەكانى ئێران پرسىار دەكا لەسالى ۵۸ ھەتا ئىستا بۆ ئىنقلاب لەئێران كۆتايى پى نەھات و سىتەم سەقامگىر نەبوو؟ رېژىمى دىكتاتورى بە زەبر و زەنگ و تيرۆر و تۆفاندن وەك مىكانىزمىك بۆ پارىزگارى لە

ئینقلاب کە ئێک وەر دەگرێ و مانەووی ئەو سیستمە لە وشە ئینقلابدا دەبینی و بەم چەشنە سەرکوت درێژی هەیە.

ئایا پرسیار دەکەن زیندانیانی سائی ٦٧ لە زیندانەکان بۆ بەکۆمەڵ ئیعدام کران؟ ئایا پرسیار دەکەن لە سائی ٨٨ کۆمە ئیک رووناکبیر بەشیوەیەکی مەدەنی هاتنە سەر شەقام و داوای بەدواداچوون بە دەنگە دزراوەکانی خۆیان کرد داعشەکان چۆن سەرکوت و سەر بەنیستیان کردن؟

ئایا پرسیار دەکەن ٥٩ لاوی بێ تاوانی مەهابادی لە سائی ٦٢ پیکەو بەکۆمەڵ بۆ ئیعدام کران؟ پرسیار ئەوویە کە هەنووکە کۆماری ئیسلامی ئێران وەک سیستمیکی دیمۆکرات و نازادیخواز دیتە کوردستانی باشوور و گۆیا لە شەری داعش یارمەتیدەری کورده و دژی تیرۆریزم شەڕ دەکا، کۆماری ئیسلامی ئەگەر مەروفا دۆسته گەلی کورد لە کوردستانی ئێران جگە لە داخواز بۆ مافی نەتەوایەتی مەگەر تاوانیکی دیکە هەیە.

هیزی پێشمەرگە ی رۆژەلات وەک پارێزگاری لە خاک و نەتەووە نامادە بوون هاوکاری و هاوخبەتی براکانی خۆیان لە باشوور بکەن، داوای هاوکاری لە حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران کرا و حیزبی دیمۆکرات بەدنیکی ئاوەلا و بەزوتترین کات هیزی خۆی رەوانە ی بەرەکانی شەڕ کرد بۆ کۆماری ئیسلامی جیگای سەر سوورمان بوو کە چەندین ساڵە لەریگای دەزگا ئەمنیەتییهکان و پروپاگەندەکانیەووە رایگەیاندوووە کە ئۆپۆزیسیون لە کوردستان نەماوە، کەچی هیزی پۆشته و پەرداخی حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران بەکەمتر لە ٦ کاتژمێر لەبەرەکانی شەڕ نامادە دەبییت.

ئەو هە ئۆیستە بەکردهووی حیزبی دیمۆکرات دیمەنی دژیوی پر لەشەرم و شوورەیی کۆماری ئیسلامی لەناو بیرورای گشتی خستە روو کە هەموو هە ئس و کەوتەکانی بەناوی یارمەتی کوردستانی باشوور بۆ سەرکوت و سەرپۆش دانان لەسەر مافی نەتەوایەتی کورد لە کوردستانی رۆژەلاتە.

لەلایەکی دیکەشەووە کۆماری ئیسلامی بەشداریکردنی لە شەری داعش سەرەرای ئەووە بۆ بەرگری لەبەشداري نەکردنی پێشمەرگە ی حیزبی دیمۆکرات لە شەری دژی داعش بوو ، لەلایەکی دیکەووە شەری داعش مەترسی بۆ سنوورەکانی خۆیان دروست کردبوو. هەر بۆیە ترسی ئەوویان هەیە ئەو شەڕە بگاتە سنوورەکانی ئێران و ئیدی بۆیان کۆنترۆل نەکریت.

ناکری باسی ئەووەش نەکەین هاوکاری کردنیان بۆ هەریمی کوردستان بۆ ئەوویە کە حکومەتی ناوهندی عێراق بگەریتەووە بۆ ناوچه کێشه لەسەرەکان.

نەركى حيزب و ھيزەكانى كوردستانى رۆژھەلات چيە؟

ھەر وەك لە پەلامارى داعش بۆ سەر ھەريەمى كوردستان بە روونى بۆمان دەرکەوت بۆ كۆمارى ئىسلامى زۆر گران تەواو دەبى جوولانەوھى رۆژھەلاتى كوردستان تەنانەت لەگەڵ تيرۆريزمى ديكە لە بن گويى خودى ريتيميش بەر بەرەكانى بكا.

حيزب و لاينە سياسىيەكان ھەموويان لە نووسين و ناخاوتن دەلەين يەك گرین ، بەلام ئەم يەكگرتنە ھەنگاوى بە كوردەوھى دەوى، ھىندى ئيبوردن لە بەرژەوھەندى حيزبى، كەوابوو باشترين ميكانيزمە بۆ جوولانەوھى گەلى كورد لە كوردستانى رۆژھەلات يەكپەتەى و پينكەوھەبوونە. مەرج نيە ئەگەر يەكگرتەوھى حيزبەكان سەر نەگرى ئىدى ميكانيزمى ديكە نيە.

لە ھەر ولاتىك چەند حيزب پينكەوھە ھاوكارى يەكتر دەكەن و بۆچوونى جياوازيان ھەيە. پلوراليزم يەكىك لە لاينەكانى رينگاي ديمۆكراسى لە ھەر سيستمىكە.

كۆمارى ئىسلامى لە ھەريەمى كوردستان بۆ بەرگرىكردن لە سنوورەكانى خۆى ھاتە كوردستانى باشوور بەناو شەرى داعشيان كرد. لەروانگەى بيرووراي گشتى جياھانى تاريخى مەسرهفى پروپاگەندى كۆمارى ئىسلامى بە چەند پيوانەيەك كە نامازەى پى دەكەم بەسەرچوون و لەراستيدا بەسەر چوو كە بريتين لە سەرەپاي ژيستی ديمۆكراسى، لە بيرووراي گشتى جياھانيدا بە تيرۆريست و تيرۆريست پەرەوھەر ناسراوھ و لەبوارى ئابووريدا يەكىك لە ريتيمە فاشلەكانى ئەمرۆى جياھانە.

لەبوارى سياسى پيشنەكارى مافەكانى مرؤف ديمەنى ئيرانى وا ناحەز كردووھ و لە بيرووراي گشتيدا بيئزراوھ و و لەناوخۆى ئيران لەبوارى كۆمەلايەتییەوھ يەكەمن ريتيمى ناوچەيە كە بۆخۆى پەرەپيدەرى فسادی كۆمەلايەتى لەبوارە جۆراوجۆرەكاندايە.

لەبوارى فەرھەنگى و ئامووزش و پينگەياندن ساڵ لەدواى ساڵ خراپترە و بەرەستى زياتر دروست دەكا پاش ۳۵ ساڵ ھەنووكە باسى ئەوھەدەكات كە زانستە كۆمەلايەتییەكان دەبى لەنيو زانكۆكان قەدەغە بكریت وھەموو زانكۆ، سينەما شوينەگشتییەكان لەچوارچيۆھى بۆچوونى داعش ئامووزش بدين بەرتەسك كردنەوھى بوارى راگەياندن بۆ بەرەو پيش چوونى بەرنامەكانى حكومەتى وەلايەتى فەقى. ھەم رينگاكانى ديمۆكراسى و مافى مرؤقى بەرتەسك كردووھ وەكوو ئيعدام، گرتن و

ئەشكەنجە و ھەموو ئەو كەرەستە دژى مەرقىيانە بۇ سەقامگىرى رېژىمەكەى بەكارى دىتى و ژىستى دىمۇكراسىش دەگرى.

ئىمە بۇ پاراستنى بەرژەوھەندى نەتەو ەزۆر بەرژەوھەندى حىزىمان پىشت گوى خستوو، بەلام ئەگەر لەكوردستانى رۇژھەلات بەشىوھەكى زىندوو جوولانەوھەكى بەھىز دەست پىبكاتەو ەوكتات لەراستى بەھىزبوونى بەرژەوھەندى كورد لە ھەر چوارپارچەرى كوردستان تەواو دەبى.

ئەو ولاتانەى كوردستانىيان بەسەر دابەش كراو ھىچىيان دۆستى كورد نىن ناكرى حىسابى دىسۆزى و بە پەروشبوونى كوردىيان بۇ بكرى ، بەئكوو ھەر كامەيان لە چوارچىو بەرژەوھەندى خوياندا ھاوكارى حىزب و ئپوزسىونى ولاتەكەى دىكەيان دەكەن.

پەيوھەندى ھىزە سەرەكىيەكانى كوردستانى رۇژھەلات خائىكى بەھىزە بۇ تاوتىكرىن لايەنەكانى خەبات و چوئىتى بەر بەرەكانى لەگەل رېژىمى دژى مەرقى كۆمارى ئىسلامى.

دەربازبوون لە ھەلومەرجى ئىستا و وروژاندى مەسەلەى ناعادائەتى و پىشىلكارىيەكانى مافى مەرق و خائە لاوازەكانى رېژىم خەباتىكى ھەمە لايەنەى بەدەر لە ھەر چەشنە بەرژەوھەندىيەكى حىزبى وتاكە كەسى ئپوزسىونى كوردى دەوى بۇ وھىيەتەنى مافى جارەى خۆ نووسىن و پىشاندانى روخسارى رېژىم بە بىروراي گشتى بەشىوھەكى چالاك لە مەيدانى كوردەو. بەو چەشنە دەتوانىن كۆدەنگىيەكى گشتى بە نىسبەت كوردستانى رۇژھەلات لە پارچەكانى دىكە دروست بكەين و ئپوزسىونى كوردى رۇژھەلاتىش لەم ھەل و مەرجەى ئىستا دەرباز بكەين.

ھەلومەرجى ئىستى خەبات ئىستراتىژىيەكى دەوى كە لەبەرانبەر ھەئوئستە توند و تىزەكانى كۆمارى ئىسلامى لەلايەك و و باروو دۆخى خەلكى ئىران بە گشتى و خەلكى كوردستا بەتايىبەتى لەلايەكى دىكەو بەگونجى . ھاو ئاھەنگ كوردن و پلان دانانى بەرنامەى تايىبەت بەو ھەل و مەرجە دەكەوتتە ئەستوى حىزبەكانى كوردستانى رۇژھەلات.

لە كۆتايىشدا ئەو وتەيەى دوكتۆر قاسملوو وھبىر دىنمەو كە ھەمىشە دەيووت گەئىك ئازدى بوئ دەبى نرخی ئەو ئازادىيەش بەدات.

خەباتى چەكدارى پەرچەكردارىگە دژى دىكتاتورى و تيرۆرىزمى سەردەم

خەباتى چەكدارى، پەرچەكردارىگە لە بەرانبەر رېژىمە دىكتاتور و توتاليتېرەكان كە بۆ ھەرچەشنە خەباتىگى مەدەنى و ديموكراتىك بەربەست دروست دەكەن.

ئامانج لە دەست پىكردنى خەباتى چەكدارى، بەربەرەكانى لەگەڵ رېژىمىگى توتاليتېر و دىكتاتور بۆ گۆرانكارى لە سىستەمە ئەمەر پىكھىنانى ژيانىگى مەدەنى و مروڤ دۆستانە كە مروڤەكان تىيدا ئازادانە بژين. ئەو فاكتەرەنە كە دەبنە ھۆكارىگ بۆ گۆرانكارى لە سىستى ديموكراتىك، برىتېيە لە: ئىك ترازە كۆمەلايەتى، سىياسى، و ئابوورىيەكان لە ھەر ولايتىك كە دەتوانين بلىين سى (۳) روكنى سەرەكىن بۆ راوستانى پاىەى ھەر ولايتىك.

ئەمە سەرەراى ئەوويە كە ئەگەر ئەم سى فاكتەرە لە ولايتىك لەرزوك بوون، دەبىتە ھۆى راپەرىن و ناسەقامگىرى ئەو ولاتە دەكەوتتە ژىر پىرسىار. كە وابوو كاتىك لە ولايتىك لە بوارەكانى ئەمنىەت، كۆمەلايەتى، سىياسى و ئابوورى ھەم لە نىوخۆى ولات و ھەم لە بىروراي گشتى جىھاندا بگەوتتە ژىر پىرسىار، دەتوانين ئامازە بە نىشانەكانى گۆرانكارى ئەو ولاتەدا بگەين.

ئىران ھەنووكە ئەو ولاتانەيە كە لەو چوار بوارەو، لە ژىر پىرسىار داىە. بەلام بۆ دىمەنىگى سەقامگىر لە ناوچە لە خۆى نىشان دەدات! بە تايبەتى لە رۆژھەلاتى ناوہراستدا بۆتە فاكتەرى سەقامگىرى؛ ئەمە دەگەرئىتەو بە كۆمەلىگى داتاي تايبەت كە ئامازەيان پى دەكەين.

پاش ھاتتە سەركارى كۆمارى ئىسلامى بە ئامانجى پىكھىنانى ئىمپىراتورىيەكى شىعە مەزھەب و ھەولى ھەمەلايەنەى ئەو ولاتانەى كە پىرەوانى مەزھەبى شىعەى تىدايە و لە رىگاي بە ناو سەفارت و دەست و پىوہندىيەكانىانەو تىكۆشاو، ئالۆزى و نارەزايەتى دروست بكات. ھەر لە سەرەتاي ھاتتە سەركارى كۆمارى ئىسلامى لە رىگاي ئاخوند "موتەشەمى" يەوہ جىزبوللای لوبنانى دامەزراند و لەو رىگايەوہ توانى بە كەك وەرگرتن لە سەرەوت و سامانى ولات، جەماس و باقى دەست و پىوہندىيە تيرۆرىستىيەكانى دىكە رىك بختات. وەك ھەنووكە دەبىنين لە ولاتانى كەنداو و ھەرەھا يەمەن، عىراق، سوورىە. شىعەكانى بە شىوہى چەكدارى دژى ولاتانى خۆيان ھان داوہ و لەو بوارەدا بە ھەموو شىوہىك پىشتگىرىيان دەكات بە چەشنىك كە ئىستا بەھارى عەرەبى خەرىكە بەرەو زستانى عەرەبى ھەنگاو ھەئەگرى. كىشەكانى يەمەن، لىبى،

میسر، سوودان، عىراق، سووریه و ... ھتد، سەرھەكیتىرین فاكتەرى ھەرەس ھىنانى بەھارى عەرەبىن.

كاتىك ئە ولاتانى ناوچە بەو چەشنە كە باس كرا، سەقامگىرى ئە ھەموو بوارەكاندا پەرى ستاندووه، بەلام ئە ئىرن ئە بوارى شەر و كىشەى چەكدارى و ئاۋوزىبەكى ئەوتۆ بەرچاۋ ناكەوى، ئە سۆنگەى ولاتانى ئوروپايىيەو، رىژىمى كۆمارى ئىسلامى ئىران بە روالەت دەبى ساحب قەرار و خاۋەن دەسلەت و سەقامگىر بى، ئەم بۆچوونە بەشىكى دەگەریتەو بە ئوبوونى ئوپۇزىسىۋىنىكى كارامە و فەعال كە كىشە سەرەكى، ناوخۆى و دەرەكىبەكانى ئىران بە كرددەو بەخاتە روو.

بۇ دانانى پلان بۇ ئەم گۆرانكارىبە پىۋىستى بە ئوپۇزىسىۋىنىكى يەكگرتوۋى ئىرانىبە كە بتوانى خەباتىكى چەكدارىى كارا رىك بەخات بە شىۋەبەك كە ئەم خەباتە كارىگەرىى خۆى وەك پائىشت بۇ خەباتى مەدەنى نىشان بىدا.

ئەو باوەرە دام بە ئەبەر چاۋگرتنى ھەلومەرجى ھەنووكەى رۆژھەلاتى ناوەرەست، بەرنامە دانان بۇ ھەر چەشنە سەر ئىشەبەك بۇ كۆمارى ئىسلامى ئە ناوخۆى ئىران دەبىتە ھۆى گۆرانكارى و پەرە دەسىن. بى گومان ئەگەل رىژىمىكى وەك كۆمارى ئىسلامى ئىراندا خەبات بە بى قوربانىدان بە داخەو رىگە پىندراۋ نىبە. كە وابوو حىزب و لایەنە سىياسىبەكانى ئىران وەك نوخەبى ئەو ولاتە پىۋىستە بە گۆرانكارىبەك كۆمەلىك داتا بەخەمە بەرچاۋ ئەو پىۋەندىبەدا بىرار بەدەن.

مەرج نىبە ئە سەرەتاۋە دەست بە خەباتى چەكدارى بىریت، پىۋىستە رىكخستىك ئەو پىۋەندىبەدا نامادە بىرى ھەتا كۆمەلانى خەلك بە پشت بەستى بەو رىكخستە و ھەرەھا بەرەنگاربوونەو ئە كاتىك دەست درىژى چەكدارانى رىژىم بۆسەر خۆپىشاندەران ھەست بە پشتگىرى بىكەن.

كوردستان و بەلووچستان ھەردەم بۇ ھەرچەشنە بەرەنگاربوونەو ھەبەك ئەلایەن حىزب و سازمانەكانى خۆبان رىك خراۋن. ئەو ھاۋە ماۋەتەو جوولانەو ھەبەكى سەرەنسەرىبە كە پىۋىستە ھەموان قوربانى بۇ بەدىن و ئەو دەبىتە رەمى سەرەكەوتن بەسەر رىژىمى دىكتاتور و كۆنە پەرسى كۆمارى ئىسلامىدا.

جىى نامازبە جوولانەو ھەبە رۆژئاۋاى كوردستان و بەرگىرى قارەمانانەى لاۋانى بە ئەمەگى كووبانى بە رىبەرىى حىزبە شۆرشگىرەكانىان، ئەو ھەبە سەلمانە كە خۆراگى و بەرەبەكانى ئەگەل ھەرچەشنە سىستەمىكى كۆنە پەرسى، تىرۆرىست و دىكتاتور، ئەگەر ئىرادەى خەلكى ئەگەل بىت، سەردەكەو ھەبە ئەلایەكى دىكەشەو پىشتگىرى كۆمەلانى خەلكى كوردستانى رۆژھەلات ئەو ھەبە سەلمانە بە گور و تىنىكى شۆرشگىرەكانەو ئە گورەپانى خەبات دان و ھەر دەم نامادەن و چاۋەرۋانى

یه‌گرتنی حیزبه‌کانی کوردستانی روژهلان. نه‌وهی که جیگای داخه شاره‌کانی دیکه‌ی ئیران له و پیوه‌ندییه‌دا بی‌دهنگ بوون له کاتیگدا کیشه‌ی کووبانی دونیای هه‌ژاند.

دریژه‌پیدانی نه‌وه‌ته و هاتنه مه‌یدانی به‌کرده‌وهی خه‌نک له روژهلان وه‌لامیک بوو بو تیرۆریست و تیرۆریسته‌روه‌ران و ده‌ست و پیوه‌ندییه‌کانیان نه‌، که‌س و لایه‌نانه که پێیان وایه شۆرش له روژهلان کوردستان نه‌ماوه. ناوه‌روکی نه‌م بابته را و تیبینی نووسه‌ره و ماڵپه‌ری کوردستان میدیا ئی به‌پر‌سیار نییه

٢١ ر‌ه‌زبه‌ری ٢٧١٤

پېشمەرگەى موسلمان، يان خۆفرۆشانى خۆولاتى

لە چەند رۆژى رابردوودا راگەيانندنەكانى رېژىمى كۆمارى ئىسلامى بلاويان كردهوه كه له ئۆستانەكانى سنه و كرماشان كۆنگرەيهك دەبەستن لەژێر ناوى كۆنگرەى پېشمەرگەى موسلمان. بىرۆكەى ناوى پېشمەرگەى موسلمان له كوێرا ھاووه و ئامانجى رېژىم ئەم ھەوتە چەواشەكارانەيه چييه؟

ئەم بابەتە جيا ئەو باسانە، دەپرژىتتە سەر ھۆكارى دامەزران و ھاىتە ئاراي چەمكى چەواشەكارانەى پېشمەرگەى موسلمان و ھەرۆھا پىلانگىرپىيەكانى رېژىم بۆ دابەزاندن و كەمكردنەوهى ئاستى راستەقىنەى شوناسى پېشمەرگەى كوردستان و پىرۆزى و خۆبەشى ئەو ھىزە گيانفیداىەى كوردستان.

وھك ھەموان ئاگاردان ناوى پىر بايەخ و پىرۆز و پىر نىوەرۆكى پېشمەرگە ئە سائى ١٣٢٤ لەسەر پىشنيارى سەرکۆمارى كوردستان و سكرتيرى گشتيى ئەو كاتى حيزبى ديموكرات، پيشهوا قازى محەممەد بۆ لەشكرى كوردستان دانراوه. ناوى پاريزەرى لەشكرى كوردستان ئە سەردەمى كۆمارى كوردستاندا، پېشمەرگە ناو دىر كراوه. ئەو كاتەوه ھەتا ئىستاش ئە ھەموو پارچەكانى كوردستان ئەو شۆشگىرپانە كەلە حالى خەباتى چەكدارىدان، بە ناو و جلو بەرگى پېشمەرگەوه وەكوو پاريزەر و گيانفیداى كوردستانىش بە ئەو كچ و كورانه دەوترىكە خۆبەخشانە بۆ دابىنکردنى مافى نەتەوايەتیی گەلى كورد ئامادەن گيانى خويان بەخت بكەن. ئەو ھەروونە ھىزى چەكدارى كورد بۆ بەربەرەكانى ئەگەل رېژىمەكان و پاراستنى خاك سەرۆھرى كوردستان ناوى پېشمەرگەى ئەسەر دانراوه و ئەو سەردەمەدا تا ھەنووكە ئەو خۆ نەويستى و خەلك وىستىيە بەردەوام بووه. ھەموو پارچەكانى كوردستان ئەو ناوھ پىر نىوەرۆكە بۆ پاراستن و وەديھانتى ئامانجەكانى گەلى كورد كەلكيان وەرگرتووه.

پېشمەرگەى موسلمان كىيە؟

پاش شۆرشى گەلانى ئىيران و ھاىتە سەركارى كۆمارى ئىسلامى، كۆمەلەك ئە كورده موسلمانەكان بە بىر و بۆچوونى وەھاى و ئىخوانى و ... ھتە، دەستيان بە تىكۆشان كرد، ئە سەرۆھى ھەموويان كاك ئەحمەد موفتى زادە ھەنگرى بىرى شۆراى شەمس و تەنانەت بە مەبەستى سەرنج راکيشانى كۆمارى ئىسلامى بۆ لای بىرو بۆچوونى ناوبرا، كۆمەلەك ئەو كەسانەى

کە چەکی کۆماری ئیسلامییان لە شان کرد و مووچەخۆری کۆماری ئیسلامی و لە بواری بیرو بۆچوونی ئیسلامییەوه لە ناغای موفتی زاده نزیک بوون لە دەوری خۆی کۆ کردنەوه بە ناوی پیشمەرگەیی موسڵمان ناوی دەبردن. ئەو لە حائیک دایە کۆماری ئیسلامی بە هەموو شێوەیەک دژیمافی نەتەواوەتی کورد پیلان دەگێڕی.

کاک ئەحمەدی موفتی زاده لە کۆر و کۆبوونەوهکاندا دەیکوت : کۆماری ئیسلامی بەو قەناعەتە گەشتووە کە خۆدموختاریی ئیسلامی بە کورد بدا. هەول و تەقەلای ئەحزاب و کەسایەتییه سیاسییەکانی کوردستان لەسەرەوهی هەمان حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لە پێوەندی لەگەڵ بە قەناعەت گەیانندی موفتی زاده سەبارەت بە دژایەتی کۆماری ئیسلامی بۆ مافە نەتەواوەتییهکانی گەلی کورد بئاکام مایەوه و بەردەوام لە شار و شارۆچکەکانی کوردستان لە پێوەندی لەگەڵ هزری نزیک کۆماری ئیسلامی بۆ دابین کردنی مافی نەتەواوەتییه گەلی کورد بەردەوام بوو و لەدژی بۆچوونەکانی ئەحزابی کورد سەبارەت بە داخوایی نەتەواوەتییه گەلی کورد لێدوانی دەدا، تەنانەت بە چاوی خۆمان بینیمان کۆماری ئیسلامی لە هەموو شارو گوندەکانی کوردستان پەلاماری گەلی کوردو حیزبە سیاسییەکانی داو لە چەند شاری گوردستان وەک: سنە، مەریوان، نەغدە، پاوه، شەری ساز کرد و حیزبی دیموکراتی بە مۆنەلە رایگەیاندا، نە تەنیا هیچ مافیک بۆ گەلی کورد رەوا نەبینی بە ئکوو پاش داگیر کردنی شارو گوندەکانی کوردستان و پاشەکشیی پیشمەرگە، دەستی دایە زیندان و ئیعدامی هەموو ئەو کەس و لایەنەکانی کە بە هەر شێوەیەک باسی مافی نەتەواوەتییه گەلی کوردیان دەکرد و بە داخووە نە تەنیا ناغای موفتی زاده چوو زیندان، بە ئکوو پاش ماوەیەکی کورت چەند مەلایکی دیکە کە لەگەڵ بیرو بۆچوونی موفتی زاده بوون، وەک یەک لەوانە مەلا ناسر سوبحانی کە دواتر بەرپرسی مەکتەبی قورئانی پاوه بوو و لە راستای شۆرش گەلانی ئێران دژی رژیمی شا دەوریان هەبوو، ئیعدام کران.

کۆماری ئیسلامی ئێران ناوی پیشمەرگەیی موسڵمان کە ناغای موفتی زاده چەواشە کرد، کردە فاکتەرێک بۆ سەرئێج راکێشانی کۆمەڵێک کوردی خۆفروش و بە ناوی پیشمەرگەیی موسڵمانەوه لەو کاتەوه هەتا ئیستا کە ئکی ئێوەر دەگێڕی. ئەو جاشانەش بە بێ ئەوهی بێر ئەو بەکەنەوه سەرەرای ئەوهی کە وەک چەکداری رژیم خەیانەت بە گەل و نیشتمان دەکەن ، ناوی پیرۆزی خۆبەخشانی رۆڵەکانی کورد بۆ رزگاری کوردستان چەواشە و گلاو دەکەن ئەوان خۆیان باش دەزانن لە کلتی گەرمیی خەباتیی چەکداری لە لایەن رژیمەوه، جگە لە کوشتنی براکانیان هیچ چەشنە دەسەلاتیکی دیکەیان نەبوو . بۆیە بیریان دینەوه تەنانەت متمانەیی ئەوهیان پێنەدەکردن کە بیسییچی گروپی چەکداری خۆیان بن. هەردەم بیسییچی گرووپ و تاقمەکانیان لە فارس و تورک بوون.

پیشمەرگە، لە حالی شۆرش ، خۆ بەخشەو هیچ پارە و مووچەییەک لە کەس و لایەنیک وەر ناگرت و بۆ خەتک و خاکی

خۆى خەبات دەكات. بە لای ئەوانەى ئە كۆمارى ئىسلامى چەك ھەندەگرن و دژى گەل و نەتەھەى خۆيان شەر دەكەن تەنیا ئە بەرانبەر پارە و مووچەپەھەكى كەمەووە دژاھەتییى گەل و ولات دەكەن و یان ئە بنكە جاسوسییەكانى رێژیم خەرىكى سیخوڤى بۆ كۆمارى ئىسلامى و بە دەستەووەدانى ھاوولاتیيانى خۆيان ئە پەتەكانى سێدارە دەدەن و خزمەت بە رێژیمى دژى گەلیى كۆمارى ئىسلامى دەكەن. گرتنى كۆنفرانس بە ناوى پێشمەرگە مۆسلمان بۆ چەواشە كارى بىروراى گشتییە ئە قانودانى ئەم سىناریۆیە وەك بێرێزیهك ئە پێشمەرگەى كوردستانە. باشتىرین میكانیزم بۆ ئەو كەسانە كە چەكى رێژیمیەیان وەرگرتووە، ئەوھەى كە بەشدارى ئەو بە ناو كۆنفرانسە نەكەن و ئەوان دەبێباش بزائن كە ئەوھەش پیلانىكى دیکەى رێژیمى ئێران دژ بە كورد و كوردستانە.

٢٩ خەزەنۆھرى ٢٧١٤

٢٦ى سەرماوەز رۆژى پيشمەرگەى كوردستان

٢٦ى سەرماوەزى ١٣٢٤ رۆژىكى مېژووى بە گشتى بۆ گەلى كورد و رۆژھەلاتى كوردستان و بە تايبەتى خەلكى مەھاباد بوو. لەم رۆژەدا ئاخىرین پاشماوى پۇلىسى رېژىمى پاشايەتى لە شارى مەھاباد تىكەوه پىچرا.

خەلكى مەھاباد بە شىوئەكى خۆبەخشانه چۆنەتتى پارىزگارى كردن لە سەر و مالى خۆيانيان بە دەستەوه گرت، حىزبى ديموكراتى كوردستانى ئىران بە سەرۆكايەتى پيشهوا قازى محەممەد بە پىرەو و پرۆگرامىكى سەردەميانهى ئەو كات جىگای متمانهى خەلكى كوردستان بە گشتى و مەھاباد بە تايبەتى بوو.

ھەر بۆيە ئەلەين پيشهوا قازى محەممەد لەسەر پيشنيارى پيشمەرگەيەك، ناوى پر ئە نيوەرۆك و ھىزى رزگاربخواز و پارىزەرى كورد و كوردستان، بە پيشمەرگەى كوردستان ديارى كرا و ئەو كاتەوه تا ھەنووكە پيشمەرگە وەك سەمبولى ئازادى، رەمزى رزگارى گەلى كورد ئە ھەموو پارچەكانى كوردستان وەك ئاوينەيەكى بىگەرد ماوەتەوه و ريشەيەكى وەھى داکوتاوە كە پاش ٦٩ ساڵ ئە نيو كۆر و كۆبوونەوه نيونەتەوهيەكانى وەك پارىزەرى كەرامەتى مرۆف و ھىزى دژە تيرۆر دەناسریت و ئە ھەمان كاتدا رېژىمى سەدە ناوەراستى كۆمارى دژى گەلى ئىسلامى ئىرانىش بە ناو بۆتە پالپشتى پيشمەرگە و ھاوشان ئەگەن ئەوان بۆ مەبەستى تايبەتتى خۆى ئەگەل تيرۆريستانى داعش دەجەنگى، بەلام گرینگ ئەوئەيه ئەو ناو پەرسنگدارە ھەنووكەش وەك ئاورىك بۆ جەستەى كۆمارى ئىسلامى و دوژمنانى گەلى كورد جىگای مەترسىيە و ھىماى راستەقینەى پارىزەرانى كوردستانە.

پاش ٦٩ ساڵ بە داخەوه دۆخى پيشمەرگە ئەو شوئە كە لە داىك بوو لاوازه، ھۆكارى ئەوش دەگەریتەوه بۆ نەبوونى يەكپەتتى ئە ناو ريزەكانى كورد ئە رۆژھەلات بە گشتى و بە تايبەت حىزبى ديموكرات و دوژمنانى ديموكرات ھەموو كاتىك ئە جىابوونەوهكان بە قازانجى ئامانجەكانى خۆيان كە ئىيان وەرگرتوو. حىزبى ديموكراتى كوردستانى ئىران بە ئە بەر چاوگرتنى بارودۆخى ئىران و رۆژھەلاتى كوردستان ئە كۆنگرەى ١٥ى خۆيدا برىارى داو ھەول بەردى بۆ ئەو ھاوپىيانى پيشوو كە ئە كۆنگرەى ١٣ى جىابوونەوه جارىكى دىكە ئە حىزبى ديموكراتى كوردستانى ئىران پىكەوه درىژە بە خەبات بەدەن.

هر بویه بو هرچی پته‌وتر کردنی ریزه‌کانی پشمه‌رگه و گه‌رانه‌وهی شوناسی راسته‌قینه‌ی شوینی له دایک‌بوونی پشمه‌رگه، یه‌کیه‌تی ریزه‌کانی نوپوړسیوونی روژه‌لاتی کوردستان پیوستییه‌کی حاشا هه‌ننه‌گره.

حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران وهک داهینه‌ری ناوی پشمه‌رگه و دامه‌زیننه‌ری هیزی پشمه‌رگه و دیاری‌که‌ری روژی پشمه‌رگه، قهت ناماده نه‌بووه به‌رژه‌وه‌ندی نه‌ته‌وه‌یی، فیدای به‌رژه‌وه‌ندی حیزبی بکات. بانگه‌وازی حیزبی دیموکرات له سهره‌تای شوپشی گه‌لانی ئیران بو پیکه‌یتانی به‌ره‌یه‌کی ئیرانی و هه‌روه‌ها کوردستانی به‌رده‌وام بووه. ته‌نانه‌ت له زور بواردا سینگ فراوانی له خوئی نیشان داوه. هه‌نووکه‌ش ئالا هه‌نگری یه‌کیه‌تی و پیکه‌وه بوونی هیزه کوردستانیه‌کانه.

دوستایه‌تییه‌ی هم حیزبه له‌گه‌ل دهروجیران هیچ کاتیک له‌سهر زهره‌ لیدان و کهم کردنه‌وه‌ی به‌های پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستان نه‌بووه. به‌داخه‌وه هه‌ندیک حیزب و لایه‌ن له سونگه‌ی کوماری ئیسلامیه‌وه چاو له حیزبه‌کانی روژه‌لات ده‌کن. نه‌و بایه‌خه‌ی که له‌لایه‌ن حیزبه‌کانی روژه‌لاته‌وه بو پارچه‌کانی دیکه و به‌تایبه‌تی هه‌ریه‌ی کوردستان دانراوه به‌حیسابی لاوازیی و بئ ئیراده‌یی پشمه‌رگه‌ی روژه‌لاتی سه‌یری ده‌کن. سیاسه‌تقنانی کورد دهبئ له هه‌لومه‌رجی هه‌نوکه‌ییدا به‌چاویکی ناوالا سه‌یری گۆرانکاریه‌کان بکه‌ن و نه‌که‌ونه ژیر کاریگه‌ری و مودیریته‌ی کوماری ئیسلامی که بو پهره‌ پیدانی سیاسه‌ته‌کانی خوئی له ناوچه له هه‌موو تهره‌فنده‌کان بو لاوازکردنی کورد که‌لک وهرده‌گری.

له وه‌ها هه‌لومه‌رجیکدا به‌رچاو گرتنی هاوسوژی و هه‌ستی نه‌ته‌وایه‌تییه‌ی روژه‌لات به‌حیسابی کوماری ئیسلامی و دل‌سوژی نه‌وان نیشاندهره.

خه‌لکی کوردستانی روژه‌لات له بونه و مونا‌سیبه‌ته‌کان، یان پشتگیری له پارچه‌کانی دیکه له کاتی به‌رزکردنه‌وه‌ی دروشمه‌کان پیوسته به‌چاویکی کراوه سه‌یری هه‌ر چه‌شنه گۆرانکاریه‌ک بکه‌ن زور جار ده‌ست و پیوه‌ندیه‌کانی کوماری ئیسلامی به‌نامانجی تایبه‌تییه‌ی خوئیانه‌ی له نیو خویشاندانه‌کان دروشمی دیاری‌کراوه نه‌ده‌ن، به‌رز ده‌که‌نه‌وه ریگه‌دان بو وتنه‌وه‌ی نه‌و دروشمانه‌ی دژی هه‌ر لایه‌نیک له‌لایه‌ن کوماری ئیسلامیه‌وه مه‌به‌ستی تایبه‌تییه‌ی خوئی هه‌یه، کاتیک بو پشتگیری له کوبانی ریگا به‌خویشاندان ده‌دا و داوا ده‌که‌ن دژی تورکیه دروشم به‌رز بکریته‌وه، دهبئ بی‌ر له‌وه بکه‌ینه‌وه که به‌شار نه‌سه‌د به‌دریژی چهن‌دین سال کوردی له روژناوا ژینوساید کردوه و هه‌نووکه‌ش ده‌ست له ده‌سه‌لات هه‌لناگری. دهبئ له خومان پرسیار بکه‌ین بو له‌وه خویشاندانه هیچ ناماژیه‌ک به‌به‌شار نه‌سه‌د نه‌کرا؟ پیوسته بی‌ر له‌وه بکه‌ینه‌وه که ئایا له‌وه هه‌ل و دهره‌فاته‌نه‌که‌ون، بئ ده‌نگ بین، یان دهبئ دروشمی ئیبه‌ به‌گشتی دژی داگیرکه‌رانی کوردستان

ب.ی.

با ھەموومان پیکەوہ سائروژی ئە دایک بوونی پینشەرگە ئە کوردستان بکەین بە دروشمی پراکتیکی بو یەکریزی کورد ئە رۆژھەلاتی کوردستان، ھەتا ھاوسەنگی ھیز ئەم دەفەرە کوردستان کاریگەری ئە سەر گۆرانکارییەکان، کاریگەرتر بێ. ریزی کۆماری ئیسلامی چیدیکە ژێستی کاراکتەریکی ئاشتیخواز، کورددۆست نەگری و ئیرانیش وەک ولاتیکی بێ کیشە و ئارام و سەقامگیر ئە بیرورای گشتی پیشان نەدا.

۱۸ سەرماوہزی ۲۷۱۴

ساڼه‌گه‌ری کیمیایی بارانی هه‌له‌بجه و کاردانه‌وهی له سه‌ر روژه‌لات

بووم، به‌رپر سایه‌تیم له‌حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران له‌وه‌لومه‌رجه‌دا هه‌بوو، به‌ پینوستی ده‌زانه‌م سه‌ری ریژ و نه‌وازش بو‌گیانی پاک و بی‌گه‌ردی هه‌موو له‌وه‌ش‌هیدانه‌ دانه‌وینم که له‌ کیمیایی بارانی هه‌له‌بجه‌ شه‌هید و بریندار بوون و هه‌روه‌ها پاش کیمیایی باران، به‌هوی پینوه‌ندی له‌ گه‌ل‌ حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران و یان وه‌کوو کوردیک که ناواری له‌م ده‌قه‌ره‌ببوون له‌ جه‌ریانی له‌وه‌مه‌رگه‌ساته‌دا له‌ رووی ناچار بیه‌وه، گه‌رانه‌وه‌ ئیران و که‌وتنه‌به‌ر غه‌زه‌بی په‌ت و سیداره‌ی ریژی می‌دژی گه‌لیی کو‌ماری ئیسلامی ئیران.

بو‌وه‌بیر هینانه‌وه‌و بو‌ زانیاری جیلی نو‌ی له‌ جه‌ریانی کیمیایی بارانی هه‌له‌بجه، باس له‌ کورته‌یه‌که له‌ چو‌نیه‌تی بارودوخی کادر و پیشمه‌رگه‌ی حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران و خه‌لکی ناوچه‌ی نه‌وسوود له‌ هه‌ورامان بکه‌م که‌متر له‌ میدیا و راگه‌یه‌نه‌کاندا نا‌ماژه‌ی پی‌کراوه. له‌مانه‌ له‌ راستیدا به‌شی سه‌ره‌کیی کاره‌ساتی سالی ۱۹۸۸ له‌ هه‌له‌بجه‌ بوون.

له‌به‌ر له‌وه‌که‌ ۲۴ کاترمی‌ر پیش‌هیرش بو‌سه‌ر ناوچه‌کانی هه‌له‌بجه و خورمال و شاره‌زوور، ریژی می‌کو‌ماری ئیسلامی ئیران هیرشه‌کانی خو‌ی بو‌سه‌ر بنکه‌و باره‌گاکانی حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران له‌ناوچه‌کانی نه‌وسوود هه‌تا ده‌گاته‌ ریشاو جیگیر ببوون، ده‌ست پی‌کرد.

له‌م هه‌لمه‌ت و په‌لامارانه‌دا سه‌ره‌رای له‌وه‌ی که‌ریژیم زیاتر له‌ یه‌ک سال بوو هیزه‌کانی خو‌ی بو‌ له‌م شه‌ره‌ناماده‌ده‌کرد، به‌چه‌کی قورس و نیمچه‌ قورس، هیزی نا‌موورزش دراوی تاییه‌تی بو‌ له‌وه‌ شه‌ره‌ ته‌یار کردبوو و له‌ پشتیوانی هیلی کو‌پته‌ر و تو‌پخانه‌به‌ر خوردار بوو، پاش چه‌ندین هیرشی یه‌ک له‌دوای یه‌ک، به‌ هیز و بازوو و فه‌رمانده‌و کادر و پیشمه‌رگه‌کانی هیزه‌کانی شاهوی هه‌ورامان، هیزی زاگروس سه‌ره‌مه‌له‌بندی یه‌کی له‌وه‌ کات و پیشمه‌رگه‌ قاره‌مانه‌کانی هیزی به‌رگری، تیک شکا. له‌گه‌ل له‌وه‌ی پیشتر له‌لایه‌ن یه‌کیه‌تی نیشتمانییه‌وه‌ ناگادار کران، به‌لام به‌هوی ته‌سلیم بوونی بی‌ به‌ره‌ره‌کانی نه‌رتشی عیراق له‌وه‌ هیرشه‌بو‌ نیمه‌جیی سه‌رسوپمان بوو.

شه‌رپک له‌وه‌ ناوچه‌یه‌که‌ نیمه‌ تپیدا بووین رووی نه‌دابوو هه‌تا قه‌ناعه‌ت به‌نه‌مانی له‌وه‌ فیله‌قه‌زه‌ به‌لاحه‌بیین، هه‌ر بو‌یه‌له‌وه‌ بپروایه‌دا نه‌بووین که‌ شوینه‌کانی پشته‌وه‌ی نیمه‌ واته‌ ناوچه‌ی هه‌له‌بجه و شاره‌زوور گیرایی، له‌هه‌مووی گرینگتر

سەيتەرەيهكى عىراق لەسەر ريگاي "ھاوار" كە بۆ ھا توچۆ ئيمە بۆ ھە ئەبجە دانرابوو، ئاگادارى گيرانى ئەم ناوچە يەنە بوون، بۆيە دوو رۆژ دواتر بەرەو عەنەب گەراينەو وەو لەگەڵ كيميایى بارانى ھە ئەبجە بەرەو ورو بووين، پاشان بەرەو "سەكنە تاويرە" پاشەكشەمان كرد و ھيزەكانى خۆمان بەو ئيمكاناتەو وەكە لە بنكەكانماندا بوو ھەتا رادەيهك تەداروك كرد.

پاش چوار رۆژ بە ھاوکاریى كادرەكانى يەكپەيتى نيشتمانى و حيزبى سوسياليست بەرەو "زەرايەن" وەرى كەوتين، ئەو كە جىگاي داخ و كەسەر بوو كاتىك ئيوارەھيشتا شوو دانەھاتبوو، گەيشتينە شارۆچكەى خورمال بەھۆى كيميایى بارانى ريژيمى بەعسى فاشيست، جەستەى گيانلەبەران و تەرمى مرقەكان لەو دەقەرەتيكە لاو ببوو.

تەنانەت لەو ريگايەدا ھەتا گەيشتينە "شانەدەر" دەنگى ھيچ گيانلەبەريك نەدەھات. دوو سال پيشتر لە "دزلى" دەگەرەمەو بەرەو "ھانەگەرملە"، لەبنارى سوورين بەرەو ئەو دەقەرە، وەرزى شەوى پاييز بوو، جريوھى دئرفينى پەلەو وەرەكان، ھەواى پاقژ و بنگەردى كوستانى ئەم ناوچە يەى وەبیرھينامەو كە چۆن ئیستا بئ دەنگى بائى بەسەردا كيشاوە. كيميایى بۆنى ئەو ھەوا دئرفينەى بەبۆنى دەرمان و بارووت گۆربوو، بىر لەو كاتە دەكەمەو كاتىك بەتارىكىي شوو لە فكري چۆنيەتيى دەرنازبوونى خۆمان لە "سەرکەنە تاويرە: بەرەو "شانەدەر" بووين كە چۆن لە بۆسەى پاسداران پاش دوو جار دەرناز بووين و مەيدانە مينەكان بە فەرماندە كارامەكانى وەك "شەھيد محەمەد عەزیز قادر" پاك كرانەو وەو لەكۆتايى گەيشتنمان لەنيو شانەدەر كەوتينە سەر مەيدانى مینى مۆنگەكانى عىراق و پيشمەرگە يەكمان لاقى پەرى ھۆكلارەكەشى دەگەريته وەبۆ ئەوھى كەئەرتشى عىراق چاوەروانى دەرنازبوونى ئەو ھەموو ۸۵۰ كەسە لە چنگ كيميایى بارانى ئەو دەقەرە، ھەر بۆيە سەرەراى ئەوھى كەنوینەرانى ئيمە بۆ دەرنازبوونمان پيوەندييان پيوەكردن، بەلام بەھيزى نيزامى و تۆپ و تانك و كۆپتەر بۆ ماوہيەك گەمارۆيان داين.

ئەو كارەساتە پاش كۆنگرەى ھەشتەمى حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئيران رووى دا كەھيزەكان، كادر و پيشمەرگەى حيزب لەبۆكانەو ھەتا جنووبى كوردستان لەگەڵ شەرى مان و نەمان بەرەو ورو بوونەو، بۆيە پاش دەرنازبوون، شەھيدى نەمر دوكتور عەبدولرەحمان قاسملو دەستخوشى و ماندوونە بوونى لەھيزى دەرنازبوو كرد و ھاتە زەرايەن و دیدارى لەگەڵ كادر و پيشمەرگە شاد كردهو.

نامەھوى چۆنيەتيى شەرى، گرفت و كۆسپەكانى ئەو سەردەمەو ەبیربينمەو، بەلام ئەگەر خەلكى ھە ئەبجەو دەقەرى شارەزور تووشى مەرگەساتى مائوئرانكەرى ئەم كارەساتە ھە ئەبجە بوون. حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئيرانيش لەجەريانى

کارەساتی هەڵبەجە لە لایەن رژیمی دژی گەلی کۆماری ئیسلامی ئێرانەوە بە ھۆی گرتن و زیندانی کردن و ئێعدامی کۆمەڵێک لەگادر و پیشمەرگە و بنەمائەکانیان کە نەیانتوانی لە گەڵ ئەو ھێزە دەرباز بن کەوتنەبەر پەلاماری بێبەزەییانە یانە ی رژیمی تیرۆریستی کۆماری پەت و سێدارەو ھەروەھا کیمیایی بارانی حکوومەتی بەعس و ھەتا ئیستاش ئەگەر مابن لە غەزەبی ئەو رژیمە نە پارێزاون.

بەداخەو ئیستاشی لە گەڵ بێ کۆمەڵێک لە خەڵکی کوردستانی باشوور، کۆماری ئیسلامی ئێران و ھەکوو رژیمیەک کە ھاوکار و رزگاردەریان بوو، دەناسن، غافل ئەووی کە خولقینەری ئەم کارەساتە، کۆماری دژی گەلی ئیسلامی بوو کە پیشتر ھێزەکانی خۆی بە ئیمكاناتی دژی کیمیاییەو بە ئۆ ئەم شەرەتە یار کردبوو، پاش کۆتایی شەریش کەوتە تالان و کاولکاری دەقەری ھەڵبەجە و تەنانەت رینگای بەرپەستی بۆ ئۆپۆزیسیۆنی کورد کە دەوریکی کاریگەریان لە تیکشکانی رژیمی بەعسی عێراق بوو دروست کرد.

رژیمەکانی زال بەسەر کوردستاندا یەکەم جار نییە کە کیمیایی باران و ئەنفالی کورد دەکەن و بەداخەو پاش ھەڵبەجە و ھەنووکەش ئەو مەرگەساتانە بە فیتی نە یاران کورد و کوردستان کۆتایی یان پێ نەھاتوو. شنگار و کۆبانێ و ناوچە کوردستانی نییەکانی دەرەو ی ھەریە کوردستان کە رۆژانە شاھیدی شەھید بوونی کۆمەڵێک لە رۆڵەکانی گەلی کوردە، بەشیکێ چوو کە لە دژی ئەم پیلانە لە دژی کوردستانە.

ستراتېژىيى ئىران لە رۆژھەلاتى نىوېراستدا

كۆمارى ئىسلامىي ئىران لەسەر بنچىنەى ئىدىئولوژىيى ويلايەتى مونتەقەى فەقىھى دامەزراوە. سەرەتاي دامەزرانى ئەو بىرۆكەيە دەگەرنتەووە سەر بنەما فيكرىيەكانى خومەينى لە پىوھندى ئەگەل پىكەينانى حكومەتتىكى ئىسلامى لە رۆژھەلاتى نەقىندا كە بنەماكانى لەسەر قورئان و شەرىعەتى

ئىسلامىي شىعەى دوانزە ئىمامى دانراوە كە ئە لووتكەى خۆيدا خومەينى رىبەر و بناخەدانەرى كۆمارى ئىسلامىي ئىران لە كىتەبەكانى خۆى (كتاب البيع و تحرير الوسيه) ھزر و ئەندىشەكانى خۆى بەم چەشنە دەخاتەروو:

- ۱- دىنى ئىسلام بۆ بلاوكردەنەووى ئەندىشەكانى خۆى دەبى حكومەت پىك بىننىت
 - ۲- دانانى حكومەتى ئىسلامى و پىكەينانى دەرفەتى لەبار بۆ ئەو حكومەتە و ھەروەھا دژايەتى ئەگەل دژبەرانى ئىسلام، ئەلەيەن فەقى دادپەرورەكانەووە و ھەروەھا ئەو پىوھندىيەدا دەبى خەلك بەرەو پىرى ئەو حكومەتە بچن
 - ۳- حكومەتى ئىسلامى واتاي ويلايەتى فەقىھى دادپەرورە و ديارىكراو ئەلەيەن شەرى پىرۆز و ھەروەھا ئەو مەسەلانەى كە لە رابردوودا، پىغەمبەران و ئىمامان لە حكومەتى ئىسلامى پەپرەوييان لى كردووە
 - ۴- لە حكومەتى ئىسلامىدا سەرجم بنەما راستەقىنەكانى ئىسلام لە پەلى يەكەمدا دەبى و حوكمە لاوھكىيەكانى دەكەونە پەلى دواترەووە و ھەروەھا راگرتنى نىزامى ئىسلامى ئەركىكى شەرى و ئابىنىيە
- لە مىشكى خومەينىدا گرینگترىن ئەرك ناردنە دەروەى شۆرش بە بى لەبەر چاوگرتنى ھەر چەشنە چوارچىوھىيەكى جوغرافىيائىيە. لە روانگەى "خومەينى" يەووە حكومەتى ئىسلامىي ئىران، لە واقىعدا ھاندەرئىكە بۆ گەشەكردنى ئىسلام لە ناوچەكەدا كە بنەماكانى لەسەر ئىدىئولوژىيى فىقى شىعە دانراى. بۆ ئەو مەبەستە لە سەرەتاي ھاتنە سەركارىانەووە بەرنامەيەكى تۆكەيان بۆ پەرەپىدانى بىر و ھزرى شىعەى دوانزە ئىمامى دارشتووە و بۆ ئەم كارەش گەلىك ھەنگاويان ھە ئەيتناووە كە برىتتىن لە:

- ۱- دانانى "ھەوزەى علمىە" (ناوھندى خويندى ئابىنزاى شىعە) لەمەر پىگەياندى مەلا و فەقى بۆ پەرىپىدان بەو ئىدىئولوژىيەى كە مەبەستىانە
- ۲- ناردنى كەسانى شەرەزا لە فىقى شىعە ئەژىر ناوى دىپلوماتكار بۆ ولاتانى دەروە لەمەر تەبلىغى بۆچوونى خۆيان

۳- کردنه‌وی مزگه‌وت و ناوه‌ندی کولتووری ئیسلامی له زۆریه‌ی ولاتانی دنیا
۴- دانانی حیزب و ریک‌خراوی ئیدیلوژی تیروریستی له‌و ولاتانه‌ی که‌شیعه‌ی تیدایه (لوبنان، سووریه، یه‌مه‌ن، عیراق و ...)

۵- دامه‌زاندنی دام و ده‌زگای ناوکی به‌مه‌به‌ستی پاپشتی کردنی به‌رنامه‌ده‌ره‌کیه‌کانی
سه‌ره‌تای ئه‌م کاره‌یان به‌ پیکه‌ینانی سپای پاسدارانی شۆرش ئیسلامی ده‌ست پیکرد که‌ هه‌نوکه‌ بووه‌ته ناوه‌ندیکی به‌هیز
له‌ بواره‌کانی ئابووری، نیرامی و په‌ره‌دانی تیروریزم له‌ ناوچه‌که‌دا و له‌هه‌مان کاتیشدا به‌ په‌راویز خستنی ئه‌رتش،
ده‌وریکی به‌رچاویان له‌ دارشتنی سیاسه‌ت له‌ هاوکیشه‌ سیاسیه‌کانی ئیران و ناوچه‌که‌دا بینی و سپای پاسداران به‌ ته‌رخان
کردنی بوودجه‌یه‌کی خه‌یالی ئه‌م ئه‌رکانه‌ی خواره‌وی له‌ ئه‌ستۆ گرتووه:

د) پاراستی نیرام و به‌رپرسیانی بالای کۆماری ئیسلامی و له‌سه‌ره‌وی هه‌موویان ربه‌ری کۆماری ئیسلامی
ب) سه‌رکوتی دژبه‌رانی کۆماری ئیسلامی له‌ ناوخوا و ده‌روه‌ هه‌تا ئاستی پاکتاوی فه‌ره‌نگی و جه‌سته‌یی و تیرۆر
ت) پشتیوانی له‌ گروپه‌ تیروریستییه‌کانی ناوچه
ج) له‌شکه‌ر که‌شی بۆسه‌ر عیراق به‌ بیانوی شه‌ری دژی داعش که‌له‌راستیدا داگیرکردنی خاکی عیراق و لاوازکردنی کورد و
سونه‌یه

له‌و پینوه‌ندییه‌دا ئه‌گه‌ر ئاوړیکی گشتی له‌ کار و کرده‌وه‌کانی کۆماری ئیسلامی له‌ ناوچه‌که‌دا بده‌ینه‌وه له‌هه‌مبه‌ر گه‌یشتن
به‌و ستراتیژییه‌ که‌ به‌رنامه‌ی بۆ دارشته‌وه، له‌م سۆنگه‌یه‌وه جینگای سه‌رنج و تیرامانه‌ که‌ پیلانه‌کانی خۆی له‌ لوبانه‌وه
ده‌ست پیکرد و حیزبوللای لوبنان که‌ پاراستنی به‌رژه‌وه‌ندییه‌ بالاکانی کۆماری ئیسلامی مه‌به‌سته و تیده‌کۆشی‌بارودۆخی
فه‌لستین له‌ رینگای هه‌ماسه‌وه تیک بدات و له‌ راستیدا له‌و پینوه‌ندییه‌دا سه‌رکه‌وتنی به‌ده‌ست هیناوه.

به‌ سه‌رنجدان به‌ ولاتانی وه‌ک ئه‌فغانستان، پاکستان، عیراق، لوبنان، یه‌مه‌ن، به‌حره‌ین، کوهدیت، عه‌ره‌بستان، عومان و
... که‌ شیعه‌یان تیدا ده‌ژی، ده‌بینین له‌م هه‌لومه‌رجه‌ی ئیستای رۆژه‌ه‌لاتی نیوه‌راستدا شیعه‌کانی ئه‌و ولاتانه‌ دژی
حکومه‌ته‌کانیان راپه‌ریون و له‌و روانگه‌وه مافی خه‌تکانی ئه‌و ناوچه‌یه‌ که‌ دژی حکومه‌ته‌ سه‌ره‌رۆ و دیکتاتورکان
هه‌لویست بگرن، به‌لام له‌ زۆر باره‌وه کۆماری ئیسلامی له‌م هه‌لومه‌رجه‌دا ده‌یه‌وی له‌ ئاوی لیلدا ماسی بگرت و به‌ ته‌رخان
کردنی به‌ میلیارد دۆلار، ره‌وتی واقعییه‌ هه‌ره‌که‌ته‌ ئیعترازییه‌کانی به‌ لاریدا برد - ده‌توانین ئاماژه‌به‌یه‌مه‌ن و عیراق بکه‌ین
- ئه‌مه‌ش ده‌گه‌رته‌وه بۆ بیروکه‌ی ئه‌و گه‌لانه‌یه‌ که‌ له‌ ساڵی ۲۰۰۶ی زایینیدا که‌له‌ زاری "ئه‌حمده‌ی نژاده‌" وه‌ به‌ ناوی
رۆژه‌ه‌لاتی نیوه‌راستی ئیسلامی هاته‌ به‌ریاس و بیر و بۆچوونی خۆیانی به‌م چه‌شنه‌ خسته‌ به‌ر رای گشتی:

۱- يەكبوونى موسلمانان: واتە موسلمانەكان پيويستە پيگەوہ بن، بەلام ئەمە رواڵەتى سىياسەتى كۆمارى ئىسلامىيە كە دەپھەوى بە بەرزكردنەوہى ئەم دروشمە كيشە لە نىوان ولاتانى ئىسلامى و رۆژئاوا دروست بگات، بەلام مەبەستى سەرھەكى لەموسلمانان ئەو ولاتانەيەكەشيعەى تىدايەو گونرايەلى وەلىي فەقپەن.

۲- يەگرتتى موسلمانان بۆ بەرھورويوونەوہ لەگەل ئەمريکا، ئەمەش لە چەند سائى رابردوودا بە ھەموو شيوہەيەك تەقەلايان بۆ داوہ، بەلام سەرھەوتيان بە دەست نەھيئاوہ. مەبەستى سەرھەكى يەكبوونى موسلمانانى شيعەيەكەلەھەر شويينىك بن دژى ئەمريکا و بەرژەوہندييەكانى ھەئويست بگرن.

۳- مافەكانى موسلمانان: ليرەدا دەپھەوى باس ئەوہ بگات كە موسلمانانيش مافى خۆ پچەك كردنيان ھەيە و پيويستە خاوەن چەكى ئەتۆمى بن بۆ ئەوہ ھەر كات لەلايەن ولاتانى غەيرى ئىسلامىيەوہ كەوتنە بەر پەلامار، بەرگري لە خويان بگەن و لەلايەكى ديكەوہ دەپھەوى بەم ميكانيزمە بە وەدەستھيئاننى چەكى ناوكى، ئىديؤلۆژيى خۆى لە جيھاندا پەرە پى بدات.

بە چاوخشانديك بەو ستراتيجيە و ھەرەھا ھاوكيشە سىياسىيەكانى ئىستاي رۆژھەلاتى نيوەراست و كردەوہكانى ئيران لە ناوچەكەدا لەھەمبەر راپەرينى خەلك دژى ديكتاتورەكان، كۆمارى ئىسلامى دەپھەوى بە ھەلپەرستى ئەو ھەلومەرجەدا لە رەوتى بەرھوپيشچوونى نامانجەكانى خۆى كەلك وەرگري، بەو فاكتەرەئەبەسە دەكەين ستراتيجيى ئەو ريزيمە لە ناوچەكەدا زياتر روون دەكەينەوہ.

كۆمارى ئىسلامىيى ئيران بە شيوہەيەكى دىندانە و وەحشىانە خەلكى ولاتەكەى خۆى سەرھەوت دەكات و ريگا نادات ويست و داخووزيەكانيان لە ريگاى مەدەنييەوہ داوا بگەن، بەلام دەبينين كە بەرپرسانى پلە بالاي ريزيم ھانى ئەو ولاتەنە دەدەن كە شيعەى تىدايە و دژى حكومەتەكانيان راپەريون. ئەوان بە ئاشكرا باسى ئەوھيان كرد كە دەولەتانى ئەو ولاتانە مافيان نيبە نەتەوہكانى خويان سەرھەوت بگەن و تەقەيان لى بگەن لەلايەكى ديكەوہ ئەگەر ئاور لە كردەوہكانى كۆمارى ئىسلامى بدەينەوہ بە باشى بۆمان روون دەبيتەوہ كە ھەم لە ريگاى سىياسى و ھەم لە ريگاى نيزامىيەوہ دەيان بەرھەست و كۆسپ و تەگەرە بۆ خەلكى ولاتەكى خۆى ساز كردوہ و ريگا نادات ھيچ چەشنە ئازادىيەك لە ئيران دەستەبەر بكرىت، بەلام دەپھەوى بە دەستيوەردانى نيزامى و ھاندانى خەلكى ولاتانى ديكەى رۆژھەلاتى نيوەراست كە شيعەيان تىدايە بەدروست كردنى شەر و تيرۆر و تۆقاندن، بە ستراتيجيى خۆى بگات. ئەمەلەحالىك دايبەدروست كردنى لەشكرىك بەناوى "ھەشىدى شەعبى (واتە بسيج مردمى" ميتودى بەسيجى لەعيراق تەيار بگا بەو چەشنەھەزاران قەبزەچەكى جۆراوجۆرى

دامەزراند و بۆ ھەميشەنەھادىكى نىزامى - ئىدىئولوژىيى بۆ لەناوبردى ئىرتشى عىراق پاىھەريزى كرد و لەو پىوھندىيەشدا بەرپرسانى "ھەشدى شەعبى" رايانگەياندووھ، سەرچاوەى ھەموو چەكەكانيان رېژىمى ئىيرانە.

ئىيران بەردەوام لە ھەول دايە، دەستى بە چەكى ناوكى رابگات و جگە لەوھش لە بواری موشەكسازى و چەكەكانى دىكەوھ، ھەولنى خۆ پرچەك كردن دەدات.

نزيك بوونەوھەولاتانى رۆژئاوايى و ئەمريكا تەنيا بۆ كەم كردنەوھى فشارى نابورىيەكەبەھۆى تەحرىمەكانەوھگىرۆدەى بووھ. جيا لەوھبى گومان ئەگەر بەروائەت رىگا بدات پشكىنەرانى نازانس لەئىران پشكىن بەكەن تەنيا رىگا بە پشكىنى ئو دامەزراوھناوكىيانەدەدا كەناشكرا بوون، دەنا رېژىمى كۆمارى ئىسلامىي ئىران بۆ گەيشتن بەستراتىيىيەناوچەيىيەكانى، لەچەندىن جىگاي دىكەھەولنى دەستراگەيشتن بەچەكى ناوكى دەدات.

روون و ئاشكرايەھەنووكەبەرنامەى ھەناردەكردنى ئىدىئولوژىيى خۆى لەناوچەكەدا پەرەپ داوھو لەعىراق، سوورىيە و يەمەن جىگاي خۆى قايم كردووھ، شەرى داعش تەنيا لەبەر لاوازكردنى سوننەكان و بەھىز كردنى شىعەكان بۆ كۆمارى ئىسلامىي ئىران گرىنگە.

دەنا خۆيان ھاندەر و ھاوكارى داعشن و كوردەوھەكانى خۆى لەھەمبەر گەلانى ئىران زۆر لەداعش بى بەزەيىيانەترە. دروست كردنى چەند بەرەيەك لەكوردستانى باشوور و چى كردنى دووبەرەكى لەئىو جىزبەكوردىيەكانى ئەو بەشەى كوردستان بەمەبەستى لاوازكردنى كورد لەباشوور و باقى بەشەكانى دىكەى كوردستانە. دەنا لەشكەرەكەشى كۆمارى ئىسلامىي ئىران بۆ ناوچەكيشە لەسەرەكانى كوردستان لەمەر شەرى دژى داعش رىك نەخراوھ، بەلكوو لەو ھەولنى ئەوھدايەجى پىي شىعەكان بەھىنانى "ھەشدى شەعبى" قايم بكا. لەداھاتوودا بىكاتەھەوتى كىشەو مەلانى دژى ھەرىمى كوردستان و بناغەدابنى.

ھىوادارىن حكومەتى فیدرالىي عىراق سەرپەخۆيى نەتەوھيى خۆى فیداي ئىدىئولوژىيى تايفى نەكا و بارودۆخى ناوچەبەوھردەرنانى كۆمارى ئىسلامى بەرەو ھىمنى و ئاسايش بگەرىتەوھ.

وھبىرھىنانە وھىك بۇ چەكدارانى خۇفروشى رىژىم

پاش كۆنگرەى چواردەى حىزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران لە دىمانەىھكى تەلەفزيونىدا سكرتيرى گشتىي ئەم حىزبە بابەتتىكى بۇ لابردي نيو و نۆتكەى جاش لەسەر خۇفروشانى رىژىم بە مەبەستى بە خۇداچوونەوھ و دژايەتى نەكردن لەگەل خەباتى رەواى گەلى كورد بە فىتى كۆمارى ئىسلامى، خستەروو.

زىاتر لە چوار سال ئەو دىمانە كەلە تىشك تىقى بلاو بووھو، تى دەپەرى ئەوھ كە جىي تىرامانە ئەوھىيە ئەو گەل فرۆشانە بە بى ئەوھى ئاورىك لە پارچەكانى دىكەى كوردستان بە تايبەت سەرکەوتنى كۆبانى، باكور و باشوور بدەنەوھ، كۆنگرەىھك لە سنە دەبەستن و ناوى پىشمەرگە لەسەر خۇيان دادەنن كەلە دىژەى باسەكە ناماژەى پى دەكەين، ھەنووكە لەلایەن كەس و لایەنى دىكەوھ بۇ جارنىكى دىكە ھاتووتە ئاراوھ، مەبەستى ئىمە تەنیا بۇ تىگەياندى چەكداران بە مەبەستى دووركەوتنەوھ لە خەيانەت و بە خۇداچوونەوھىھك بە نىسبەت گۆرانكارىيەكان ھاتووتە ئاراوھ. ئەوھ لە حائىك دايە زۆرەى ئەو خۇفروشانە دەستيان لە خەيانەت و خۇفروشى دژى گەلەكەيان ھەلنەگرتوھ.

كارەسات لەوھ دايە كە جاشىھتى لە ھەلومەرجىكدا بپراوتە بالای ئەو چەكدارانە كە زۆرەى خەلكى كوردستان لەو سەردەمەدا نەخویندەوار و دوور لە راگەياندن و كەلك وەرگرتن لە بىروبوچوونى راي ھەنووكەى و گشتى بوون، نەگەر لەو كات و ساتەدا بە لەبەر چاوگرتنى ھەلومەرجى جىھانى و نەبوونى ئىمكانات بۇ لىك نىكبوونەوھ و تىگەيشتن، يان بەھوى فەقرى مائى و كەم بوونى ئاگاھىيى سىياسى، رىژىمە دىكتاتورەكان بە مەبەستى گلاوى خۇيان خەلكيان دژى گەلەكەى خۇيان ھان دەدا كە چەك ھەلگرن، لەلایەن شۆرشگىرانی ئەو سەردەمى خەباتى چەكدارىيەوھ، ناوى پىر بە بەژن و بالای جاشيان بەسەردا بپراوھ بەو مەبەستە وەكوو قەباحەتتىك لەدژى خەلكى خۇيان چەكدار نەبن و سىخورى نەكەن.

ھەنووكە لە سەدەى بىست و يەكدا راگەياندى گشتى و دنیاى مەجازى گەيشتووتە رادەىھك كەلە چركە ساتىكدا دەتوانىن پىنكەوھ بۇ ھەر مەبەستىك دىالۆگ بكەين و لەيەك ئاگادار بىينەوھ. ئەوھندەى من لە بىرم بى كەلە گوندەكان كارى سىياسى و پىشمەرگايەتيمان جىبەجى دەكرد، زۆر بەكەمى لە گوندەكان خویندەوارى رادەى سەروھ بەرچاو دەكەوت. ھەموان ئاگادارن ئاستى خویندەوارى و خودئاگاھىيى شار و گوندەكان لە ھەلومەرجى ئىستادا لە رۆژھەلاتى كوردستان ئەگەر لە يەك ئاستدا نەبى نىك بە يەكن، ھەر بۆيە ئەركى لاوانى ولاتەكەمانە بەرچاووونىيى زىاتر بدەنە ئەو كەسانە كە بۇ

مووچەبەكى كەم، دژى گەلەكەيان چەك ھەتدەگرن.

دۆزى كورد بە گشتى لە ناستىكى باش داھە و حىزبە كوردىبەھەكانى كوردستانى رۆژھەلات ئەركدار دەبن بۆ ئەوى بەرچاوپوونى زياتر بە نىسبەت چەكداركردنى كوردانى رۆژھەلات بە دەستى رېژىمى كۆمارى ئىسلامى دژى گەلى كورد بۆ خەلكى خۆيان بەدەن و بۆ ھەر چى زياتر پەردەدانى دوژمنايەتى و براكوژى و دووركەوتنەو لە مافى نەتەوايەتى، شەرى كورد بە كورد كردن، دوور بكەونەو و بۆ گەيشتن بە بەرژەوئەندىبەھەكانى خۆيان ريزەكانى شۆرشگيران پتەو بكەن.

لە ھەلومەرجى ھەنووكەبىدا كە ناوچە لە گۆرانكارى داھە، كۆمارى ئىسلامى ئيران بۆ خۆ دەربازكردن لەو قەيرانە، لە ھەوتى دانوستانى ناوكى لەگەڵ ولاتانى 5+1 داھە.

لە بەرژەوئەندى ئەو رېژىمە داھە بۆ گەيشتن بە نامانجە تيرۆرىستىبەھەكانى و پالپشتى ئەو دار و دەستانە كە بۆ گەيشتن بە رىككەوتنى ناوكى لە قەيرانى نىوخۆى خۆى رزگار بكا، لەگەڵ ئەوھش بەو سىستەمە كارىبە كە رېژىم لە نىوخۆ پىرەوى دەكا لە شۆينە شاراوەكاندا درىژە بە بەرنامە ناوكىبەھە ئەدا، ھەر لەو كاتەدا بە خۆ سەرقال كردن بەناوى بەشدارى لە شەرى داعش، بە دەستپوەردان لە ولاتانى عەرەبىيى وەكوو يەمەن، سووربە و عىراق، دەبەھوى سەرنجى خەلكى ئيران بۆ بەلاپىدا بردنى وەزعى نالەبارى ئابوورى و سىاسى و كۆمەلايەتى نىوخۆىبەھەكانى بۆ لای خۆى راکيشى و بەو چەواشەكارىبە، خۆى بە ھىزىكى سەرەكى ناوچەكە لە قەتەم بدا.

ئەم دوايىيانەى مەھاباد و ھەرەھا مانگرتنى مامۆستايان دەرى خست كە خەلكى كوردستان و بە حىزبەكان دەلى ئەگەر ھىز و پوتانسىلتان ھەبە و لە بوارى رىكخستى سىاسى و تەشكىلاتى ناتوانن پىكەو بەن، لانىكەم بانى نىزامى بۆ ھەر چەشنە ئەگەرىك پىكەو گرى بەدەن و ھىزەكانى خۆتان بۆ ساتە وەختە ھەستيارەكان ئامادە بكەن و لە كۆبانى و شۆينەكانى دىكەى كوردستان دەرس وەرگرن.

گەلى كورد لە كوردستانى ئيران چاوپووانى سەرھەندانىكە بۆ خۆ دەربازكردن لە رېژىمى پەت و سىدارە و دەست پى كردنى خەباتىكى لى براوانە بە ھەموو جۆرەكانىبەھەو ھەر ئەوئەندە قوربانى لى دەكەوتتەو كە رۆژانە لەلايەن كۆمارى ئىسلامى ئيرانەو لە سىدارە دەدرين.

ئەم رۆژانەدا سىنارىۆى كۆمارى ئىسلامى بۆ چەكداركردنى خەلكى كوردستان بەناوى پىشمەرگەى كورد و سازدانى كۆنفرانس

و داتاشینی پەیکەر بۆ نیشتمان فرۆشانی بەناوی پەیکەری پێشمەرگە کورد، تەنیا و تەنیا لە راستای ئەو مەترسیانە دایە کە هەنووکە، گۆرانکارییەکانی ناوچە سەبارەت بە گەلی کورد هەژاندوووە و ئە ئارا دایە کە هەرئێمی کوردستان وەک فاکتەریکی بەهێز و دیمەنیکی شۆرشگێری دیموکراتیک خۆی پێشان داوە و قابیلیەتی هێزی پێشمەرگە لە بەرانبەر شەری داعشدا ئاستیکی زۆر بەرزی ئە خۆ نیشان داوە و ئاسۆی کورد بەرەو ئووتکە روون دەردەکەوێ سەربەخۆیی نزیکە، هەر بۆیە دەر و جیران بە تاییەت کۆماری ئیسلامی ئە نیگەرانیی تەواو دایە هانتی پاسداران بۆ کوردستان ئە کەرکوک بۆ بەرگری ئە داعش نییە، دەیههوی وەک پارسەنگێک دژی کورد ئە داهاووی کوردستان بۆ کارناسانی شیعهکان ئە ناوچەدا ئاژاوەگێری بکا.

هەر بۆیە هیوادارین لاوان، دایکان و باوکانی کورد بێر ئەو بکەنەووە کە ئە دەم و دەزگایەکانی رێژی می کۆماری ئیسلامی نزیک نەبنەووە. ئە بەر ئەووە کاربەدەستانی ئەو رێژی مە دەیان هۆی وەک چەکلدار و سیخوڕ بۆ مەرامی گلاوی خۆیان دژی شۆرشگێران بە کاریان بینن، هەر بۆیە بۆ دیارکردنی هەر کارێک بۆ لاوانی کوردستان مەرجی هاوکاری و سیخوڕی دەخەنە روو. بەسیج بوون وەک کارتێکی سەرەکی بەکار دینن کە ئەویش جاشیەتییه.

بۆ پێشەووە بەرەو رزگاری کوردستان

هه‌نگاویک به‌ره و ناسۆ

دهمیکه باسی ده‌ست پیکردنی خه‌باتی چه‌کداری ده‌که‌ین و له دوور و نزیکه‌وه، کۆمه‌ئیک له خه‌ئکی کوردپه‌روه‌ر و نه‌ته‌وه پاریز و لایه‌نه‌کان، هه‌ر که‌س به‌ بۆچوونی خۆی لیکي ده‌داته‌وه، زۆربه‌یان خه‌باتی چه‌کداری به‌ گرینگترین هه‌نگاو بۆ به‌ربه‌ره‌کانی له‌گه‌ل ریژیمی دژی گه‌لیی کۆماری ئیسلامی ده‌زانن، ته‌نیا جیاوازییه‌ک که له‌نیو نووسینه‌کاندا به‌رچاو ده‌که‌ویت، نه‌وه‌یه که تیکه‌ل‌بوون له‌گه‌ل نه‌و شیوه‌ خه‌باته و عه‌مه‌لی‌کردنی و له‌ دووره‌وه لیکدانه‌وه له‌سه‌ر چه‌ند و چوونی نه‌و بواره و ره‌خنه‌گرتن له‌ خه‌باتگێرانی مه‌یدانی خه‌باتی چه‌کداری و مهنع و لۆمه‌کردنی حیزبه‌ کوردییه‌کان له‌ پێوه‌ندی له‌گه‌ل راگرتنی نه‌و شیوه‌ خه‌باته ده‌رکه‌وت، بی‌که‌ند و کۆسپ نه‌بوو، به‌ درێژیی نه‌م چه‌ند ساڵه به‌ له‌به‌ر چاو گرتنی هه‌ریمی کوردستان بۆ خه‌باتی کوردستانی رۆژه‌لات دوورکه‌وته‌وه‌یه‌کی به‌رچاوی بۆ نه‌و پارچه‌یه‌ی کوردستان به‌ دواوه‌ بوو.

له‌گه‌ل نه‌وه‌ش ئیمه‌ وه‌کوو حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران، شانازی به‌وه‌وه ده‌که‌ین که‌ توانیمان به‌ به‌ئینه‌کانی خۆمان وه‌فادار بین و به‌رژه‌وه‌ندیی نه‌ته‌وه‌بیمان له‌ سه‌ره‌وه‌ی به‌رژه‌وه‌ندیی حیزبییه‌وه‌ دانا.

هه‌ر چه‌ند نه‌و پێوه‌ندییه‌دا له‌ زۆر بواردا زه‌رمه‌ند بووین، له‌ بابته‌کانی پێش‌ویدا ئاماژه‌م به‌ چۆنییه‌تی بارودۆخی ئێران و به‌تایبه‌ت ستراتیژیی ئێران له‌ رۆژه‌لاتی نیوه‌پراستا کرد و هه‌روه‌ها ستراتیژیی نه‌مریکا له‌ پێوه‌ندی له‌گه‌ل رۆژه‌لاتی نیوه‌پراستا، باسم کردوو و ئاماژه‌م به‌ نه‌رکی خۆمان له‌ هه‌لومه‌رجی هه‌نووکیدا کردوو.

کاتییک حیزبی ئیمه‌ بۆ ئامانجیکی دیاریکراو به‌ره‌و کوردستانی رۆژه‌لات به‌رێ که‌وت، پێویستی به‌ ئیزن وه‌رگرتن و پارانه‌وه له‌ هیج حیزب و که‌س و لایه‌نیک نه‌بوو، نه‌رکی نه‌م حیزبه‌یه که‌ دژی ریژیمی تیرۆریست و تیرۆریست‌په‌روه‌ری کۆماری ئیسلامی خه‌باتی خۆی به‌ هه‌ر شیوه‌یه‌ک که‌ به‌ گونجاوی ده‌زانن، درێژه‌ پی‌ بدا، بۆیه‌ بۆ نه‌و مه‌به‌سته به‌ره‌و سنووره‌کانی کیله‌شین له‌ رۆژه‌لاتی کوردستان وه‌رێ که‌وت.

کۆسپی دیکه‌ی وه‌کوو پاک‌ک له‌سه‌ر ریگای شین ده‌بی و به‌بی له‌به‌ر چاوگرتنی به‌رژه‌وه‌ندییه‌ نه‌ته‌وه‌یی‌یه‌کان، په‌لاماری چه‌ند پێشمه‌رگه‌یه‌کی ئیمه‌ی دا. ریگای هاتوچۆی پێشمه‌رگه‌کانی حیزبی دیموکراتی به‌ره‌و کوردستانی رۆژه‌لات به‌ست و وه‌کوو پاسه‌وانانی سنووری ئێران هه‌لسوکه‌وتی له‌گه‌ل پێشمه‌رگه‌کانی ئیمه‌ کرد. هه‌ر نه‌و حیزبه و لق و پۆکانی به‌ ده‌یان

جار رايانگەياندووھ؛ حيزبەكانى رۆژھەلات كەمپنشین بوون و ئىرادەى شۆرشگىرپيان ئە دەست داوھ، ئە حائىكدا پاش تىكھە ئچوونەكەى چەند رۆژى رابردوو ئەگەل چەند پيشمەرگەيەكى حيزبى ديموكرات، دەئین ئيران كارى بە ئيمەوھ نيبە و بە بوونى ئيوھيە كە كيشە بۆ ئيمەش دروست دەبى، ئەلايەكى ديكەوھ وەچەكانى پاك وەكوو خويان دەئین "پژاک، كۆدار و ... ئە ئيوخۆى ئيران دەسوورپنەوھ و گۆيا ئەدژى كۆمارى ئيسلامى خەبات دەكەن، داخۆ ئەوانە ئە چ رینگايەكەوھ بەرەو كوردستانى رۆژھەلات رۆشتين؟، سەير ئەوھيە كە كۆمە ئە كەسيك ئە ئيو كوردستان كە خەلكى كوردستانى رۆژھەلاتن، هيشتا ئە پەلامارى پاك بۆسەر حيزبى ديموكرات وەخەبەر نەھاتوون، بەلام پاساو بۆ براكوژبى پاك دیننەوھ و دەئین حيزبى ديموكرات تەجاوھزى ھەريەمى ميدياي كر دووھ، ئەگەر ئيوھ باوھرتان بە كوردستانى گەورە ھەيە و كورد بە يەك نەتەوھ دەزانن؟ بۆ چى شەرى پارچەكانى ديكەى كوردستان دەكەن؟ ئەگەر خەبات بۆ نەتەوھيە، بلىى حيزبى ئيمە دژە نەتەوھيى بين و دژى ئامانجەكانى خۆمان ھەنگاو ھەنگرين؟ حيزبى ديموكرات بە ئىرادەيەكى شۆرشگىرپانە بۆ رزگارى نەتەوھى كورد ئە مەيداندا بووھ و دەبى و ھەنگاوھكان و جى پىي خۆى قايم دەكا ھەتا بتوانى پاشەكشە بە نەيارانى نەتەوھى كورد بكا و مپژوو و شانازيبەكانى خۆى ئە رۆژھەلات چەند پات بكاتەوھ، بە چاوخشانديك بە رابردوو و زيانەكانى شەرى ئيوخۆى، ھيچ حيزبىكى كوردى بە دژى خۆى نازانى و رزگارى ھەركام ئە پارچەكانى كوردستان بە ئامانجى خۆى دەزانى .

بەھيوای سەركەوتن بۆ گەلى كورد و دووركەوتنەوھى حيزبەكان ئە ھەر چەشنە بارگەزى و دووبەرەكيبەك نەمان بۆ نەيارانى گەلى كورد و بەتايبەت كۆمارى ئيسلامى ئيران

شاخە سنوورىيەكان سەنگەرى ھېژن بەرەو باوەشى گەل

كېشە و ئاۆزىيەكانى ناوچە، ئىرادە و بېرىارى حېزبى دېموكراتى كوردستانى ئىيران مىكانىزمىكى سەرەكى بوون بۆ خەباتىكى ھەمە لايەنە لە ناوخۆى كوردستانى رۆژھەلات، ديسانەوھش شاخەكانى كوردستان وەك ھەمىشە سەنگەرى لە گىران نەھاتووى گەلن و باوەشيان بۆ پېشمەرگەكانى حېزبى دېموكراتى كوردستانى ئىيران كوردەوھ.

گومانى تىدا نىيە سالانى رابردوو سالانىكى دژوار بۆ كادر و پېشمەرگەى حېزبىكى شۆرشگىر وەك حېزبى دېموكراتى كە تىكۆشانى خۆى فىداى بەرژەوھەندىيە بالاكانى نەتەوھى كورد و بە ئامانج گەيشتنى خواستەكانى حكومەتى ھەرىمى كوردستان بووھ.

حزورى ئىستاي پېشمەرگە لە سنوورەكان لە بەشىك لە راگەياندنەكان وا بلاو دەكرىتەوھ كە كۆمارى ئىسلامى رەنگە ديسانەوھ تۆپبارانى ناوچە سنوورىيەكان بكات، بەلام ئەوھ راستىيەكى حاشا ھەنەگرە كە لە چەند سالى رابردوودا كە ھىزى پېشمەرگەى حېزبى دېموكراتى لەو ناوچانە نەبووھ بەلام كۆمارى ئىسلامى بە بيانوى جۆراوجۆر سنوورەكانى ھەرىمى كوردستانى بەزاندووھ و مەترسى بۆ سەر ئاسايشى ھەرىمى كوردستان دروست كوردەو، تەنانەت لە زۆر بوارىش دژى پېشمەرگەكانى حېزب لە قۆلايى خاكى كورستانى باشوور كارى كوردەوھ.

ئەوھى لىرەدا گرینگە ئەوھىيە كە ھىزى پېشمەرگەى حېزبى دېموكراتى كوردستانى ئىيران ھەردەم ئامادەى بەرگرى لە خاكى كوردستان و بەرپەرچ دانەوھى كوردەوھ نارەواكانى كۆمارى ئىسلامى بووھو ھەيە.

بارودۆخى سياسى ناوچە و بە تايبەتى ئاۆگۆرەكانى ئىستاي پارچەكانى كوردستان سەلمىنەرى ئەو راستىيەن كە بۆ جارىكى دىكە بە خويندەنەوھى واقىع بىنانەى بارودۆخە سياسىيەكان و كەلك وەرگرتن لە ناوچە شاخاويەكان و گوند و شارەكانى كوردستان جارىكى دىكە خەلك و پېشمەرگە يەكتر لە ئامىز دەگرن و پائىشتى خەلكى كوردستان لە رابردوو تا ئىستا لە قۆناغە جۆراوجۆرەكاندا لە ھىزى پېشمەرگەى حېزبى دېموكراتى ئەوھ دەردەخات كە پۆتانسىيەلىكى گەورە لە حېزبى دېموكراتدا بوونى ھەيە و لە ھەر دەرفەتىك دەتوانىت بە قۆستەنەوھى ھەلەكان گر و تىنىكى زياتر بە خەباتى گەلەكەمان لە رۆژھەلاتى كوردستان بدات، ھىزى پېشمەرگەى كوردستان بە رىبەرايەتى حېزبى دېموكراتى ھەموو لايەك

دنيا دەكات كە بە پائىشتى و ئىرادەى گەل بە برىشتەو بەرەو پىشەو ھەنگاو ھەندەگرى و دۆستانى خوشحال و نەياران و دوژمنانى رەنگا و رەنگى خەمبار و سەرشۆر دەكا.

۶ى پووشپەرى ۲۷۱۵

نايا ھەبژاردن لە كۆمارى ئىسلامى، ئالوگۆڤىك لە و سىستەمەدا پىك دىنى؟

خامنەيى داوا لە گەلانى ئىران دەكا بەشدارى لە ھەبژاردن بىكەن تەنانەت ئەگەر رېژىمى كۆمارى ئىسلامىستان ناوى، بەشدار بن لە ھەبژاردن. بۆ روونکردنەوى سىماى راستەقىنە و ھزر و كردەھەكانى ئەم رېژىمە لە ساى ۵۷-ھەو تاركوو ئىستا بە نىسبەت گەلانى ئىران، بە كورتى ئەم چەند خائەى خوارەو دا دەخەمە روو:

۱- دامەزراندنى سپاى سەركوتكەرى پاسداران بۆ سەركوتى گەلانى ئىران.

۲- دامەزراندنى دامودەزگا سەركوتكەرەكانى وەك ئىتلاعات، ھەراسەت، بەسىج و چەندىن دامەزراوى ئەمنىەتى و سەركوتكەرى دىكە لەژىر ناوگەلى جياواز بۆ سەركوتى گەلانى ئىران و بنبركردنى ھەر جوړە دەنگىكى ئازادىخوازانە و مافخوازانە و ھەروەھا چاندنى تۆوى بى متمانەيى لە رىزى چىن و توئزەكان.

۳- دامەزراندنى چەندىن دامودەزگای پاوانخوازى وەك شوڤاى نىگەھبان و نەزارەتى ئىستىوابى، بۆ پاراستنى دەسلالتى رەھبەر.

۴- بى ئىرادەكردن و بى دەسلالتكردنى دامودەزگا فەرمىيەكان، وەك مجلس و دەولەت و قووى قەزايىيە.

۵- شكاندنى ھەموو پرەنسىبە دىموكراسىيەكانى ھەبژاردنى ئازادانە و رىگىرىكردن لە مافى خۆھەبژاردن و دانانى كۆمەلە بەرەبەستىكى دىكتاتورانە لە بەردەم كاندىدەكان بۆ ھەلاوردنىيان.

۶- دروستكردنى بەرەبەست بۆ ھەر چەشنە ئالوگۆڤىك لە نىو سىستەمى گشتى، تەنانەت لە نىو ساختارى وىلايەتى فەقىھ، وەك ھەزفى مووسەوى و كەروبى و ھتد كە ئىستا دەسبەسەر كراون.

۷- ئىعدام و دەسبەسەركردنى بە تاك و كۆمەلى چىنى لاو، رۆشنىبىر و دەنگەھبەرى كۆمەلگای ئىران بەتايبەت نەتەوھى كورد وەك نەتەوھىكى بە درىژايى مېژوو ئازادىخواز و دژبەرى حكومەتە دىكتاتورەكان.

۸- دژایەتی و سووکایەتی کردن بە نەتەوێکان دیکە ئێران جگە نە فارس.

۹- دژایەتی و تواندنەوهی دین و مەزھەبە جۆراوجۆرەکان کە نیشتهجێی ئێران بێجگە نە شیعه.

۱۰- پەرەپێدانی مادە ھۆشبەرەکان لە نیو چین و توێژەکانی کۆمەلگا بە تاییەت لاوانی وەرزشوان، ھونەرماند، رووناکییر و چالاکێ کۆمەلگا بە مەبەستی لاوازکردن و نەھێشتنی توێژی ھوشیار لە کۆمەلگا بۆ ئەوێ توانای بەرەنگارییان لەگەڵ رێژیم و کردەوێ دژبەوێکانی نەمیێ.

۱۱- بە تالان بردن و بە ھەدەردانی سەرۆت و سامانی گەلانی ئێران بۆ پەرۆدەکردنی تیروۆریزی نیوودەوڵەتی لە ولاتی ھەک لوبنان و سووریە بۆ گەیشتن بە ئامانجی دواوۆژی خۆیان کە دامەزراندنی ئیمپراتۆریەتی شیعیە لە رۆژھەلاتی ناوھەراست.

۱۲- زیادکردنی گەندەلیی دارایی و ئیداری بە شیوہیەکی زۆر بەربلاو لە نیو سیستم و دامودەزگا ئیدارییەکانی حکوومەت لەلایەن کاربەدەستانی بالای رێژیم و بە تالان بردنی سەرۆتی میلی تا رادەییەک کە راگەیانندنەکانی نیوخواییبی بەستراو بە رێژیمییش ناتوانن بیشارنەوہ.

۱۳- تالانکردنی سەرۆت و سامانی گەلانی ئێران و ھەناردەکردنی ئەو سەرۆتە بۆ لایەنە شیعیەکان لە ژێر ناوی سدووری ئینقلاب بە مەبەستی پەرەپێدانی ئیدئۆلۆژیی شیعی لوبنان، فەلستین، عیراق، یەمەن و ھتد.

۱۴- ھەوڵدان بۆ بەدەست ھینانی چەکی ناوکی و بە ھەدەردانی سەرۆت و سامانی گەلانی ئێران. ھەلۆیستی ولاتی ۱+۵ ئاکامییکە بۆ تەحریم و تەسلیمی رێژیم و گەرانندنەوہی بۆ خالی ژێر سفر.

۱۵- دەخاڵەت و دەستیوێردان لە ولاتی دوور و نزیک و تیکدانی بارودۆخی ئەوان بە تاییەت ئەو ولاتانە شیعی تیدایە.

۱۶- دروستکردنی دەیان گیر و گرفت و ناپەسای دیکە لە ئاستی نیوئەتەوہی کە بووئە ھۆی تەریک کەوتنەوہی ئێران و بێ ئیعتباری ئێرانییەکان لە بیرورای گشتیدا.

۱۷- بیکاری و نەبوونی سەرچاوەی داھات بۆ گەنجان.

۱۸- پەرەپێدانی فەحشا و فەسادێ کۆمەڵایەتی لە سەرانبەری ئێران.

۱۹- ھەڵبژاردن تەنیا شانۆگەرییە، ژێستی دیموکراسی بە مەبەستی و دەست ھینانی مەشرووعیەتی خۆی، خۆل لە چاوکردن و وەعدە و وەعیدی بێ بنەما بە چەند وشەییکی وروژێنەر بە مەبەستی گەرمکردنی تەندوووری ھەڵبژاردن.

۲۰- تەسلیمبوون لە بەرانبەر ئێرادەیی ئەمریکا و ولاتانی ١+٥ و دووبارەبوونەوی خواردنەوی جامی ژەھر و بەفیرۆچوونی سەرۆت و سامانی خەڵک بە درێژایی ئەو چەند ساڵە بۆ گەیشتن بە چەکی ناوکی، کەچی چەک کرا. بەراستی چ گۆرانکارییەک لە بەرژەوێندی خەڵک پێک ھاتوو، تاکوو بەشداری بکەن، ئایا خەڵک دەبێ بەشداری بکەن؟! گەلۆ خۆکاندیدیکردن و بەشداریکردن لە شانۆی ھەڵبژاردنی سیستەمیکی تۆتالیتەر و پیاوانخوازی وەک کۆماری ئیسلامی، جگە لە خزمەت و تەئیدکردنی کردەوێکانی ئەم چەند ساڵە رێژیم، دەتوانی شتی دیکەیی لێی شین بێتەو؟ ئایا ھیچ گۆرانکارییەک لەو سیستەم، بەو ھەموو کردەوانەیی کە باس کرا پێک ھاتوو؟ بەشداریکردن لە ھەڵبژاردنی شانۆگەری، سووکایەتیکردن بە خونی شەھیدان و بێ رێژییە بە خەباتی زیندانییانی سیاسی و ھەموو ئەو خەباتگێرانی کە ٣٧ ساڵە بۆ ئازادی و پزگاریی ئێو لە چنگ رێژیی دیکتاتۆری پەت و سیدارە خەبات دەکەن. بەشداری نەکردنتان لەو شانۆگەرییە، ھاندانیکە بۆ خەباتگێرانی ولاتەکەمان و ئاگادارکردنەوی بیرورای گشتییە لە چۆنیەتی ناپەرەزایەتی و دوورکەوتنەوی گەلانی ئێران و دژایەتیکردنی رێژیی جینایەتکاری کۆماری ئیسلامییە.

٣٠ی بەفرانباری ٢٠١٥

کچان و کورانی روژه‌لات به‌شداریی خوتان له ریزه‌کانی پېشمه‌رگه‌دا به‌هیزتر بکه‌ن

حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران، پېشه‌نگی راسانی روژه‌لاتی کوردستان، درېژدی خه‌بات و به‌ربه‌ره‌کانی له‌گه‌ل کوماری ئیسلامی بو‌گه‌یشتن به‌نامانجه‌کانی نه‌ته‌وه‌که‌مان، له‌گروه‌وی به‌شداریی چالاکانه‌ی کچان و کورانی به‌هه‌ست و دهره‌ستی شار و گونده‌کانی کوردستان ده‌بینی. پرکردنه‌وه‌ی سه‌نگه‌ری شه‌هیدان و به‌هیزکردنی بزوتنه‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌یی دیموکراتیکی خه‌لکی کوردستان ته‌نیا له‌دروشمندان دا‌خوی نابینیتته‌وه، زیاتر له‌ ۳۷ سائره‌ رژیمی کوماری ئیسلامی گه‌لی کورد له‌ روژه‌لاتی نیشتمان به‌هموو شیوه‌یه‌که‌ ده‌چه‌وسینیتته‌وه‌و ته‌نانه‌ت له‌چه‌کدار کردن و سیخوری و بگره‌ تاکوو ئیعدام و زیندان و نه‌شکه‌نجه و دانانی که‌سانی غه‌یره‌ بوومی وه‌ک بی‌ریزیه‌ک به‌خه‌لکی کوردستان، که‌لکی وه‌رگرتووه.

سه‌ره‌رای ده‌وله‌مه‌ند بوون و به‌پیت و به‌ره‌که‌ت بوونی خاکی کوردستان نه‌بوونی هیچ چه‌شنه‌ سه‌رچاوه‌یه‌کی کار بو‌لاوان و نه‌منیبه‌تی کردنی فه‌زای کوردستان وه‌ک سه‌نگه‌ری له‌گیران نه‌هاتوویی ئیران بو‌دابین کردنی ناشتی و نازادی و دادپه‌روه‌ری کومه‌لایه‌تی دژایه‌تی کردووه.

په‌ره‌دان به‌ماده‌ هۆشبه‌ره‌کان، ده‌یان به‌لای مال و ویرانکه‌ری کومه‌لایه‌تی، دیاری ۳۷ سائره‌لاتی رژیم له‌خاکی کوردستانه، له‌م رووه‌وه‌ لاوانی به‌هه‌ست و نیشتمانپه‌روه‌ری کوردستان به‌به‌شداریان له‌ریزی پېشمه‌رگه‌کانی کوردستانی ئیراندا هیز و ووزه‌و توانایه‌کی زیاتر به‌م جولانه‌وه‌یه‌ نوییه‌ ده‌به‌خشن. ناماده‌ بوونی لاوان و به‌هیز کردنه‌ ئه‌م جولانه‌وه‌یه‌ خه‌باتی پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستانیش به‌هیزتر ده‌کات.

به‌شداري کچان و کورانی روژه‌لات له‌م راسانه‌ نوییه‌دا هه‌نگاوێکی به‌برشته‌ به‌ره‌و نازادی و رژگاری. وه‌رن پیکه‌وه‌ سه‌نگه‌ری له‌گیران نه‌هاتووی ئیران به‌به‌شداري خوتان له‌ ریزه‌کانی پېشمه‌رگه‌دا به‌هیزتر بکه‌ن، هه‌ر وه‌ک دوکتور قاسملووی مه‌زنیش ده‌فه‌رمی؛ گه‌لێک نازادی بوی ده‌بێ نرخی ئه‌و نازادیه‌ش بدا حیزبی قازی و قاسملوو و شه‌ره‌فکه‌ندی ئالاه‌نگری رژگاری روژه‌لاتی کوردستانه‌وه‌ ئیوه‌ش به‌شیکي گرینگی ئه‌و جولانه‌وه‌یه‌ن.

پاشان و درىژەى خەبات

پاشا راگرنتى چەندىن ساڵەى خەباتى چەكدارى و گۆرانكارىيەكان بە نىسبەت شوينى خەباتى حىزبى ديموكرات كە پۆژەلاتى كوردستانە، خەباتى ئەم حىزبە لەگەڵ كۆمەلەى كۆسپ و تەگەرەى ئالۆز و ھەلبەت پيشينىكراو بەرھەوور دەبىتەوھ.

پەكەم: گۆرانكارىيەى جوغرافىيائى لەخۆ دەگرى كە پاشا فەتواى جىھادى خومەينى دژى گەلى كورد، حىزبى ديموكرات خەباتىيەى چەكدارى توندوتىژ ئە سەرانبەرى كوردستان، بە ھىز و كۆمىتەكانەو بەرپۆھ دەبرد و سنوورەكان و بەشىك لە گۆندەكان لەژێر دەستىدا بوون و مەيدانى مانۆر و بەرپەرەكانىيەى لەگەڵ دۆژمن ئاوەلا بوو، بەلام ئىستا بە پىچەوانەوھ و دۆژمن (رېژىمى ئىسلامى ئىران) لەو شوينانە جىگىرە و بارودۆخى جوغرافىيائى كوردستانىش، گۆرانكارىيەى زۆر قوونى بەسەردا ھاتوھ.

دووھەم: ھىزەكانى حىزبى ديموكرات لەگەڵ ئەو ھەلومەرجەدا راھاتبوون، دۆژمنىان لە ھەموو بواریكەوھ چاك دەناسى و لە بارى كەمى و كەيفىيەوھ كارا ببوون، تەنانەت ھەندىك حىزب و لاىەنى دىكەش لە مەيدانى خەباتدا مابوون و شەرى ئىران و عىراقىش لە ئارادا بوو. بەشىك لە ھىزەكانى رېژىم سەرقائى شەرى ئىران و عىراق بوون.

سەيھەم: لەگەڵ تەكنىك و تاكتىكى ئەو سەردەمەى دۆژمن ئاشناى تەواويان بە دەست ھىنابوو و شتىك بە ناوى كۆسپى ھاتوچۆ بۆ ناوخۆى ولات لە ئارادا نەبوو. ئەمە و كۆمەلەى كۆسپ و تەگەرەى دىكەى سەر ئەو خەباتە، بوونە ھۆكارى ئەوھى دۆژمن زىاتر لە جاران كوردستان مىلەتارىزە بكات و ھەولەكانى خۆى بۆ زىاتر پەلاماردانى پيشمەرگە چر بكاتەوھ. بەو ھالەش پيشمەرگە ھەمىشە لە ولامدانەوھ بە پەلامارى ھىزەكانى دۆژمن بەردەوام بوو. ئەوھ لە كاتىكدا بوو كە لە سەرەتاي دەسپىكردنى خەباتى چەكدارى لەگەڵ ئەوھى كوردستان لەژێر نفووزى ھىزى پيشمەرگەدا بوو، بەھۆى نەبوونى ئەزموونى شەرى و پانەھاتن لەگەڵ ئەو بارودۆخە و بەربلاوبوونى شەرەكان، پۆژانە دەيان شەھىد پيشكەش بە بارەگاي نازادى كورد و كوردستان دەكران.

ھەرچى مەوداي خەبات درىژتر و ئەزموونى شۆرش و شۆرشگىران پربارتەر دەبوو، فرماندە و پيشمەرگەكان لە ئەزموونەكان

که لکیان وەر ده‌گرت، ریژهی شه‌هیده‌کان له‌گه‌ل نه‌وهی مه‌یدانی شهر به‌رین‌تر ده‌بوو، روژ به روژ ده‌هاته خوار و به پیچه‌وانه‌شوه ته‌له‌فاتی دوژمن روژ به روژ زیاتر ده‌بوو، به شیوه‌یه‌ک که له سالی ۱۳۶۷ی هه‌تاوی، له سمیناری نیزامیدا بریار درا ده‌بی نیسبه‌تی شه‌هیدبوونی پیشمه‌رگه له به‌ران‌بهر ته‌له‌فاتی دوژمن لانی زوری یه‌ک به بیست بی، واته نه‌گه‌ر ۲۰ که‌س له دوژمن بکوژری له‌هه‌مبه‌ردا ده‌بی پیشمه‌رگه‌یه‌ک شه‌هید بیت که نه‌وه‌ش ده‌رخه‌ری به‌رهو پیشچووونی تاکتیک و که‌له‌که‌کردنی نه‌زموونی خه‌بات بوو. ده‌سپیکردنه‌وهی قوئاعی نویی خه‌بات و راسان، نه‌رکیکی گرینگ و پر له به‌رپرسایه‌تیبه و نه‌رکی نه‌ته‌وهی هه‌موو لایه‌که ده‌بی هاوکار و هانده‌ری درپژهدانی نه‌م خه‌باته بین. حیزبی دیموکرات و فه‌رمانده و پیشمه‌رگه‌کانیش له نه‌زموونه‌کانی نیستا و رابردوویمان که‌ک وهرده‌گرن و به ده‌سینشانکردنی خاله لاواز و به‌هیزه‌کان وه‌ک تو‌شهی درپژهدانی ریگای خه‌بات، نالای خه‌بات به‌رز و شه‌کاوه راده‌گرن. حیزبی دیموکراتی کوردستان به چاو‌خشان‌نیک به رابردوو و هه‌لومه‌رجی هه‌نووکه‌یی جیهان و نیران به‌گشتی و کوردستان به‌تایبه‌تی، به‌رهو پیشچووونی ته‌کنو‌لوژی و که‌ک وهرگرتنی دوژمنانی کورد له که‌ره‌سته جو‌راو‌جو‌ره‌کانی نه‌و زانسته له‌دژی گه‌لی کورد، به‌تایبه‌ت دژی حیزبی دیموکرات و بزووتنه‌وهی کورد و چاو‌خشان‌دن به‌ ناستی نیم‌کاناتی به‌ر ده‌ست، پینویسته که هه‌موو لایه‌که‌مان له به‌ران‌بهر هه‌موو نه‌و کیشه و به‌ربه‌ستانه‌دا خو‌راگر بین و ریگای جو‌راو‌جو‌ری به‌ربه‌ره‌کانی له مه‌یدانی خه‌باتدا بدوژینه‌وه و له نه‌زموونه تال و شیرینه‌کانی مه‌یدانی خه‌باتیش که‌ک وهر بگرین. ناسوی گه‌لی کورد روونه و سه‌رکه‌وتن بو هیزی شو‌رشیگر و خه‌باته ره‌واکه‌یه‌تی و تیکشکان بو ریژیمی تیرو‌ریست و تیرو‌ریسته‌ره‌وه‌ری نیسلامی نی‌رانه که شه‌ریکی ناعادلانه‌ی دژی گه‌لی کورد زیاتر له ۲۷ ساله ده‌س پڅ کردوو.

حیزبی دیموکرات و پیشمه‌رگه وه‌ک چو‌ن هه‌تا نیستا کو‌لیان نه‌داوه و له به‌ران‌بهر هه‌موو دژواریه‌کاندا راوه‌ستاون، به که‌ک وهرگرتن له هه‌موو شیوه‌کانی خه‌بات به‌رهو ناسوی سه‌رکه‌وتن ریگای به‌رده‌وام هه‌تا نووتکه ده‌پینون و به شه‌هیده‌کانی راسان ده‌لین ناسووده بنوون، ریگاتان هه‌تا وه‌دیپینانی ناوات و نامانجه‌کانتان که‌رگاری گه‌لی کورد له کوردستانی روژه‌ه‌لاته، له چنگ دیکتاتور و تیرو‌ریستانی هه‌نووکه‌یی نی‌ران درپژهی هه‌یه.

تاكتىكى نوپى رېژىم لە بەرەنگار بوونە دەى ھىزى پىشمەرگەدا

لە ماوەى چەند ساى رابردوودا ھىزى ديموکراتى كوردستانى ئىران لە رىگاي جۇراوجۆرەو، ھەر لە پەيامى بەرپىز سكرتيرى گشتى ھىزبەو بەرگە تاكوو چەندىن پەيام و پاسپاردەى رېبەرايەتى ھىزب، ھەوئى داوھ ئەو كوردانەى كە رېژىم بۆ مەبەستى گلاوى خوى بەكارىان دىن، لە زەلكاوى خەيانەت و لە نىشتمان فرۆشى دوور بخاتەو.

لە قوناخى نوپى خەبات و راسانى نوپى نەتەوئەكەمان، لەم ساىدا رېژىم لە چەندىن رىگاي وەك:

- گوشار خستەسەر ھەريى كوردستان و ئائۆزكردى ناوچە سنوورىيەكان

- كە ئك وەرگرتن لە جاش و خۆفرۆشەكان بۆ كەمىندانان و تەعقىبى ھىزەكانى پىشمەرگە

- رىكخستن و سازماندانى سىخوور ئەناو خە ئكى گوند و شار، لە بەرانبەر پىدانى برك پارە بۆ وەرگرتنى ھەواى و زانىارى لە جووئەى ھىزەكانى پىشمەرگە

رېژىمى كۆمارى ئىسلامى ئىران ھەوئى جىددى دەدا جوولانە دەى نەتەوئەكەمان و حوزورى پىشمەرگە لە نىو خە ئكى كوردستانى رۆژھەلات سەركوت بكە. ئەو دەى لەم كورته باسە جىگاي سەرنجە، جاشەكان بوون بە كەواسورى بەر لەشكەر و چاوساغى ھىزەكانى رېژىم، ئەو بەكرىگىراوانە بە بەكارھىنانى ماشىنى غەيرە نىزامى و ئۆتۆمبىلى تايبەتى خە ئكانى ئاسايى، ھەوئى بە لارىدا بردنى بىر و زەينى پىشمەرگەيان داوھ. ئەو خۆفرۆشانە تىدەكۆشن خە ئكانى ئاسايى و كەرەستەكانىيان بكەنە قە ئغانى سلا مەتى گىيانى خويان و لە كاتى دانانە دەى كەمىن و بەدواداچوونى ھىزى پىشمەرگە لە كەرەستە مەدەنىيەكانى خە ئك كە ئك وەر بگرن. ئەگە رىش لەو رىگە يەدا خە ئك بكورژى، ھەر رېژىم قازانچ دەكا و بە دژى پىشمەرگە پروپاگەندەى پىوھ دەكات. لە ماوەى رابردووشدا ھىزەكانى پىشمەرگە ئەم جۆرە پىلانەيان بە چاوى خويان بىنيوھ.

ئىرەدا جارىكى دىكە دەبى دەست خۆشى لەو كەسانە بكرىت كە چەكى رېژىمىيان داناوھ و لە ھەمانكاتدا ئەو نىشتمان فرۆشانە كە ھەنووكە چەكى خىيانەت يان فرى نەداوھ ئاگادار بن، ھەرچى زووتر لەو سەرشۆرىيە دوور كەونەوھ. چوونكە مېژووى نەتەوئە رىزگار بىخواز، نىشانى داوھ كە شۆرشگىران رەحم بەو جۆرە كەسانە ناكەن و سەركەوتن ھەر بۆ بەرەى ئازادىخوازى و نىشتمان پەرورەن و سەرشۆرى بۆ نىشتمان فرۆشانە، پىويستە خە ئكى وشىارى كوردستانىش ئاگادار بن كە

ھىچكات ئە كەرەستە و نامرازەكانى ھا توچۆى جاشەكان كە ئىك وەرنەگرن و ئەگە ئىيان ھاوسەفەر نەبن، ئەبەر ئەوھى ئە كاتى ھەر پووداويكدا پىش ھەر كەسىك ئەوانەى كە ھاوكار و ھاوسەفەريانن زەرەرمەند دەبن و ھەموو لايەك دەزانن كە حىزبى ديموكرات بۆ پزگارىي گەلى كورد و گەيشتن بە ژيانىكى بەختەوەر و شەرافەتمەندانە خەبات دەكات و ھەول دەدا و سەرکەوتنى گەلەكەى ئەسەرەوھى ھەموو نامانچىكە.

سەرکەوتن ھەر بۆ خەباتكاران و شۆرشگىرانە و ئە جىھانى نویدا دەرکەوت كە پىشمەرگە ھىزىكى مرؤف تەوھرى ئىنساندۆستە، سەرشۆرى بۆ كۆمارى ئىسلامىي تىرۆرىست پەرورە و دارودەستەكەيەتى.

۱۳ رەزبەرى ۲۰۱۶

ړاسان بزووتنه‌وه یه‌کی هه‌مه‌لایه‌نه بو پېشه‌نگایه‌تی ړزگاریی گه‌لانی ئیران

به سهرنج‌دانیکې خیرا له بارودوڅی ولاتانی روزه‌لانی نیوه‌راست، خولقاندنی قه‌یران و مملانی دیار و نادیاره‌کانی دیکتاتور‌ه‌کان بو پهره‌پیدانی ده‌سه‌لانی زیاتری خو‌یان و هاتنه‌لاری دیارده‌ی کیشه‌ی تایفی و تیکچوونی سه‌قامگیریی ولاتانی ناوچه که پاش هاتنه‌لاری به‌هاری عهره‌بی ده‌ستی پې کرد، سه‌قامگیریی نه‌م ده‌فهره به شهر و پیک‌دادانیکې خیرا و کتوپر ولاتانی دوور و نزیک، کوټای پې نایه. کورد له شهرې چاندران هه‌تا ئیستا به‌رده‌وام له‌ژیر چه‌کمه‌ی دیکتاتور‌ه‌کان مافی پېشیل کراوه، نه‌ته‌وه‌یه‌کی بی ده‌ولت و مافخوراوه، له هه‌لومهرجی هه‌نوکه‌ییدا کورد به پېشه‌نگایه‌تی پېشمه‌رگه، له شهرې جیهانیی دژ تیرور، بووه به فاکته‌ریکی گرینگ بو دابینکردنی نازادی و دیموکراسی و ناشتی ناوچه‌که. نه‌مه‌یش کاتیک مسوگه‌ر ده‌بی که ریژیمه دیکتاتور و پاوانخوازه‌کانی وهک ئیران که پشٹیوانیکې به‌هیزی تیروریزیی نیوده‌ولته‌تی و پېشیلکاری سهره‌کیی مافی مروقه و له نانه‌وه‌ی نازاوه له ناوچه‌که‌دا ده‌وری سهره‌کیی هه‌یه، هه‌ولتی سهرنگوونیی بدری، نه‌و ریژیمه بو سهرجه‌م ولاتانی ناوچه جینگای مه‌ترسییه و له سهره‌وت و سامانی ئیران بو به‌هیزکردنی ده‌سه‌لانه‌کانی له بواره‌کانی چه‌کی شیمیایی و کوئه‌لکوژ و تیرور و توقاندن که‌لک وهرده‌گری. ریژیمیک که بو پهره پیدانی ئیدنولوزی خوی سنوور نانس و سنووری ولاتانی ناوچه ده‌به‌زینی، ده‌ستی‌وه‌ردان له کاروباری ولاتانی دیکه به مافی خوی ده‌زانی، وهک سهرده‌مداری جیهانی شیهه و راست به‌و ناوه‌وه که پېشتر به ناوی هه‌نارده‌کردنی شوپش ریگای ړزگاریی قودسی له که‌ربه‌لاوه ده‌زانی و به پشٹیوانی کردن له به‌ره‌ی تیرور، چه‌ند ولاتیکې ناوچه‌ی وهک یه‌مه‌ن، به‌حره‌ین، عیراق، لوبنان و سووریه‌ی به‌ته‌واوه‌تی تیک داوه و شیهه‌کانی نه‌و ولاتانه‌ی له چوارچیوه‌ی گرووی میلیشیایی وهک هه‌شدی شه‌عی، حوسیبیه‌کان و هتد ... چه‌کدار و مالویران کردووه.

گه‌لی کورد له کوردستانی روزه‌لانی به‌هاتنه سهرکاری ریژیمی ئیسلامی، خویندنه‌وه‌ی بو نه‌م ریژیمه نه‌وه بووه که ئیستا ولاتانی جیهان و ناوچه باسی لیوه ده‌که‌ن و پینوه‌ی گیروده‌ن. بو‌یه کاتی دیاریکردنی سیسته‌می سیاسی ئیران له سالی ۱۳۵۸ی هه‌تاوی، حیربی دیموکرات ده‌نگی نای بو ریفراندومی دیاریکردنی سیسته‌می ده‌سه‌لات له ئیرانی به‌رز کرده‌وه. پاش تیپه‌ریوونی ۳۸ سال به‌سهر ده‌سه‌لانی کوئه‌پهره‌ستی، هه‌نوکه‌ش که‌له بواره‌کانی کوئه‌لایه‌تی، نابووری و سیاسیدا به‌ته‌واوه‌تی فه‌شلی هیناوه، به‌ده‌س دریز کردن بو ولاتانی دیکه، په‌له‌قاژتی نه‌وه ده‌کا و ده‌یه‌وه‌ی کیشه‌کان له خوی دوور بخاته‌وه.

بزوتنه‌وهی نه‌ته‌وهی دیموکراتیکی خه‌ئکی کوردستان له فازی نیستای خه‌باتی همه لایه‌نه‌ی خویدا که به‌ناوی راسانی رۆژه‌لات ناویانگی ده‌رکردووه، خه‌ریکی کار و تیکۆشانی جیدییه. راسان بزوتنه‌وه‌یه‌کی همه‌لایه‌نه‌یه بو پیشه‌نگایه‌تی گه‌لانی ئیران و له‌و پیوه‌ندییه‌دا حدکا وهک هیزیکی پالنه‌ر و بنه‌رته‌ی راسان له رۆژه‌لات له پاگه‌یه‌نه فه‌رمی و نافه‌رمییه‌کانیدا گه‌لانی ئیران بو به‌ربه‌ره‌کانی چالاک دژی ریژی می فاشیستی کۆماری ئیسلامی، بانگه‌یشت کردووه.

په‌یامی نه‌ورۆزی سکرته‌ری گشتی ئه‌م حیزبه که زمانجالی ربه‌رایه‌تی، کادر و پیشمه‌رگه و نه‌ندامانی خویده‌تی، چوارچیوهی به‌ربه‌ره‌کانی له‌گه‌ل ئه‌م ریژی می دیاری کردووه. پیشمه‌رگه وهک باسکی به‌هیزی گه‌ل به‌رده‌وام له مه‌یدان دایه و پالپشتی شۆرش نوئی گه‌له‌که‌مان و ته‌واوی گه‌لانی ئیران ده‌کات. بو سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر هه‌موو که‌ند و کۆسه‌په‌کان، به‌تایبه‌ت وه‌گه‌رخستنی خه‌باتیکی جه‌ماوه‌ری، حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران هه‌موو خه‌ئکی کوردستان به‌تایبه‌ت حیزب و لایه‌ن و که‌سایه‌تییه ئیرانی و کوردستانییه‌کان بو به‌شدار له هه‌ر شیوه خه‌باتیکی هاوبه‌ش و هاوکار که پیتان ده‌کری بانگه‌یشت کردووه. سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر ریژی میکی دیکتاتۆری دژه مروقی وهک کۆماری ئیسلامی، پیوستی به‌یه‌کریزی و هاوئاه‌نگی هه‌موانه که ده‌بیته زامنی سه‌رکه‌وتنی گه‌لانی ئیران به‌گشتی و جوولانه‌وه‌ی رۆژه‌لات به‌تایبه‌تی به‌سه‌ر ریژی می تاریک‌په‌رستی کۆماری ئیسلامی ئیراندا. هه‌لومه‌رجی هه‌نووکه‌یی خه‌ئکی ئیران ده‌رفه‌تیک له باره له پیوه‌ندی له‌گه‌ل هاتنه مه‌یدان بو خه‌باتیکی همه‌لایه‌نه دژی ئه‌م ریژی مه. راسان خه‌باتیکی ره‌وايه بو سه‌رنگوونی ریژی میکی کۆمه‌نگۆژ و تیرۆریست. راسان به‌رده‌وامه و وه‌رزی سه‌رما و گه‌رما نانا‌س.

خه‌ئکی تیکۆشهری کوردستان له وه‌رزی زستان و سه‌رمادا به پیشکه‌ش‌کردنی یارمه‌تییه‌کانیان له بواره جۆراوجۆره‌کاندا بو کادر و پیشمه‌رگه له ناوخۆ و ده‌روه کاریگه‌ری نه‌رینی له به‌رهو پیش بردنی خه‌باتی گه‌له‌که‌مان داده‌نین. نه‌ندامان و لایه‌نگرانی حیزب له‌هه‌ر شونینگ ده‌ژین، پیوسته هاوکاری ئه‌م پرۆسه‌یه‌ی خه‌بات بن. به‌شداریی هاوړیانی حیزب له ده‌ره‌وه‌ی ولات له بواری مائی و به‌شداریی راسته‌وخویان له‌گه‌ل پیشمه‌رگه له شاخ و ناوخۆی کوردستان، کاریگه‌ری نه‌رینی له به‌رهو پیش‌چوونی ئه‌و ره‌وته دا نا. به‌گشتی و له کۆتاییدا بو به‌رده‌وامی خه‌بات له وه‌رزی سه‌رمادا پیوسته به یارمه‌تییه همه‌لایه‌نه‌ی خۆتان به کادر و پیشمه‌رگه، ده‌وری بنه‌رته‌یی خۆتان مسۆگه‌ر بکه‌ن. بن گومان خه‌باتی شار و شاخ کاتیک تیکه‌ل و پیکه‌وه گری ده‌دری و ولامده‌ری ئامانجه‌کانی راسان ده‌بی که تیکۆشهرانی ناوخۆی ولات به هاوکاری یه‌کتر له شار و شارۆچکه‌کانی کوردستان و زه‌بر وه‌شاندن له به کریگیراوان و مشه‌خۆرانی ریژی می، هه‌نگاوه‌کانیان له راستای به ناکام گه‌یشتنی راساندا به برشته‌وه هه‌لبگرن.

بزووتنه‌وهی پژگاریخوازیی گه‌لی کورد له هزری دوکتور قاسملوودا

دوکتور قاسملوو سیاسه‌توانی ناوداری کورد و سکرتری گشتی جیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران له پیتوهندی له‌گه‌ل بزووتنه‌وهی پژگاریخوازیی گه‌لی کورد، روانگه‌یه‌کی ریالیستی به واتهی وشه هه‌بوو. نه‌و پیتی وابوو کوردستان به‌گشتی یه‌که‌یه‌کی جوغرافیاییه که به‌هوی مملانی و کیشه جیهانی و ناوچه‌ییبه‌کان به مه‌به‌ستی پاراستنی به‌رژه‌وندیی ولاته زلهیز و ناوچه‌ییبه‌کان دابه‌ش کراوه. نه‌و دابه‌شکرانه ده‌گه‌رپته‌وه بو شهری چالدران که له نیوان حکومه‌ته‌کانی عوسمانی و سه‌فه‌ویی ئیراندا رووی دا. هه‌روه‌ها دوا‌ی شهری دووه‌می جیهانی، جارنکی دیکه نه‌و دابه‌شبوونه کوردستانی له نیوان چوار ولات دابه‌ش کرد که نامانجی پاراستنی به‌رژه‌وندییبه‌کانی ولاتانی زلهیز له ناوچه‌که‌دا بوو.

قاسملووی رېبه‌ر به‌رده‌وام دووپاتی ده‌کرده‌وه که "نه‌گه‌ر رۆژنیک کوردستان وه‌ک یه‌ک ولات بیته ناو بازنه‌ی سیاسی نیونه‌ته‌وه‌یی، نه‌وه جیابوونه‌وه له‌و چوار ولاته نییه که به سه‌ریدا دابه‌شکراون، به‌ئکوو کوردستان وه‌ک خوی لی هاتوه‌ته‌وه و تازه گه‌شیتووه به قونای ۱۹۱۴ پیش شهری چالدران".

شه‌هید دوکتور قاسملو باوه‌ریکی ته‌واوی به یه‌کسانی مروقه‌کان هه‌بوو. دژی هه‌ر چه‌شنه ره‌گه‌زپه‌رستی، دیکتاتوری و فاشیزم بوو. نازادی له روانگه‌ی نه‌وه‌وه مافی بی نه‌ملا و نه‌ولای هه‌موان بوو، به‌لام سنووریکی له نیوان نازادی و ئانارشیزمدا داده‌نا، یاسای وه‌ک دابه‌زاندنی نه‌زم له کومه‌نگادا به میکانیزمی به‌ریسه‌به‌ریی دادپه‌روه‌رانه پیوانه ده‌کرد. یاسایه‌ک که له‌گه‌ل داب و نه‌ریتی کومه‌نگا گونجاو بیته و په‌سندکراوی خه‌ئک بیته.

سیاسه‌تی وه‌ک هونه‌ری مومیکن پیناسه ده‌کرد. له واقیعدا پیناسه‌یه‌کی زانستیانه و دروست، له به‌ر نه‌وه سیاسه‌ت په‌هه‌ند و ده‌روازه و ده‌لاقیه‌ی جورواجوری هه‌یه. ده‌ئین سیاسه‌ت مه‌رنه (کیشداره) واته هه‌ر مروقیک ده‌توانی به‌پیتی بوچوون و داخوازییه‌کانی خوی هه‌ئسه‌نگاندنی بو بکا.

بویه له سیاسه‌تدا تاقه‌ت و پشوودریژی و ماندوونه‌ناسی بو سیاسه‌توان هه‌وینی سه‌رکه‌وتن ده‌بیته.

له روانگه‌ی خومه‌وه دوکتوری شه‌هید بو گه‌شتن به نامانجه‌کانی گه‌لی کورد له زور تاکتیک که ئکی وه‌ر ده‌گرت، ستراتیژیی

سکرتیری مه‌زنی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران رزگاری گه‌لی کورد بوو، هه‌ر بۆیه له باسیکدا که له‌گه‌ڵ کادهره‌کانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران ده‌یکا، ده‌ئێ: بۆ دیموکراسی؟ بۆ خودموختاری؟ له‌و باسه‌دا به‌ راشکاوی باس له دیاریکردنی مافی چاره‌نووس و سه‌ربه‌خۆیی گه‌لی کورد ده‌کا و ده‌ئێ مافی بی ئه‌ملا و ئه‌ولای خۆمانه که سه‌ربه‌خۆ بین و ئیمه به‌ هه‌موو پێوانه‌یه‌ک نه‌وته‌وه‌یه‌کین، به‌ میژوو، به‌ جوغرافیا، به‌ زمان و کولتووورمان، به‌ لام به‌هۆی ئه‌م دابه‌شبوونه‌وه به‌سه‌ر چوار ولاتدا و نه‌بوونی سنووریکێ ئاوی، یان بیلایه‌ن هه‌لومه‌رجی جیهانی و ناوچه‌یی ئیستا ده‌بی ته‌نیا باس له خودموختاری بکه‌ین هه‌تا بزانی‌ن له چ قۆناغیکدا ستراتیژییمان به‌ ئامانج ده‌گا.

ئهو دژی چه‌وسانه‌وه بوو. هه‌ ئۆیسته‌کانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران بۆ دیفاع له حیزب و لایه‌نه‌کانی پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستان له هه‌لومه‌رجه‌کانی، وه‌ک کیمیا‌باران، ئه‌نفال و کۆمه‌لکۆژی له بۆچوونه‌ سیاسییه‌کانی ئه‌م شه‌هیده‌ ره‌نگی داوه‌ته‌وه. هه‌ر بۆیه له‌گه‌ڵ گۆرانکارییه‌کان و به‌ پێی بارودۆخی جیهانی و ناوچه‌یی به‌رنامه‌ی پێشکه‌ش به‌ رێبه‌ری حیزب ده‌کرد له کۆنگره و پلینۆمه‌کانی حیزبیدا، تێده‌کۆشا گۆرانکاریی سیاسی له‌گه‌ڵ بارودۆخی کوردستان و ناوچه هه‌ ئه‌سه‌نگاندنی بۆ بکا و قازانج و به‌رژه‌وه‌ندییه‌کان بخاته به‌ر باس و بریاری کۆتایی له راستای گه‌یشتن به‌ ئامانج و ستراتیژی حیزب له به‌ریوه‌به‌رایه‌تی حیزب په‌سند بکا.

دکتۆری زانا له ناساندنی کورد و کوردستان به ولاتانی بیانی به تایبته ولاته ئورووپایییه‌کان ده‌وریکی کاریگه‌ری بوو. ئهو پێی وا بوو، بۆ گه‌یشتن به مافه‌ ره‌واکانی گه‌لی کورد پێیسته له کۆر و کۆبوونه‌وه نیوده‌وته‌تی و حیزبییه‌کان، بوونمان هه‌بی. له‌سه‌ر نه‌ته‌وه‌کانی ژێرده‌ستی ولاتانی دیکه ناسیاری و پێوه‌ندی باشی هه‌بوو. ئهو پێی وابوو پێیسته له‌گه‌ڵ نه‌ته‌وه ژێرده‌سته‌کان پێوه‌ندییمان هه‌بی هه‌ر له‌و پێوه‌ندییه‌دا حیزب له‌گه‌ڵ شۆرشی فه‌لستین پێوه‌ندی هه‌بوو، بۆ یه‌کیه‌تی پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستان به‌رده‌وام له‌گه‌ڵ حیزبه‌کان له دانووستاندا بوو، له نزیکه‌بوونه‌وه و هاوکاری پارچه‌کانی دیکه‌ی کوردستان به‌رده‌وام بوو و له به‌رنامه‌ی کارییدا بوو. بۆیه پێی وابوو ناشتی و ته‌بایی و یه‌کپیزی حیزبه کوردیه‌کان له‌مه‌ر گه‌یشتن به مافی چاره‌ی خۆنوسین ده‌وریکی کاریگه‌ری ده‌بیته. هه‌ر له‌و روانگه‌یه‌وه به ئاسۆیه‌کی فراوانتره‌وه چاره‌ی له کێشه‌ی کورد ده‌کرد.

ئه‌گه‌ر به کورتی چاو‌خشان‌دنی‌ک به ماوه‌ی سکرتیری ئهو پیاوه مه‌زنه له حیزبی دیموکراتدا بکه‌ین، ده‌توانین بلیین رێبه‌ریک بوو که "رێبه‌ری جمعی"ی هینایه ناو حیزبی دیموکرات، به مودیرییه‌تیکێ سه‌رده‌میانه و زانستیانه، حیزبی گه‌یاندنه ئاستی حیزبه سیاسی، دیموکراتی، پێشکه‌وتنه‌خوازه‌کان. له کۆتایییدا هه‌وتی گه‌یاندن و گه‌یشتن به نه‌ترنالیسۆنال سوسیالیست و هینانه به‌رباسی پرسی کورد له ژێر کاریگه‌ری و کارتیکه‌ری ئهو رێبه‌ره مه‌زنه بوو.

نه‌گه‌ر هه‌سه‌نگاندنیک له نیو جوولانه‌وهی کورد و ږیبه‌رانی نه‌و جوولانه‌ویه بکه‌ین، ده‌کرئ به‌ راشکاوانه بلیین دوکتور قاسملووی ږیبه‌ر سه‌لماندی گه‌لیک ئازادیی بوئ ده‌بئ نرخی نه‌و ئازادیه‌ش بدا، به‌ مه‌به‌ستی گه‌یشتن به‌ ئازادی و پارسنتی که‌رامه‌تی مروؤف و دانی نرخی ئازادی، گیانی پاکی پیشکه‌ش به‌ نه‌ویندارانی ناشتی و ئازادی و دادپه‌روه‌ریی کۆمه‌لایه‌تی کرد.

ږۆحی شاد و ږینگای پیروزی به‌رده‌وام و هه‌رده‌م ږږ ږیبه‌وار

۲۷۱۷ ای پووشپه‌ری

پێشمه‌رجی سه‌رکه‌وتن، یه‌کریزی و پیکه‌وه بوونه

له‌ماوه‌ی یه‌ک مانگی رابردوودا، دوو کاره‌سات سنووری جوغرافیای نیشتمانی دێرینی کوردانی کرده ئامانج، هێرشێ سوپای عێراق و به‌تایبه‌ت شه‌دی شه‌عی بۆ سه‌ر ناوچه کوردستانیه‌کانی دهره‌وه‌ی ئیداره‌ی هه‌ریه‌می کوردستان و داگیرکردنی که‌رکووک و ئاواره بوونی سه‌دان هه‌زار که‌س و مائوێرانی و ته‌نانه‌ت له‌ دووزخوورماتوو زۆر چالاکی مه‌ده‌نی باس له‌ ژینۆسایدی ده‌که‌ن. ئهم داگیرکاریه که پاش پرۆسه‌ی ریفراندۆم هاته ئاراوه هه‌نووکه‌ش پلانی سه‌رینه‌وه‌ی ناسنامه‌ی کوردی تیندا درێژه‌ی هه‌یه.

کاره‌ساتی دیکه به‌لای سه‌روشتی (هه‌رچه‌ند زۆرکه‌س له‌ هۆکاره‌کانی روودانی ناکۆکن) بوومه له‌رزه له‌ پارێزگای کرمانشانی رۆژه‌لاتی کوردستانه که وێرای گیان نه‌ده‌ست دان و برینه‌داربوونی هه‌زاران که‌س، رووخانی ده‌یان گوند و به‌شیک له‌ شاره‌کانی سه‌رپێلی زه‌هاو و سه‌لاس و جوانرۆ و شاناباد و ئاواره بوون و بی‌مال و حالی خه‌کی نه‌و ناوچانه‌ی لیکه‌وته‌وه.

ئهم کاره‌ساته‌دا رێژیی کۆماری ئیسلامی که ده‌سه‌لاتی پۆلیسی و تۆقینه‌ری خۆی به‌ سه‌رخه‌نگدا فه‌رز کردووه زیاتر له‌ هه‌رکات دژی گه‌لی‌بوونی بۆ خه‌کی کورستان ده‌رکه‌وت که به‌ سه‌روت و سامانی خه‌ک و کوردستان له‌وپه‌ری شه‌رمه‌زاری ده‌یه‌وه‌ی به‌ قازانجی ته‌مه‌نی نگه‌ریسی خۆی که‌ک وه‌رگه‌ی.

له‌کاتیکدا پێویست بوو رێژیم به‌ زووترین کات به‌ هانای خه‌کی به‌لایندراوه‌وه ب‌روات و پێداویستییه سه‌ره‌تاییه‌کانیان بۆ دا‌بین بکا.

ئوه‌ی جیگای د‌خۆشی و سه‌رنج و تێپه‌مانه هه‌ر له‌ یه‌که‌م ساته‌کانی رووداوه‌که‌وه نه‌ ته‌نیا له‌ رۆژه‌لاتی کوردستان، به‌ ئه‌کوو له‌ هه‌ر جیگایه‌کی ئێران که کوردی لێ بوو، به‌ په‌له و خۆبه‌خشانه ئه‌وه‌نده‌ی له‌ توانایاندا بوو یاره‌تییه‌کانی خۆیانیان ره‌وانه‌ی پارێزگای کرمانشان کرد و وینه‌ی زۆر که‌س ده‌بینین که جل و به‌رگیک که له‌به‌ریانه پێشکه‌ش ده‌که‌ن. کۆماری ئیسلامی هه‌ولێ زۆری دا ئهم هاوپیوه‌ندییه دروست نه‌بێ، له‌ زۆر شوێن ده‌ستیان به‌سه‌رداده‌گرتن و که‌مترین به‌شیان به‌ ناوی خۆیانوه‌وه ره‌وانه ده‌کرد.

به‌خوشییوه‌وه راگه‌یاندنی نازاد و به‌تایبەت تۆره‌ کۆمه‌لایه‌تی‌ه‌کان ریژیمیان ریسوا کرد، له‌ لایه‌ک دزیبه‌کانیان ئی ناشکرا کردن و له‌ لایه‌کی دیکه‌وه‌ به‌ پره‌نسیپی و دژه‌ کوردبوونی کۆماری ئیسلامیان بۆ بیرورای گشتی زیاتر ناشکرا کرد.

خه‌ئگی کوردستانیش هه‌رچه‌ند رووی راسته‌قینه‌ی ریژیمیان زۆر له‌ میژه‌ بۆ ده‌رکه‌وتوووه‌ و به‌ هاوپیوه‌ندی و یه‌کریزی نیشانی هه‌موو لایه‌ک و به‌ تایبەت ریژیمیان دا که‌ کۆماری ئیسلامی هیج جیگه‌ و پیگه‌یه‌کی له‌ کوردستان دا نیه‌، هاوکاری خه‌ئگی کوردستان بۆ هاو‌نیشتمانیان له‌ کرماشان نیشانی هه‌موو لایه‌کی دا که‌ کورد یه‌ک نه‌ته‌وه‌یه‌ و کرماشان دئی کوردستانه‌.

هیژشی هه‌شد و سوپا له‌ باشوور ده‌سکه‌وتی ۹۳٪ی خه‌ئگی بۆ چه‌ندین ساڵ له‌بار برد به‌لام له‌و کاته‌شدا رووداوه‌کان نیشانیاندا که‌ کۆماری ئیسلامی چ له‌ پرۆسه‌ی ریفراوندۆم و دواتر و له‌م دۆخه‌ ناله‌باره‌ی پارێزگای کرماشان چ ره‌ق و کینه‌یه‌کی دژی کوردانه‌ی له‌ هه‌ر پارچه‌یه‌کی نیشتمان هه‌یه‌، یه‌کگرتوویی خه‌ئگی کوردستان به‌ تایبەت له‌کاتی پیشوازی له‌ ته‌رمی شه‌هیدی ریگه‌ی مرو‌قایه‌تی کاک نه‌بووه‌کر نیشانی هه‌موو لایه‌ک و به‌تایبەت حیزبه‌کانی روژه‌لاتی کوردستانی دا که‌ وێرای پاراستنی به‌رژوه‌ندی بالای نه‌ته‌وه‌یی ئاماده‌ی هه‌موو گۆرانکاریه‌کن و ته‌نیا یه‌کریزی و یه‌کگرتوویی نیوان حیزبه‌کان ده‌توانی زامنی سه‌رکه‌وتنی یه‌کجاری بۆ.

پاسان و خەباتى چەكدارى

نە جىھانى مەجازى و ھەروەھا كۆمەلەك دەزگای راگەياندن كە بە بىرىكى شوئىستى بەرئو دەبرىن، باس و بابەتەكانيان تايبەت كرده بە خەباتى گەلى كورد و بردنە ژىر پرسیارى خەباتى چەكدارى.

پوون و ناشكرايە كە پاسانى خۆرھەلات، بزووتنەوھىكى فرە رەھەندە، حزوورى پىشمەرگە نە ئىو خەك يەكەك نە پايە سەرەكەكانىيەتى، كە بىرسەدەناوھەپاسىيەكانى شوئىست بە زىانى ئىران و بەردەوام بە ھەولەك بۆ پارچە پارچە كردنى ولاتى دەزانن.

پاسانى خۆرھەلات، پروسەيەكە بۆ وشياركردنەوھى كۆمەلەكانى خەك نە بوارەكانى كۆمەلەكە، ئابوورى و سىياسى و مافى مروق و نەم بابەتەش پىوئىستى بە حزوورى پارىزەرانى نەو مافانەيە نە ناوخوى نىشتەمان و ھەك پىشمەرگەى شار و شاخ، گوى بۆ وىست و داخووزى كۆمەلەكانى خەكەكى رۆژھەلاتى نىشتەمان بگري و سەرەپاى پۆلین كردنى نەو كىشە و ئازارانە، نە چوارچىوھە و مىكانىزمى گونجاو رىكيان بخت.

بە خۆشەوھە حزوورى پىشمەرگە نەگەل پىشووزى خەكەكى نىشتەمانپەرورەى كوردستان بەرەوپوو بوو كە نە بەشىك نە ناوچەكان ھىزەكانى رىژىم زۆر ترسنوكانە و بە خەرچكردنى سەدان مىليۆن تەمەن بە نامرۆقانەترىن شىوھ نە كەمىندا ھىرشىيان كردهووتە سەر پىشمەرگەكانى حىزب.

ئەوھى جىگای داخە و سەرنج و تىرامانە ژمارەيەك دەزگای راگەياندن دەروھى ولات و بەناو ديموكرات و ئازادىخواز و نە كردهوھىكى شوئىستانە و بە ھاوسۆزىوون نەگەل دامەزراوھەكانى رىژىم نە تەنیا نەو خەباتە رەوايە دەبەنە ژىر پرسیار و بە جىبايىخووزى دەزانن، زۆر خۆبەزىزانانە چاوەرپى دەكەن ئىمەى شوڤشگىر نەو ھەنگاوە رەوايانە، مەحكوم و شەرەمەزار بەكىن و چاويان ئەوھە نوقاندوھە كە بە دەيان نە خەكەكى كوردستان بە رۆژنامەنوس و كۆتبەر و پىشمەرگەوھە، چەندە نامرۆقانە شەھىد كراون و بۆ تاقە جارىكيش باسى ناكەن و نە بەرانبەردا رۆژى دەيان جار باسى كوژراوھەكانى رىژىم دەكەن.

ئەوان خەباتی ڕەوای ئێمە بە هەوێک بۆ تێکدانی کۆمەڵگا و کوشتنی خەڵکی ئێران و هێرش و کەمەین دانانەوه و توانەکانی هیزە سەرکوتەره‌کانی ڕێژیم بە هەوێک بۆ پاراستنی ئێران له پارچه‌بوون دەزانن که به‌شیکیان که‌سانیکن که سالانیک له ڕیزه‌کانی ڕێژیم دژی خەباتی گەلی کورد چەندین کردەوه‌ی نامرؤفانه‌یان به‌پنوه بردووه و ئیستاش به مه‌ترسییه‌ک بۆ سەر به‌رژوه‌ندییه‌کانی خۆیان دەزانن.

کورت و پوختا، به‌ش به‌ حالی خۆم شانازی به‌ خەبات و سیاسەتی دروست و ئوسولیی حیزبه‌که‌م و به‌تایبه‌ت حزووری پێشمه‌رگه‌ له‌ نیو خەڵک ده‌که‌م و هه‌موو ئەو هه‌وته‌ شوینستیانه‌ له‌ راستای لاوازکردنی پاسبان ده‌زانم که به‌ هه‌ول و تیکۆشانی هه‌موو لایه‌ک و یه‌کگرتوویی و یه‌کریزیمان ده‌بی به‌رپرچیان بده‌ینه‌وه و هه‌تا سهرکه‌وتن و ڕووخانی ڕێژیم کۆل نه‌ده‌ین.

ه‌ی گه‌ لاویژی ٢٧١٨

شانۆگەرىي مانۆرى سەربازىي سپاي پاسداران ئە كوردستان

ئە ھەوتووى رابردوودا، رېژىم سپاي پاسدارانى ھەك پارىزەرى سىستىمى تىرۆرىستىي كۆمارى ئىسلامى، راسپاردووه مانۆرىك ئە كوردستان بەرپوھ بىھن. بە پىي ھەموو پىوانەيەكى نىزامى رېژىمەكان مانۆر ئە ھەلومەرجى ئەگەرى شەر ئەگەن ولاتىك بەمەبەستى تاقىكارى و خۆرىكخستنى سەربازىي دژى ولاتى بەرامبەر بەرپوھ دەبەن. پرسىيار ئەوھىيە ئەم ھەلومەرجەدا بۆ رېژىم ئە كوردستان مانۆرى سەربازىي ئەنجام دەدات؟ ھۆكارى مانۆرى سەربازىي ئەم ھەلومەرجەدا چىيە؟ ئايا كارىگەرىي ئەسەر خەلكى كوردستان ئە پىوھەندى ئەگەن دژايەتىي سىستىم دادەن؟ ئايا بە ھەرەشە و تۆپ و مووشەكباران و مانۆرى ھىزى سەربازىي، راسان رادەوھستىت؟

خەبات و تىكۆشانى ھىزە سىياسىيەكانى كوردستان و پشتىوانىي بەردەوامى خەلك ئەم شۆرشە ھەقخوازەنەيە، خەونەكانى كۆمارى ئىسلامى بۆ بەلا رىدابدردنى ئەم بزاقە خەلكووستە، كردووتە بلىقى سەرنائو. شەر بۆ كۆمارى ئىسلامى ئە ھەلومەرجە دژوارەكاندا، يەكەك ئە خائە بەھىزكانە كە خەلكانىك ھان دەدا ئە رووى ئىدنۆلۆژى و مەزھەبىيەوھ ئە شەرى سونى و شىعەوھ بگرە ھەتا دوایى ئەژىر ناوى دژايەتى ئەگەن شۆرشى ئىسلامى كۆيان دەكاتەوھ و تەنوورى پىروپاگەندەي پى داغ دەكا. ئىستا كۆمارى ئىسلامى پاش چل سال تىپەرىپوون ئە شۆرشى گەلانى ئىران ھىشتا نەيتوانىوھ خەلكى كوردستان دژى حىزبە كوردىيەكان ھان بدا و سىياسەت و وىستى خۆى ئە كوردستان بەرپوھ ببات، مانگرتنى ۲۱ى خەرمانان ولامىكى بەھىز و يەكگرتووانە روو بە كۆمارى ئىسلامى و بىروپاى گشتى بوو.

يەكەك ئە ھۆكارەكانى ئەنجامدانى مانۆرى سەربازى ئەوھىيە كە دەيەوئى و رەي سىخوہ بەكرىگىراوھەكانى ئە كوردستان بەرپتە سەرى و ئە لايەكى دىكەوھ بە ئەبەرچاوگرتنى كىشە و ئالۆزىيەكان ئە رۆژھەلاتى نىوہراست بە بۆمباران و مووشەك ناردن و كەلكوہرگرتن ئە چەكى ھەناردەكراوى ولاتان وا بنوئىنى كە ئە بوارى نىزامىيەوھ بەھىزە. ئەمە ئە حالىكدايە كە بە دەستپىكردنى راسان ئە سى سالى رابردوو بە دەستپىشخەرىي حىزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران، خەلكى كوردستان بە ھىز و گروپىنىكى نوئى، بەتىنتر ئەجاران ھاتوونەتە مەيدان و ھاوكارى و پشتگىرىي كچان و كورانى پىشمەرگە دەكەن، ھەر بۆيە دەتوانىن بلىين ھۆكارى مانۆرى سەربازىي ئەم ھەلومەرجەدا ئاوجاوگرتنى خەلكى كوردستان ئە لايەك و نىشاندانى دىمەنى سەربازىي بەھىزى خۆى بە بىروپاى گشتى ئە لايەكى دىكەوھىيە. غافل ئەوھىيە كە ئە شاخەكانى شاھو، ئەكەرۆن، زاگرووس، ئاربابا، چلچەمە، گىيارەنگ، قەندىل، ئاگرى، تەرەغە و ... سەنگەرى ئەگىراننەھاتووى ھىزى

پيشمەرگەى كوردستانە و ئەوان بە ھىزى چەكى تىكنۆلۆژياوھ ناتوانن ڕووبەرۆوى چەكى بپروا و كۆننەدان و ئەخۆبەردووى، چەك و چيا و پيشمەرگە و ھىزى بەھىزى خەلك ببەنەوھ.

كۆمارى تيرۆريستى ئىسلامى ئە ھەموو بوارەكاندا فەشلى ھىناوھ و دەيەويت بە مانۆرى شانۆگەريى، سەرنجى بيروراى نيوخۆ و دەرەوھ بۆ لاى خۆى راکيشى. ميليتاريزەکردنى سەربازى كوردستان، ئىعدام، داگيركارى كوردستان، زىندان، كوشتنى كۆبەر و كرىكار، بلاوکردنەوھى مادە ھۆشبەرەكان و پەرەپىندانى فەحشا ھىچيان ئەسەر كوردستانى خۆراگر كارىگەر نەبوون و ئەم سى سائەى دواییدا راسان بە ئىرادەى ھەمەلایەنەى كادر و پيشمەرگە و بە پلانى رىكخستنى، نيزامى، ديپلۆماسى و سىياسى توانى كارىگەريى باش ئەسەر بيروراى كوردستان دابنى و ئەو ترس و دلەراوكتيەى كە رىژىم بلاوى دەكردەوھ، كرده بلىقى سەر ئاو. ئىستا راسان بووئە خەباتى شار و شاخ. شار و گوند و شاخەكانى كوردستان پشت بەيەك بۆ بەھىزکردنى ھىزى پيشمەرگەى كوردستان، شەقام و گوندەكان دەكەنە سەنگەرى خۆراگرى و بەرخۆدان.

رىژىم دەبى كوردستان بە جى بىللىت، پيشمەرگە ھەردەم پاريزەرى كوردستان و باسكى بەھىزى گەل دەبى. مانۆر و كردهوھ سەربازىيەكانىش ئە لايەن ھىزى پيشمەرگەى كوردستانەوھ، ھەر وەكوو شانۆگەريەك چاويان لى دەكرى. تا سەركەوتن و ڕووخانى رىژىمى تيرۆريستپەرۆھرى كۆمارى ئىسلامى، خەبات بەردەوامە.

نەورۆزى خاكىيوشانى جامانە لە مل، ويستگە يەكى گرنگ بۆ گۆرانكارى گەورە

نەورۆزى ۲۷۱۹ى كوردى و نوپوونەوهى سال و بووزانەوهى سرووشت ، لە پيوەندى لەگەل يەكگرتوويى ھەرچى زياترى كۆمەلانى خەلكى كوردستان و ھيزە سياسىيەكانى مرگىنى دوارۆژىكى گەش و ئاسۆيەكى روونى ولاتەكەمانە .

موژدەيەك بۆ زانبوونى رووناكى بەسەر تارىكى شەوزەنگ و بىرى سەدەناوەراستى وەلايەتى فەقايە و دەست لە ناو دەست بە برشتهوه ھەنگاوەكانمان بەرەو ئازادى و دابىنبوونى مافە نەتەوايەتییەكانمان ھەلبگرين .

نەوهى جىنگاي سەرنج و تيرامان و خوشحالييه ، تاك بە تاكى گەلەكەمان لە خۆرھەلاتى ولات ، لە ھەموو دەرھەتياكىدا ھەولتى داوہ بە ھەر شيوازيكى مومكين كۆمەلگاي جيهانى بۆ دەستەبەر بوونى مافەكانى ئاگادار بکاتەوہ كە نەورۆزى ئەمسال ئاويئەى بالانويئى ئەم داواكارىيانە بوو .

لە تۆرەكۆمەلايەتییەكان و جيهانى مەجازيدا ، زۆر پەيام و وينە و جۆش و خرۆشى خەلكمان بينى كە ئەم پەيامە بۆ ھەموو لايەك و بە تايبەت بۆ ريزيمى كۆمارى ئىسلامى و نەتەوهى بالادەستى فارس زۆر گرنگ بوو كە نەتەوهى كورد ئامادەيە بۆ دەستەبەر بوونى مافەكانى لە ھىچ چەشنە فيداكارىيەك دريغى ناكا و بۆ لابردنى ستەم و چەوسانەوہ ، سىدارە و ئەشكەنجە و زىندان نايترسينئى و ئەم خەباتە لە ھەموو ئاستە سياسى و مەدەنى و كۆمەلايەتییەكان بە وروہ زياتر لە جارەن بەرپۆوہ دەبات .

نەوهى دەبى ئەم قۆناغە زياتر لە ھەركات پەنجەى لەسەر دابنين ، ئەقاودانى پيلانەكانى ريزيم و وشياركردنەوهى گەلەكەمانە كە بە ورياييەوہ مامەئەى لەگەلدا بکەن .

ريزيم ھەولتى دا لەريگاي جۆراجۆرەوہ ئەم يەكريزى و يەكگوتارييە تىك بدا و تەنانەت بە ناردنى چلكاوخۆرەكانى بە جلى خاكى كوردىيەوہ ھەولتى سيخۆرى و تىكدانى ئەو رپۆرەسمە بەشكۆيانەى دا كە بە خوشييەوہ بە بەرەنگارى بى وئەنى خەلك تىندا سەرکەوتوو نەبوو .

ئەوهی زیاتر له هەر کات جیگای به‌دواداچوونه دیمه‌نی جاشیکی چلکاوخۆره ، که له‌کاتی هه‌تپه‌رینی لاوانی خویننگه‌رم بێجورمه‌تی به‌ جامانه و لاوان ده‌کا و جامانه‌کانیان فری ده‌دات ، که هه‌یزه سیاسییه ره‌سه‌نه‌کانی کوردستان و خه‌ئکی کورد ئهم جۆره هه‌ره‌که‌ته نه‌شیوانه قه‌ت له‌بیر ناکن ، ئەوهی ئیستا له‌بیرینه ریزدانان بۆ جیاوازی بیروراکانه و یه‌کریزی و ته‌بابینه.

هه‌یز له یه‌کریزیماندايه و هه‌موومان ده‌بی پیکه‌وه پاپه‌شتی راسان بین و له هه‌موو ره‌هه‌نده‌کانی خه‌باتی نوێی خۆره‌ه‌لات بۆ گۆرانکارییه‌کان له ئێران که‌ئک وه‌رگرین.

لاوانی خویننگه‌رم و شۆرشگه‌ری کوردستانیش بۆ هه‌رچی زیاتر قایم و به‌هه‌یزکردنی ، هه‌یزی پێشمه‌رگه ده‌بی زیاتر له جارێ روو بکه‌نه نیو سه‌فی هه‌یزی پێشمه‌رگه و شانبه‌شانی هاوڕێیان راسان بگه‌یه‌نینه ئونکه‌ی سه‌رکه‌وتن.

له‌گه‌ڵ پێڕۆزبایی دووباره‌ی نه‌وڕۆزی کوردان له هه‌موو گه‌لی کورد، ده‌ست خۆشی و ماندوونه‌بونی له به‌رپه‌وه‌به‌رانی رێپه‌رسمه نه‌وڕۆزییه‌کانی شار و گونده‌کانی کوردستان ده‌که‌م و هیوای سه‌رکه‌وتن بۆ هه‌موو لایه‌ک به ئاوات ده‌خوایم.

ئە يادى قاسملووى رېبەردا

۲۲ ي پووشپەرى ۱۳۶۸ مېژوويەكى تال بۆگەلى كورد بە گشتى، بە تايبەت بۆ حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئيرانە كە ئە كردهويەكى تيرورىستىدا، كۆمارى ئىسلامى دوكتور عەبدولرەحمان قاسملو سكرتېرى گشتىي ئەوكاتى حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئيران و ھاوپى تىكۆشەر و ماندوونەناس كاك عەبدوللا قادرى نازەر ئەندامى كۆمىتەي ناوهندى و بەرپرسى حيزب ئە دەرەوى ولات، كاك دوكتور فازل رەسوول كەسايەتى ناسراوى كوردى باشوور ئە سەر مېزى بە ناو وتوويز ئە ويەن پىتتەختى ولاتى ئوتريش تيرور كورد و شەھيد بوون؛ ھەنوگە سى سال بە سەر ئەو كردهويە تيرورىستىيەي سپاى پاسدارانى رېژىم تىدەپەرى بەلام گەلى كورد و دوكتورى رېبەر و سەركرده و ديپلومات و مامۇستاي زانكو و ئابووريناس و ھاورنىيانى ئە بير نەكرد و بۆ ھەتاهەتايە ئە ناسمانى بايەخە مروقاھەتايەكاندا دەمىنيتتەوہ .

دوكتور قاسملو رېبەرىكە پاش ۳۰ سال ھزر و ئەندىشە و نووسين و رېنويىيەكانى ھەردەم زىندوون و جىگاي تايبەتايان ئە كۆر و كۆمە ئەكانى ئيران و كوردستان ھەيە.

سى سال بە سەركارەساتى ناجوانميرانە و تيرورىستى و دژى گەلى كۆمارى ئىسلامى ئيران ئە پىوہندى ئەگەل شەھيدكرانى رېبەرى مەزنى گەلەكەمان دوكتور عەبدولرەحمان قاسملو كە ئەو كات سكرتېرى گشتىي حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئيران بوو تىدەپەرى. ھەركامە ئە ئىمە كە ئە نيزىكەوہ پىوہندى و ناسراويەمان ئەگەل رېبەرى نەمرى گەلەكەماندا ھەبوو، ھەئسوكەوت و رېنويىيە بەنرخەكانى ئە گويمان دەزىنگىتتەوہ و ئە پيش چاومان ون نابى و ئە بيرو دئمان جىگاي خۇى كردۆتتەوہ، مە نووسەر نيم بەلام ئوگريم بە شەھيد دوكتور قاسملو ھانى دام پاش شەھيدبوونى گۆشەيەكى كەم ئە نووسين و وتە و رېنويىيەكانى بە ھاوكارى كۆمەئىك ئە ھاورنىيان و ئوگرانى دوكتور قاسملو ئە پەرتوكىك بە ناوى "تافگەي ھەقىقەت" ئە چوار بەرگ (۱۳۷۵) كۆبكەمەوہ و بە كورتىش كىتېبىك بە ناوى رېبەرى مودير و شورشگىرىكى ديموكرات وەك سەرەتايەك ئە ژيانى ناوبرا و بنووسم؛ تا ئەو كات ھىچ كەس و لايەئىك ئەو پىوہندىدا بەرھەمەكانى كاك د.قاسملويان بلاو نەكردبوويەوہ بەلام بەخۆشبيەوہ ئىستا ئوگرانى دوكتور قاسملو و دئسوژانى كورد بە پىي زانيارى و بەدوادچوونەكان يان كۆمەئىك كىتېب يان ئەو پىوہندىيە سەبارەت بە گەورەيى و لىزانى و سىياسەت و ديپلوماسى شەھيدى ھەمىشە زىندوون كاك دوكتور قاسملو نووسيوہ و كۆ كردۆتتەوہ كە بۆ مەن جىگاي شانازىيە و دەسخۇشيان لىدەكەم.

له یادهوهری و بیره‌وه‌ریبه‌کاندا سیه‌مین سالی شه‌هیدکردنی ریبه‌ری مه‌زن دوکتور قاسملوو به کورتی یادیک له چوښیه‌تی لیدوان و باس و بابته به‌نرخه‌کانی له‌م نووسینه‌دا ده‌که‌م. کاک د. قاسملوو له کوړ و سمیناره‌کاندا به‌رده‌وام باسی له‌وه ده‌کرد که نازادی و دیموکراسی دوو چه‌مکی ته‌واوکه‌ری یه‌کتر بو رزگاری گه‌لانی ئیران له چنگ دیکتاتوری و پاوانخوازین و پی‌وابوو دیموکراسی له ئیران به بی پاراستن و ده‌سته‌به‌رکردنی مافی نه‌ته‌وه‌کان سه‌قامگیر نابی، پیوسته ئیران وهک ولایتیکی فره‌نه‌ته‌وه بیر له چاره‌سه‌ری گه‌لانی ئیران بکاته‌وه. هر له‌و پیوه‌ندییه‌دا ده‌فرمی هرگیز ((خه‌بات بو دیموکراسی نابی بچیته ژیر سیبه‌ری خه‌بات بو مافی نه‌ته‌وایه‌تی یا خه‌باتی چینایه‌تی، تا حیزبی دیموکرات ماوه دیموکراسی مه‌به‌ست و نامانجیه‌تی)). شه‌هید دوکتور قاسملوو روئی سه‌ره‌کی له دارشتن و ریکخستنی بنه‌مای فکری و سیاسی و ته‌شکیلاتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران هه‌بوو. له‌و، حیزبی دیموکراتی له‌ بواری بوچوونی سیاسی گه‌یاندده لوتکه‌ی نه‌حزابی پیشکه‌وتوو؛ بو یه‌که‌مین جار دیموکراسی له‌گه‌ل سوسیالیزم له‌ گوتمانیکیدا به‌ ناوی کورته‌باسیک له‌ سه‌ر سوسیالیزم پیکه‌وه‌ گریدا، دیموکراسی نیوخوی حیزبی کرده مه‌بنایه‌ک بو پیکه‌وه‌کارکردن و ریکاریک بو پیکه‌وه‌بوونی گه‌لان و رزگاری له‌ چنگ دیکتاتوری و پاوانخوازی.

نه‌گه‌ر چاویک له‌ ره‌وتی کاری سیاسی - کومه‌لایه‌تی - دیپلوماسی له‌و سه‌رده‌مه‌ی حیزبی دیموکرات بکه‌ین بو‌مان ده‌رده‌که‌وی که چون توانی له‌م حیزبه‌ له‌گه‌ل هه‌لومه‌رجی سه‌رده‌م رنک بخات، له‌ گوشه‌نیگایه‌کی کورتیش بیت بروانینه نه‌ده‌بیات و شیوه‌ی ناخوتنه‌کانی نه‌وکات خوئی و به‌ری‌وه‌به‌رانی حیزب و راگه‌یاندنه‌کانی له‌و کاته‌ی حیزب بو‌مان ده‌رده‌که‌وی نه‌ده‌بیاتیکی جیاواز له‌ هه‌موو نه‌ده‌بیاته‌کانی دیکه به‌ گوتمانیکی ساده بو تیگه‌یشتنی کومه‌لانی خه‌لکی کوردستان بو گه‌شه‌کردنی سیاسی و فره‌ه‌نگی و ده‌ستنیشانکردنی نیش و نازاره‌کانی گه‌لی کورد به‌ نه‌ده‌بیاتیکی ره‌وان و ساده و پاراو په‌یام و بوچوونه‌کانی حیزبی نیمه له‌ به‌ر ده‌ست کورد و کومه‌لانی خه‌لکی کوردستان له‌ روژه‌ه‌لات به‌ هه‌موو چین و تویره‌کانی ده‌گه‌یشت.

زور جار ره‌خنه له‌ حیزبی نیمه ده‌گیری و ده‌لین وتوویرتی حیزبی دیموکرات له‌گه‌ل کوماری ئیسلامی له‌ سه‌رده‌می کاک د. قاسملوو له‌ جیی خویدا نه‌بووه له‌ به‌ر نه‌وه، سه‌ره‌نه‌نجامی له‌و وتوویره‌ش شه‌هیدکرانی ریبه‌ری سه‌رکرده‌مانی به‌ دواوه بوو؛ ره‌نگه له‌ بواری چوښیه‌تی و ریگا و شوینی نه‌منیبه‌تی له‌و بارودوخه راست بی به‌لام دوکتور قاسملوو مروثیکی ناشتیخواز بوو به‌رده‌وام له‌ هه‌ولئ نه‌وه‌دا بوو کیشه‌کانی گه‌لی کورد له‌ ریگای دیالوگ و ناشتیبه‌وه و بی خوینرشتن چاره‌سه‌ر بکات، بویه ریگای وتوویرتی له‌ گه‌ل دوژمانی گه‌لی کورد بو چاره‌سه‌ری کیشه‌کان ده‌زانی، خه‌باتی چه‌کداری وهک خه‌باتیکی سه‌پیندراو به‌ سه‌ر گه‌لی کورددا چاو لیده‌کرد، ریبه‌ری ده‌کرد و هه‌رده‌م خوازیاری به‌رگری ره‌وا بوو.

به هوی خویندنه‌وهی گوڤارو روژنامه و کتیب و راگه‌یاندنه‌کان لیکدانه‌وه‌کانی هه‌رده‌م واقع‌بینانه و دروست بوون، هه‌ر بویه له بواری جهان‌بینییه‌وه زور ده‌قیق و ورد بوو.

باوه‌ری ته‌واوی به پاراستنی مافی مروڤ و که‌رامه‌تی ئینسانی هه‌بوو، به‌که‌م حیزب بووین یاسای شه‌رمان له بواری دیله‌کانی شه‌رپوه له کوردستان بلاو کرده‌وه و له کاتی خه‌باتی چه‌کداریدا توندوتیژ و له کاتی شه‌ردا لیکۆلینه‌وه‌ی له‌و که‌س و لایه‌نانه ده‌کرد که یاساکانی شه‌ر ناپاریزن و رینوینی ددان.

له سه‌ختترین هه‌لومه‌رجی خه‌باتی چه‌کداریدا بایه‌خی ته‌واوی به مافی ژنان نه‌دا و پیگیری به‌ره‌وپیش‌چوونی مافی ژنانی ده‌کرد، کۆرو کۆبونه‌وه‌ی بو ساز ده‌کردن، هانی نه‌دان که ده‌بی هه‌ول بده‌ن به مافی خۆیان بگهن، له په‌یوه‌ندی نه‌گه‌ل به‌ریه‌بردنی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران هه‌م ربه‌ریکی لیوه‌شاهه و هه‌م مودیریکی موده‌بیرو کاردان بوو، سیاسه‌تی ناوخۆیی و به‌ریه‌به‌ری حیزبی به باشی ریک ده‌خست و سیاسه‌تی ده‌ره‌کی به پیی لیکدانه‌وه‌ی بارودۆخی نه‌و کات داده‌رشت، نه‌و چه‌مکی سه‌ربه‌خۆیی سیاسی هینایه ناو فه‌ره‌هنگی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران و حیزبیکی سه‌ربه‌خۆی بو گه‌لی کورد ریک خست. فه‌ره‌هنگی ره‌خنه له‌خوگرتن و ره‌خنه‌گرتنی هینایه ناو حیزبی دیموکرات بو گه‌شه‌کردن و پیداچوونه‌وه به که‌م و کوورییه‌کان و ساق کردنه‌وه‌ی هه‌له‌کان ده‌وریکی کاریگه‌ری بوو.

سه‌ره‌رای هه‌موو خاله به‌قوه‌ت و شو‌ر‌ش‌گی‌رانه‌کانی له مه‌یدانی خه‌بات له شاخ و شار، له بواری سیاسی و دیپلوماسی له ناستی هه‌ر چوارپارچه‌ی کوردستان، شه‌هید دوکتور قاسملوو وه‌ک مامۆستایه‌کی ئیها‌توو و زانای زانکۆکانی ئوروپا توانی ده‌وریکی کاریگه‌ر بو ناساندنی دۆزی کورد و ئیش و نازاره‌کانی گه‌لی کورد بگه‌ی‌ری و له ناستی جیهاندا کورد به دنیا بناسینی. له کۆتایی ده‌بی بلین بو گه‌لی کورد له دایک بوو، له پیناوی ئامانجه‌کانی گه‌لی کوردیش گیانی شیرینی به‌خت کرد. هه‌رده‌م وته به‌نرخه‌کانی له می‌شکی ئیمه‌دا چرای رووناکی ریگای خه‌باتمان ده‌بن تا گه‌یشتن به سه‌رکه‌وتن.

هه‌ر وه‌ک ربه‌ری گه‌وره و زانامان ده‌لی: باشتترین پاداش بو شه‌هیدان درێژه پیدانی ریگایانه.

شەوی یەلدا.

یەلدا واتە کۆتایی درێژترین شەوگەر

کۆتایی تاریکی و کرانەوهی دەلاقی رۆوناکی.

بەلام یەلدا لە نیو فەرەهنگی ئێمەدا هەنووکە بووئە هێمای رۆوناکی.

تایبەتمەندی زۆر گرینگی شەوی یەلدا لەدایکبوونی پینقەمبەری ناشتی دوکتور قاسملووی زیندە یاده، قاسملوو لە بنەمائەییکی نیشتمانپەرەری دەفەری قاسملوو چاوی بە دنیا هەلدینی و بە گەشەکردنیکی خیرا لە هەلسوومەرچیکی تایبەتی سەردەمی خۆیدا دەبیته ئەندیشمەندیکی جیهانی و رێبەری بە توانای گەلی کورد و جیزی دیموکراتی کوردستانی ئێران کەسایەتی قاسملوو دەبیته پردیک بۆ ناسینی گەلی کورد لە جیهانی ئەمڕۆدا.

ئێمە شۆرشگیران و رێبوارانی ریگای قاسملوو شەوی یەلدا بە بایەخەوه ریزدەگرین و پیمان وایه وه بیرهینه‌ره‌وه‌ی ریگا و رینچکەکانی رێبەریکی شۆرشگیر کە هەموو ژبانی خۆی لە پیناوی وەدی هێنانی ئامانجەکانی گەلی کورد بەخت کرد.

بیرمەندیکی سیاسی ئاکادیمی، زمان ناس و بە فەرەهنگ لە هەمانکاتدا پارێزەری کولتور و هێما نەتەوه‌ییەکانی نەتەوه‌ی کورد.

قاسملوو، خاوەنی ئەدابیاتیکی رهوان و لە نیوهرۆکدا سەرچاوه گرتوو لە خۆیندنه‌وه‌ییکی قوئی زانستیانه‌و پشت نەستور بە میتۆد و تیئۆریه‌ عەقلانیەکان وتەو نویسنه‌کانی خۆی لە نیو کۆمه‌لانی خەلکدا بلاو دەرکردوه.

رێبەری هەردەم زیندوومان ریزی تایبەتی بۆ مرۆفایەتی بوو، یاساکی دادپەرەری و ریزگرتن لە مافی مرۆفای بە تەواوی لە هزر و کرداری دا رەنگی دابوووه‌ یه‌کیک لەو دگمەن مرۆفانە‌ی رۆوی زه‌وی بوو لە مه‌یدانی کردەوه‌شدا بەرژەوه‌ندیەکانی مرۆفایکی ئازادی لەسەرەوه‌ی هەموو بەرژەوه‌ندییکی کاتی دادەناو ریزی لێدەگرت، هەر بۆیە ئازادی و ناشتی بۆ ئەو لە

پێشه و هه‌موو وتاریک بوو، نه‌و له پێناوی ناشتی و ئازادی و دیموکراسی گیانی به‌خت کرد.

قاسملوو گه‌وره سیاسه‌توانیکی رێنالیست به‌ ناو واقیعی وشه‌ بوو. هه‌مووشتیکی وه‌ک خۆی ده‌بینی و پیناسه‌ی ده‌کرد نه‌و چه‌پینکی واقیعی بین، دیموکراتیکی ئازادی خواز، ماموستاییکی زانای زانکۆ، رێبه‌ریکی به‌ توانای گه‌لی کورد و جیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران، سیاسه‌توانیکی جیهانی و ئابووری ناسیکی به‌ توانای زانستی له‌ بواری عیلمی بوو.

وه‌کوو رێبواریکی رینگای قاسملوو وێرای به‌رپه‌وه‌ بردنی نه‌رکی پیروزی پێشه‌رگایه‌تی هه‌وئهدا له‌ ماوه‌ی ژێانی پێشه‌رگایه‌تییدا به‌ره‌مه‌کانی د. قاسملوو له‌ ژێر ناوی "تاقه‌گی حه‌قیقه‌ت، د.قاسملوو رێبه‌ریکی مۆدێرن و شۆرشگێریکی دیموکرات، کردستان رنج و ایستادگی" کۆبکه‌مه‌وه‌و بنوسم و پێشکه‌شم کردووه‌ به‌ نه‌ویندارانی ناشتی و ئازادی و رێبوواری رێبازی د.قاسملوو هیوادارم ئه‌م هه‌وئه‌ وه‌فایینک بێ بو‌ نه‌و رێبازه‌ پر له‌ سه‌روه‌ریه‌.

یادی هه‌میشه‌ زیندووی له‌ دڵماندایه‌ و رینگاو رێبازی چرای رینگه‌ی خه‌باتمانه‌

یه‌ئدای هه‌موومان به‌ره‌و رووناکی و کۆتایی ته‌مه‌نی پر له‌ شه‌رم و شوورده‌یی دیکتاتۆرانی تاریکی و نه‌زانی بێت.

٢١ دێسه‌مه‌ری ٢٧٢١

كۆمارى ئىسلامى بۇ چاوترسىنكردى گەلانى ئىران باس لە ئەنبارەكانى فرۆكەى بى فرۆكەوان دەكا

ئازانسى ھەوالدەرىي "فارس" لە زارى "مەحمود مووسەوى" يارىدەرى فەرماندەرى سپاى پاسدارانى ئىران رايگەياندا، ئەركى بنكە نەينىيەكانى سپا كە تايبەت كراو بە فرۆكەى بى فرۆكەوان زۆرجار لە دەرەوى سنوور دەبن و بە قەولى مووسەوى ئەو بنكانەى سپا لەئىو چىپاكانى زاگروس بىلاويان پى كراو.

تېلېفونى فەرمىي ئىران رايگەياندا، سپا ۱۰۰ فرۆكەى بى فرۆكەوانى لە ناوچەى چىپاكانى زاگروس ھەنگرتوو و بە قەولى خۇيان جۆرى ئەبابل-۵ و مووشەكى قايم-۹ ئەنبار كراون.

ئەمە لە كاتىكدايە ناوخۇى سنوورەكانى ئەم رېژىمە سەدە ناوەرەستىيە، خەتك لە قەيرانىكى قولى بنەرەتيدا گىرۆدەى دەستى كۆمەلىك ناخوندى كۆنە پەرستە كە بۇ مانەوى خۇيان لەوپەرى بى پەرسىيى و دوور لە ھەر چەشنە عەقلىيەتىكى مەرىي، فەرھەنگى و سياسىي كۆمەنگە پىشكەوتووكان، ولات بەرپو دەبن و ئىدارەى دەكەن.

ئەوى لەم شانگەرىيەى دواى كۆمارى ئىسلامىدا بە قەول لە دلى چىپاكانى زاگروس باس لە بوونى كۆمەلىك ئەنبار و تىكنۆلۆژىي سپاى پاسداران و زانستى مووشەكى باستىك و قايم-۹ و لەژىر ناوى جۇراوجۇر باسى دەكات لە ولاتانى ھەك چىن و رووسىيە و ئامرىكا... قەتەعاتەكان بە ھەزىنەيەكى زۆر دەكرىت و ھەسەرىيەك دادەنىت و دەيكا بە مووشەكى درۆن و پەھباد ... بۇ بىردنە سەرەوى ھەزىي رۇجىي ھىزەكانى خۇى، ئىمكاناتى بۇ مەسەرفى چەكداركردنى ملىشياكانى ناوچە و كارى خەلكى ناوخۇى ولاتىش بە مەبەستى دابىنكردى سەرەتايى ژيان پىداووستىيەكانى رۇژانەيان كە خۇى لە بە ياران كردنى نانى سەر سفرەى گرتوووتەو راپەريون و خۇپىشاندان و مانگرتنى رۇژانە لە پەرەسەندىايە.

بەم تىكنۆلۆژىيە و ارداتىيانە لەم ھەلومەرجەدا ھەىزەكان دەباتە سەر و بە دىندانەترىن شىوہ سەركوتى ناپەرەزايەتتىيە ناشىخوازەكان دەكات، ئەگەر توانى شەرى نەورۆزى خونناويى سەن و بە سەرانسەركردنى شەرى كوردستان لە شەرى پاوہ تا ئىعدامەكانى بە كۆمەلى سالى ۶۸ سەركوتى كۆى داشكاو و پەلاماردانى خۇپىشاندانەكانى سالى ۹۸ كە بە وتەى ھىندىك سەرچاوہ ۱۵۰۰ كۆژاو و ۷ ھەزار بىرىندار و ھەزاران نەفەر زىندانىي لى كەوتوووتەو.

ھەنووكە گەلانى ۋەزائەھاتووى ئىران ئە ھەموو فيل و خورافات و نەزانكارى و دزى و فەسادى ئاخوندەكان بە تەواوى تىگەبىشتوون و خۆپيشاندانەكان و مانگرتنەكان ئاراستەيان بەرەو تىگەۋەپىچانى رېژىمە.

كاتىك گەلانى ئىران دژى رېژىمى مەمەدەرەزى شا راپەرىن، ئەم رېژىمە ئەوكات بە ژاندارى ناوچە ناسراۋبوو و حكومەتى مەمەدەرەزاشا ئە بىۋارى چەك و تىكنۆلۇژىيەۋە يەكەى رۆژھەلاتى ناوەرەست بوو. ھەر بۆيە راستىيەكەى حاشاھەنەگرە ئىرادەى گەلانى ئىران ئە چەكى پىشكەوتوو و تىكنۆلۇژى زۆر بەھىزەترە.

ئەم فرۇفېشال و مانۆرە بە چەك و كەرەستەى وارداتى پىش بە ئىرادەى پۇلايىنى گەلانى ئىران ناگرىت.

ئە ھەستىارتىن باروۋدۇخەكانداين، يەكپىزى و يەكگرتوويىمان زامنى سەرکەوتمانە.

گەلانى ئىران بە ئىرادەىكى قايم ھاتوونەتە مەيدان، كوردستان و ھىزى پىشمەرگە ۋەك باسكى بەھىزى گەل، درۆن و مووشەك و پروپاگەندەى رېژىمى تىرۆرىستى كۆمارى ئىسلامى ئىران نەتەنيا چاوترسىن نابىت بە ئكوو پىشتىوانى سەرچەم نارەزايەتتەىكان و خۆپيشاندانەكانى گەلانى ئىرانە كە ئامانجى رووخانى رېژىمى دژەگەلى كۆمارى ئىسلامى و دابىنبوونى مافى نەتەۋايەتى، ئازادى و دىموكراسىيە.

۹ى جۆزدانى ۱۴۰۱ى ھەتاۋى

۹ى جۆزەردانى ۲۷۲۲

۱۰- خاکه‌لیټوه، روژی شه‌هیدانی کوردستان، سیمبولیکه بو ریژگرتن و په‌یمان نو‌یکردنه‌وه له‌گه‌ل پېشه‌وای نه‌رو هه‌زاران شه‌هیدی نه‌ته‌وه‌که‌مان.

شه‌هید بوونی شو‌رشیگېرانی نازادی خوازی کورد، به‌دریژایی بزوتنه‌وهی هه‌قواخان‌ه‌ی نه‌ته‌وه‌که‌مان چ پېش کۆماری کوردستان و چ پاش له‌سیداره‌دانی پېشه‌وای نه‌مر که‌تا نیستا به‌هیزترین و ریخراوترین بزوتنه‌وهی دژبه‌ری کۆماری ئیسلامی ئیرانه، نه‌ته‌نیا وره‌و ویستی شو‌رشیگېرانه‌و نازادانه‌ی میله‌ته‌که‌مانی لاواز نه‌کردوه! به‌لکوو خوینی به‌ناحق رژاوی هاوسه‌نگه‌رانمان بوته‌هه‌وینی به‌هیزتربوونی شو‌رش .

له‌سیداره‌دانی پېشه‌وا قازی محمهد له‌لایه‌ن ریژیمی پاشایه‌تی ئیرانه‌وه‌په‌یامی روونی سیسته‌میکي به‌رچاوته‌نگ، پاوانخواز و فاشیستی بوو بو‌گه‌لی کورد و نه‌ته‌وه‌کانی نیشته‌جیی ئیران که‌ته‌نیا ده‌توانین ژێرده‌سته‌بین و بوونمان وه‌ک نه‌ته‌وه‌ی جیاواز قه‌بول ناکړی.

تا به‌نهمروش پاشماوه‌کانی نهم بیره‌تۆتالیته‌ره‌هه‌وئی تواندنه‌وه‌مان ده‌دات و وېرای پشتمو‌یخستنی توانایی و ده‌سکه‌وته‌کانمان له‌شو‌رش نو‌یی ژینادا هه‌وئی نانه‌وه‌ی لیکترازانی یه‌گرتووی و یه‌کده‌نگیمان ده‌دن.

ئیمه‌وه‌فادارین به‌ریباز و ریگای شه‌هیدان و به‌ئین ده‌دین وېرای دریژهدان به‌ریگیان، یه‌گرتووی و به‌هیزبوونمان بکه‌یه‌نه‌سه‌رمه‌شقی دریژهدان به‌خه‌بات.

به‌هه‌ست کردن به‌به‌رپرسیاره‌تی نیشتمانی و نه‌ته‌وه‌یی هه‌نگاوه‌کانمان له‌راستای گه‌یشتن به‌ویست و داخوازیه‌ نه‌ته‌وه‌ییه‌کانمان به‌هیزتر و به‌رینتر ده‌که‌ین.

سه‌ری ریژ و خو‌شه‌ویستی بو‌بنه‌مانه‌ی سه‌ربه‌ری شه‌هیدان داده‌نه‌وینین و ناو و یادی شه‌هیدانی سو‌رخه‌لاتمان هه‌رمان.

قاسملوو. رېبەرىك بۇ ھەموو وەرزەكانى خەبات

د.قاسملووى رېبەرمان لە ھەلەمى ھۆكارى پەنابردن بۇ شەرى پارتىزانى دا دەفەرموى "كاتىك لە ولاتىكدا سەررەوى دەسەلاتدار بى، ئازابىھەكان پىشىل بىرىن و مافە ئىنسانىھەكان بايەخىيان بۇ دانەنرى، خەلكى ئەويندارى رزگارى و عەدالەت چونكە بەھوى بى ھىزىھە ناتوانن راپەرىنىكى تىكرابى يان شۆرشىكى گشتى بۇ كۆتايى ھىنان بە دەسەلاتى ناوھندى وەرئى بخەن، رىگابەكى دىكەيان، بىجگە لە پەنابردن بۇ شەرى پارتىزانى نىھ." (دوكتور قاسملوو، رېبەرىكى مۆدىرن و شۆرشگىرىكى دىموكرات، ل ۸۸).

لە سائوگەرى تىرورى د.قاسملوو، رېبەرى شۆرشگىر و زىندە ياد دا ئەم تىروانىنە بە بايەخەى د.قاسملوو وھىبەر ھەموو ئازادى خوازان دىنمەھە بە لەبەرچاوغرتنى تىبەرىنى دەيان سالى بەسەر دەربىرىنى ئەم بۆچونەداو ھاتنە ئاراي ئاگوگۆرىكى زورى ناوچەى و ھاوسەنگى ھىز. بەلام بايەخ و كردارى بوونى بۆچوونى شەرى پارتىزانى ھىشتا لە جىگەى خۇيدا بەھىز و يەكەمىن بژاردەھە.

بە تىروانىنىكى واقىع بىنانە بۇ دۆخى ھەنووكەى ئىران و دەرەتانى گەلانى ماف خوراو لە ئىرانى ھەنووكەيدا ئەو راستىھەمان بۇ دەرەدەكەوى كە تا ئەم ساتەش بە ھىچ شىوھىك خەباتىكى مەدەنى كە بتوانى گۆرانكارىكى بنەرەتى لە ئىراندا پىك بەنىنى ناتوانى وەك دەرەفەت و ھەلىكى بەھىز بۇ قۆستەنەھە لە روانگەى شۆرشگىرانەھە چاؤ لىبىكرىت. مىلىتارىزەكردنى سەرچەم شار و گوند و شوئىنەكانى نىشتەجىبوون تەنانەت سروشتىش لە لايەن ھىزە نىزامىھەكانى كۆمارى ئىسلامى بە تايبەت سپاي پاسداران، بۇ پارىزگارى كردن لە مانەھەى دەسەلاتى ئاخوندى و سەررەوى رىژىم، سەلمىنەرى ئەو راستىھەى كە گەلانى ئىران دەرەتانى ژيان و دەربىرىنى بۆچوون و ھەولدان بۇ بەدەستەھىنانى ئازادىھەكانىن لە رىگەى مەدەنىيەھە ئى زەوت كراوھ.

نارەزايەتىھەكانى سالانى رابردوو كە زورجار پەلى دەكىشا بۇ بەشدارى ھەزاران كەسى يان دەيان شارى گەورە، نارەزايەتى چىن و تونژە جۇراوجۆرەكانى كۆمەنگا و دەيان مانگرت و ھەلئوىستى مەدەنىيەھە كە سەرچەمىيان بە زەبرى ھىز و گرتن و كوشتن و ھەرەشەى خاپوركردنى شوئىنە گشتىھەكان پاش بەرخۆدانىكى زورى جەماوھەرى سەركوتكران.

هر یوه باشتیرین ریگا بو رزگاری و بهرنگار بوونه وهی ریژی می سهره رو و دیکتاتور ی کوماری نیسلامی پیک هیانی خه باتیک ی هه مه لایه نه ی چه کداریه، که نه ویش پیویستی به هاوکاری و هاوئاهه نگی که لانی نییرانه که به شیوه پیکی ریخراو بتوانی له بهرانبهر ده سترژی هیزه سهرکوتکه ره کانی ریژیم، خوراگر و پیشرو بیت.

به خوشیوه که لی کورد له ریگای حیزبه سیاسیه کانه وه کیانیک ی ریخراوی به هیزی سیاسی و نیزامی هه یه، به پاپشتی میله ته که ی و به هیز کردنی نه و کیانه له لایه ن خه لکه وهو به شداری و په یوه ستنبون به ریزه کانی ده توانی بییت به هیزکی شونندانهر له داهاتووی گورانکاریه کان.

رهنگه نه م بوچوونه لای خه لکانیک په سهند نه بییت، به لام به دروستبوونی یه کگرتووی هیزه کوردیه کان ویرای پیکه یانی کوده نگیه کی گشتی که لانی نییران هیشتا تاکه ریگای که یشتن به نازادی و مافه نیسانیه کانه.

له سائوه گه ری تیروکرانی د. قاسملوی ریبه ر و هاوړییانی سلاو ده نیرم بو گیانی پاکیان، ویرای په یمان نو یکردنه وهو به نیی نی دریزه دانی ریگیان، نه ندیشه کانی دوکتور قاسملوو نیستاش رووناک ی به خشی ریگای پردژواری خه باتمان.

بۆ نوێگری به‌رێبه‌ریک و درێژه‌دان به‌رێگهی تا گه‌یشتن به‌ نامانجه‌کان

له‌ سی‌وچواره‌مین ساڵه‌گه‌ری شه‌هیدکرانی دوکتور قاسملوی بلیمه‌ت و سه‌رکرده‌ی زانا و مامۆستای خه‌باتگێری و پزگاریخوازیی جوولانه‌وه‌ی گه‌لی کورد له‌ مه‌یدانه‌کانی خه‌بات له‌ رۆژانی دژوار و سه‌خت بۆ به‌ره‌کانی دژی رژیمی نگریسی کۆماری ئیسلامی،

له‌ هه‌لومه‌رجیکدا په‌یمانی وه‌فاداری و درێژه‌دانی خه‌بات و تیکۆشان تازه‌ ده‌که‌ینه‌وه‌ که‌ کۆماری ئیسلامی هه‌موو تواناکانی خۆی بۆ سه‌رکوت، ئێعدام، نه‌شکه‌نجه، تیرۆر و تۆقاندن و مووشه‌کباران و درۆن و هه‌موو که‌ره‌سته‌کانی سه‌رکوت دژی شۆرشگێران و خه‌لکی سقیلی ئێران و کوردستانی وه‌گه‌ر خستوه‌وه. خه‌لکی ئێران به‌ پێشه‌نگی گه‌لی کورد له‌ کوردستانی رۆژه‌لاتدا خه‌باتیکی هه‌مه‌لایه‌نه‌یان له‌ژێر درووشمی ژن. ژيان. ئازادی واته‌ شۆرشی ژینا ده‌ست پێ کردوه‌وه. سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی رژییم هه‌موو تواناکانی خۆی بۆ سه‌رکوتی شۆرش له‌ کوردستان وه‌گه‌ر خستوه‌وه.

هیژی پێشمه‌رگه‌ ، پائێشتی خه‌بات له‌ ئێران و کوردستانه‌،.

له‌ دوکتور قاسملوو و شه‌هیدانی سوورخه‌لاتی رێبازی نه‌میری و کوردایه‌تی فێری خه‌بات و کۆئله‌دان بووین، له‌ هه‌لومه‌رجه‌کاندا به‌ پێی میکانیزم و رێکاری گونجاو بۆ گه‌یشتن به‌ نامانج که‌ک وه‌رده‌گیرین و وته‌کانی رێبه‌رانی شه‌هید و نامۆزگاریه‌کانیان ده‌که‌ینه‌ چرای روناکه‌ره‌وه‌ی رێگای خه‌بات.

ئێمه‌ رۆڵه‌ی په‌نگی سوور و شۆرشین
سه‌یری که‌ خویناوییه‌ رابردوویمان

ئێمه‌ رۆڵه‌ی خه‌لکی کوردستانین له‌و ئاو و خاکه‌ له‌دایکبووین. له‌وه‌ی فێری خه‌بات و کۆئله‌دان بووین. دوکتور قاسملوو فێری کردین چۆن له‌ هه‌لومه‌رجه‌ دژواره‌کاندا خۆمان نه‌دۆزینین که‌ک له‌ رێکاری جیاواز وه‌رگیرین.

ئێمه‌ پێشمه‌رگه‌ی رۆژانی خه‌بات و دژواریه‌کان و رۆژانی ته‌نگانه‌ین، بڕیارمان داوه‌ یا به‌ نامانجه‌کانی خۆمان ده‌گه‌ین یا

وھكوو دوكتور قاسملووى نەمر و باقى شەھىدەكان بە نارامى و وىژدانىكى ئاسوودە سەردادەنىن و دەچىنە پىزى كاروانى شەھىدان.

بەلام ئەمە كۆتايى ئەم شۆرشە نابىت وەك چۆن پاش قازى و قاسملوو و شەرەفكەندى خەبات بۆ پىزگارى پۆژھەلات درىژەى ھەيە، ھەتا گەيشن بە ئامانجەكەمان بە گرووتىنەو ھىچ ھەرەشە وموشەك و درۆنىك بە چۆكمان داناھىنى. رىگەى خەبات تاگەيشتن بە ئامانجى شەھىدان كە رىزگارى كوردستانە، درىژەى ھەيە.

نە كۆتايىدا، كىيى "تافگەى ھەقىقەت" و بىرو بۆچوونى سىياسى دوكتور قاسملوو كە نە ھەلومەرجىكى تايىھەتدا كۆمان كىردوو، دەتوانى رىنووين و پىشانەرى رىگەى خەبات بى.

نەسرەوتن تا سەركەوتن و بەردەوام دەيىن.

بەھىواى سەركەوتنى حىزب و گەل.

۱۲ پووشپەرى ۲۷۲۳

كارىگەرىيى دوكتور قاسملوو لە گەشەسەندنى حيزبى ديموكراتدا

لە سىوچوارەمىن ساڵوگەرى شەھىدكرانى دوكتور قاسملوى بليەت، سەركرە، زانا و بەتواناى حيزب و گەل، بە دەستى ديپلوماتە تيرۆريستەكانى كۆمارى ئىسلامى لە پىتەختى ولاتى ئوتريش، قىيەن، وىراى نوێکردنەوى پەيمانى وەفا و دريژەدانى خەبات، چەند تايبەتمەنديبەكى ئەو ريبەرە مەزنىە وەك وەبىرەھىناوہ هيمای بۆ دەكەم.

۱- سەرەتاي گەشەسەندنى حيزبى ديموكرات دەگەرپتەوہ بۆ دەستپىكى سكرتيرى دوكتور قاسملوو و نامادەکردن و نووسىنى بەرنامە و پىرەويكى مۆديرنى سەردەميانە بۆ ئەم حيزبە.

مامۇستا عەبدوڵلا حەسەن زادە لەيەك خەت دا دەلى دوكتور قاسملوو رينيسانسىكى لە حيزبى ديموكرات كە لە سالى ۱۹۷۰ لە دەرەوى وەلات گەرايەوہ، وەريخست.

۲- ريكخستەوہ و بووزانەوہى حيزب لەو ھەل و مەرجەدا لە بواری تەشكىلاتى لە پيش شۆرشى گەلانى ئىران دژبە ريزىمى پاشايەتى و ھەروەھا پاش سەرکەوتنى ئەو شۆرشە بە گۆرانكارى تايبەتیی سەردەمى سەرکەوتنى شۆرش.

۳- پاراستنى سەربەخۆيى بىراردانى حيزب وەك يەكێك لە گرینگترین خالەكانى ريبەرىيى حيزب پىنەنديدار بە بواریەكانى سىياسىي و ديپلوماسى.

بۆخۆي دەلى: ئيمە حيزبىكى سەربەخۆين و سەربەخۆي خۆمان لە ھەمووشتىكى ديكە خۆشتر دوہى. ئەوہى بۆ خۆمان بەقازانجى بزانيں جيبەجيبى دەكەين، ھىچ كەس نەزەرى خۆي بەسەرمانا نەسە پاندووہ.

۴- ريكخستنى تەشكىلاتى تايبەت لە شار و گوندەكان لە پاش سەرکەوتنى شۆرشى گەلانى ئىران.

۵- نۆرگانيزەکردنى ھيزى پيشمەرگەي كوردستان لە پاش سەرکەوتنى شۆرشى گەلانى ئىران و ھەولدان بۆ پوشتەو پەرداخ كردنى ئەو ھيژە.

٦- ھەولدان بۆ چارەسەرى ئاشتییانەى دۆزى رەواى كورد و پێوەندیى گرتن لەگەڵ رېبەرانى رېژىمى كۆمارى ئىسلامى ئىران تەنانهت بەرلە ھاتنەسەر دەسەلاتىيان. لەگەڵ خومەینى لە پارىس و دواتر لە تاران دانىشتبوو.

٧- باوەرپىكى قسوولى بە ديمۆكراسى ھەبوو، ئەو دەيگوت؛ ئيمە ديمۆكراسيمان ھەر بەو جورەى كە ھەيە دەوى، يانئ ديمۆكراسى راستەقینە. ديمۆكراسى شتىك نيبە پەيوەست بە يەك لا بىت بەلكوو ئى ھەمووانە. ھەر لەو بارەيەو دەكرئ بلىين دوكتور قاسملوو پايدانەرى ديمۆكراسى بوو. دوكتور دەئى؛ ھەرگيز خەبات بۆ ديمۆكراسى نابئ بچىتە ژئىر سيبەرى خەبات بۆ مافى نەتەوايەتى يا خەباتى چىنايەتى چوونكە ئەو ھوى بنەرەتى پىكھاتنى حيزبى ديمۆكراتە و تا حيزبى ديمۆكرات ماو، ديمۆكراسى مەبەست و نامانجە.

٨- ئەخلاق بۆ دوكتور قاسملوو لە سياست دا گرینگى تايبەت بەخوى ھەبوو، بۆيە دەئى: ئيمە بئ ئوسوولى و جنیو فرۆشى لە سياست دا رەت دەكەينەو، بۆ جيگيرکردنى ئەخلاق لە سياستدا دەبئ تىبکۆشىن، ئيمە يەكەم رىكخراو بووين ئەخلاقمان واردى سياست کرد.

٩- دوكتور قاسملوو بايەخى تايبەتى بۆ ريزگرتن لە ژن وەك مروفىك و ھەروەھا ھاوبەشى پياوان دادەنا. پىتى وابوو كە پىويستە ھاوكات لەگەڵ خەبات بۆ رزگارى نەتەوايەتى خەبات بۆ دەستەبەرکردنى مافى ژنان، شان بە شانى ئەو خەباتە، ھەرەپىويستبوونە.

ھەر پێوەنديدار بە ھەئسووكەوتى رېژىم لەگەڵ ژن دەئى: بە پرۆاى حيزبى ئيمە، ژنان ھەرچى زياتر لە كارى كۆمەلايەتى و سياسىيەكاندا بەشدار بن، كۆمەل پيشكەوتووتر و ھەرچى لە بزوتنەوہى سياسى — نەتەوايتيدا ژن تىكۆشەرتەر بن، بزوتنەوہكە پيشكەوتووتر و شانسى سەرکەوتنى زياترە.

١٠- سەرەراى بوونى جەنگ لە كوردستان بەلام كاك دوكتور بۆ پووجەكردنەوہى پيلانەكانى كۆمارى ئىسلامى تەنانهت پيش لە ھاتنەناراي ئەو پيلانەش تىكۆشانى ھەبوو.

١١- كاك دوكتور قاسملوو نوسەرىكى بەتوانا بوو و وەك ئەندام لە ئەنجومەنى جىھانى "قەلەم" وەرگيرا دوكتور شەرەفكەندى دەئى؛ دوكتور قاسملوو زانا بوو، زانا لە بوارى سياسى، زانا لە بوارى ئابوورى، زانا لە بوارى كۆمەلناسى، زانا لە بوارى مەسائىلى عىلمى، زانا لە بوارى ئەدەبىيات و ھۆنەر و...

- ۱۲- پىۋەندىگرتن لەتەك ۋىلاتانىي بىانى بۇ پاپىشتى و پىشتىگىرى لە كىشە و مەلانىي ناو ئىران و كوردستان.
- ۱۳- گەلى كورد سالانىكى دوور و درىژبوو كە خەباتى بۇ مافە نەتەوايەتییەكانى خۇى دەكرد بەلام بۇ ناساندنى ئەو خەباتە ھەوتىكى ئەوتۆ نەدابوو. دوكتور قاسملوو ھەك كەسايەتییەكى حىزبى و سىياسىي و ئاكادىمى، شونىندانەرىي تايپەتى ھەبوو لە ناساندنى خەباتى گەلى كورد لەسەر بىروراي گشتىي جىھانى.
- ۱۴- نووسىنى كىتیبەكانى "كوردستان و كورد" و "چل سال خەبات لە پىناوى ئازادى" ۋەكوو دوو سەرچاۋەى گرینگ و جىگەى باۋەرى خەلكى كوردستان. بەرھەمى يەكەم كوردستان و كورد بە چەند زمانى زىندووى جىھانىي ۋەگىپرانى بۇ كراۋە.
- ۱۵- بەشدارىي لە بابەتگەلى گۆشار و رۆژنامە بىيانىيەكان ۋەك نووسەرىكى كورد بۇ سەرەنچراكىشانى ئەوانە بۆلاي نەتەۋەى كورد.
- ۱۶- بەشدارى لە كۆر و كۆنگرەكانى ئىنترناسىيونال سۆسىيالىست كە سەردەمانىك بۇ ناساندنى گەلى كورد، ئۆرگانىكى جىھانىي بەھىز بوو.
- ۱۷- دامەزرانى پىۋەندىي لەتەك كەسايەتییە بىيانىيەكان و ناساندنى دوژمانى كورد بەوان لە بارودۆخە جوراۋجۆرەكاندا.
- ۱۸- كەلكوەرگرتن لە زانستىي سىياسىي و دىپلۆماسى بۇ پىۋەندىگرتن لەگەل ۋىلاتانى دەرەۋە لەبارەى گۆرانكارىيەكانى ناوخۇى حىزب.
- ۱۹- بوونى لە مەيدانى كردهۋە ئەگەل كادر و پىشمەرگە ۋەھروھە ھاۋرەنگى و ھاۋجلوبەرگى و ھاۋخەباتى لە كوردستان لەكاتى بەرپەرەكانى دژبە رىژىم.
- ۲۰- ھەولندان بۇ دامەزراندنى ئەنستىتۆى كورد لە پارىس
- ۲۱- مودىرىيەتى درووست و بىۋىنە بۇ ھەماھەنگى رىبەرىي حىزب و رىكخستنى ئۆرگانەكانى رىبەرى حىزب

۲۲- پێراگەشتن بەسەر بەرهکانی شەردا چ لە کاتی هێرشى رێژیم و چ لە کاتی شەرى جبههیی.

۲۳- چاودێرى راستەوخۆ و جزوورى لە نیزیکتترین بەرهکانی شەردا.

۲۴- نامادەکردنى چهك و كههستهی پێویست و ههروهها نامازى پێوهندیگرتنى نیوان هیزهكان كه خائىكى وهچهرخان بوو بۆ سهركهوتنى هیزی پێشمهركه بهسەر چهكدارانى كۆمارى ئیسلامیدا.

۲۵- وردبونهوه له سێ قۆناغى شەرى دژبه كۆمارى ئیسلامى و رێكخستنى ئەو قوناغانەى شەرى، واتە شەرى جبههیی، شەرى جبههیی و پارتیزانى و شەرى پارتیزانى كه ئەو شەرى ههتاكوو ئیستهش بهردهوامه.

۲۶- دامهزراندن و رێكخستنى فیرگهى سیاسى - نيزامى بۆ راهینان و بارهینان و فێركردنى لاوان و بهشداری پێكردنیان له شۆرشدا.

۲۷- ههولدان بۆ دامهزراندنى رادیۆ دهنگى كوردستانی ئێران كه باشتترین بېرۆكهكانى دوكتور قاسملوو بوون و ئەو وهسیلهیه توانی کاریگهیری باش به سەر ووه و وزهى هیزی پێشمهركه و خهلكى كوردستان و تهناهت لاوازکردنى هیزی دوژمن داویت.

۲۸- دامهزراندنى دهزگاکانى چاپههەنى و كۆمهلایهتیی به تابهت نهخۆشخانه كه له رینگ هى خۆیهوه پزیشکانى بى سنوور و بیانی له سازمانى A.M.I بهردهوام به پێشمهركهى نهخۆش و بریندار، رادهگهشتن.

۲۹- ههولدان، داهینان و نوێگهیری بۆ هینانى خوینی تازه بۆ رێبهیری و ریزهکانى حیزب كه کاریگهیری ئهزینی زۆرباشی بۆ پهروهدهی کادر و بارهینانى گههجان بۆ رێبهیری و ریزهکانى حیزب ههبوو.

۳۰- جهختکردن لهسەر پیاوهکردنى نهزم و دیسیپلینی ناگایانه بۆ باشتتر پێوهندیی گرتن و رێكخستنى ریزهکانى حیزب.

۳۱- بههیز کردنى بنهمای مایی حیزب و ههولدانى بۆ ژباينكى سادهی پێشمهركانه و بنهمانهکانیان.

۳۲- له كۆتاییدا، لههەر ههلهومهرجیکدا به پێی توانامان درێژهدهری بهکردهوهی رێگهى دوكتور قاسملوو و هاوڕێیانی دهبین

و هیج گێژە ئووکە یەک نامان جمینتەوێ.

بۆ پیشەوێ تا سەرکەوتن بەسەر نەزانی و تاریکی دا.

بۆ زانیاری لەسەر روانگە و تیروانینی دوکتور قاسملوو لە کتیبەکانی "تاقگەیی حەقیقەت" کە ئێک وەرگرن کە کۆکەرەووی نەو بەرھەمانە، نووسەری نەم دێرانە یە.

١٧ ی پووشپەری ٢٧٢٢

٢٦ى سەرماوەز رۆژى پېشمەرگەى كوردستان

پېشمەرگە رەمزى خۆراگرى نەتەوہى كوردە، ھەربۆيەش بايەخى بەرزى نىشتمانى ھەيە و جيگاي شانازى نازادىخوازانە.

٢٦ى سەرماوەز رۆژى ئە داىك بوونى پارىزەرانى و لات و مافخوازى كوردستان واتە ھىزى پېشمەرگەى كوردستانە، رۆژى رىزگرتن لە فيداكارى و خۆبەختکردنى رۆنە تىكۆشەر و خەباتگىرەكانى نەتەوہەكەمانە. پىرۆز بىت لە ھەموو خەلكى كوردستان و لە ھەموو پېشمەرگەكان كە لە سەنگەرى شاخ و شار بە بەخشىنى گيانيان پارىزەرى مافى نەتەوہى و مرۆفايەتەكانمانن. پىرۆز بىت لەو مرۆفە ئازادى خوازانەى كە ژيانى خۆيان بۆ وەدەست ھىنانى سەرەتايى ترين مافى گەلەكەيان فيدا كردوہ.

پىرۆز بىت لەو تىكۆشەرە رىزگاربخوازانەى كە بە درىژايى مېژوو لەگەل كۆنە پەرەستانى جەھل و نەزانى بەرەركانيان كردوہ، بەلام ھىچ كات لە ئاست داوا رەواكانيان كۆيان نەداوہ و لەئاست گوشار و ھىزى زۆرە ملىيى داگىركەر بى ھە ئويست نەبوون.

٢٦ى سەرماوەزى ١٣٦٣ى ھەتاويى كومىتەى ناوہندى جىزبى ديموكراتى كوردستانى ئىيران لە بىرپارىكى شۆرشگىرپانە دا ئەم رۆژەى وەك رۆژى پېشمەرگەى كوردستان ديارى كرد. ھەروەھا پەرلەمانى باشورى كوردستان ئەم رۆژەى وەك رۆژى رىزگرتن لە ئالای كوردستان ديارى كردوہ. بەم بۆنەوہ كۆمەلانى خەلكى كوردستان رىز لە بايەخەكانى ئالای كوردستان دەگرن. بەلەبەرچاوكرتنى ئەو فاكته مېژوويەى كە شانازى ھەلكردنى ئالای كوردستان لەم رۆژەدا لە لايەن كۆمارى كوردستانەوہ بوو، ھەربۆيەش رىزگرتن لە ئالای كوردستان لە رۆژى ٢٦ى سەرماوەزدا پىر بايەخە و بەم بۆنەوہ پىرۆزبىايى لە كوردستانيان دەكەم.

لەگەل ئەوہى ناوى پىر نيوەرۆكى پېشمەرگە بە بەژنوو بالای شۆرشگىرپانى مافخوازى كورد دا بىراوہ كە لە كۆمارى كوردستانەوہ ناويدىر كراوہ بەلام ، بوو بە رەمزى رىزگارى خوازى لە ھەموو پارچەكانى كوردستان.

ئىستاش شۆرشگىرپانى زۆربەى پارچەكانى كوردستان ناز ناوى پىر نيوەرۆكى پېشمەرگەيان بۆ ھىزى چەكدارى خۆيان ديارى

کردوه. رابردووی پر له سهرودری، هه‌ئسوکوت و سیاسه‌تی ژیرانه‌ی پېشمه‌رگه بوته هوی نه‌وه چیدیکه پېشمه‌رگه ته‌نیا وهک هیژیکي چه‌کداری شه‌رکه‌ر له بیرورای گشتی دا چاوی لیناکریت. به‌ئکو وهک مرؤفیکي سیاسی، رزگاری خواز و ناشتی خواز که بو پاریزگاری کردن له خاک و خه‌ئکی کوردستان و به‌ها به‌رزه نه‌ته‌وه‌ییه‌کان چه‌کی هه‌ئگرتوه پیناسه ده‌کری.

۲۶ی سهرماودزی نهم سال له هه‌لومه‌رجیک دا یادی ده‌که‌ینه‌وه که روژه‌لاتی ناوه‌راست له قه‌یرانیکی نیزامی و سیاسی گشت گیردایه. نهم نیوه‌دا کوردستان و به‌تایبه‌ت تر روژه‌لاتی کوردستان له هه‌لومه‌رجیکي تایبه‌تدا به‌ربه‌ره‌کانی له‌گه‌ئ دوزمن ده‌کا بو وه‌ده‌سته‌یانی مافه ره‌واکانی له خه‌باتیکي هه‌مه‌لایه‌نه‌دایه. روون و ناشکرایه به‌ دریزایی میژوو و به‌ تایبه‌ت له چه‌ند سالی رابردوودا دا داگیرکاری و میلیتاریزه کردن روژه‌لاتی کوردستان سنوره‌کانی تیپه‌راندوه. له لایه‌کی دیکه‌وه له‌گه‌ئ سهره‌لدانی شوړشی ژینا که به‌ پېشه‌نگ بوونی کوردستانیان سهریبه‌لدا و دریزه‌ی کیشا شالای په‌له‌مار و گرتن و لیدان و نیعدامی بی به‌زه‌یانه‌ی رژیمی دیکتاتوری کوماری نیسلامی ده‌یانجار زیاتر له رابردوو ته‌شه‌نه‌ی کردوو.

له لایه‌کی دیکه‌وه به‌ هوی هه‌ئکه‌وتویی جوغرافیایی و نه‌بوونی ژیر خانی نابووری ژینا به‌شیکي زور له کومه‌نگای نیشته‌جیی له سنووری کوردستان به‌هوی خه‌بات بو نان و ژیان به‌رده‌وام له ژیر په‌هیله‌ی گوله‌ی به‌ کری گیراوانی کوماری نیسلامی شه‌هید و بریندار ده‌بن. نه‌مانه ویرای هیرشه به‌رده‌وامه‌کانی سپای پاسداران له ریگه‌ی موشه‌ک و تیرور و.. هتد بو سهر بنکه‌کانی هیژی پېشمه‌رگه‌وه شه‌هید کردنی ده‌یان روژه‌ی نازادی خوازی نهم نیشتمانه.

نهم سو‌نگه‌یه‌وه ده‌رده‌کوی پاش زیاتر له ۴۰ سال سته‌م و دیکتاتوری و پیشیل کردنی ماف و له‌نیو‌بردنی خاک و چه‌سته‌مان هیشتا کوماری نیسلامی به‌رده‌وامه له دریزه‌دان به‌ سیاسه‌تی له‌نیو‌بردنی کورد و کوردستان. بو‌یه لیره‌دا جیگه‌ی خو‌یه‌تی وه‌بیر هه‌موو لایینک بی‌ینه‌وه چه‌ دژگرده‌وه‌یه‌ک له دژگرده‌وه‌ی پېشمه‌رگانه ده‌توانی گونجاوتری بو وه‌لامی نهم هه‌موو کوشتار و زولم و داگیرکاریه؟ بی‌جگه له پېشمه‌رگه کی و چه‌ هیژیک ده‌توانی پاریزه‌ری خه‌ئک و خاکی کوردستان بی و له ناست نهم هه‌موو کوشتار و له‌نیو‌بردنه هه‌ئسوسیستی شوړشگیرانه بگری! که‌واته پېشمه‌رگه ده‌بی هه‌ر وهک رابردوو ده‌نگی دلیری گه‌لینکی ماف خوراو بیت و تا گه‌یشتنی به‌ نامانجی به‌رزی نه‌ته‌وه‌یی و مرؤیی له‌ژیر هیچ گوشار و هیژیکدا له لایه‌ن هیچ که‌س و لایه‌نیک کپ نه‌کریته‌وه.

به‌دنیاباشه‌وه کرده‌ی پېشمه‌رگه نهم راستیه‌ی سه‌لماندوه و به‌ پشتیوانی خه‌ئکی کوردستان وهک که په‌نای راسته‌قینه‌ی هیژی پېشمه‌رگه‌ی کوردستان تا گه‌یشتنی به‌ نامانجی دواروژ ده‌ست له خه‌بات و تی‌کوشان هه‌ئناگرن.

لە بىرمانبى، پېشمەرگە باسكى بەھىزى گەلە و سەرچاوى ھىزى نەتەوھىيمان پېشمەرگەيە. كەواتە بەھىزکردن و پشتيوانىکردنى ريزەكانى ھىزى پېشمەرگەي كوردستان ئەركى ھەموومانە.

سەرکەوتن بۆ ھىزى پېشمەرگەي كوردستان

نەمان بۆ ديكتاتۆرى كۆمارى تيرۆريستى ئىسلامى ئىران.

٢٢٣ى سەرماوھزى ٢٧٢٣

كۆکردنەوھ و نامادەکردنى: رەھمان نەقشى

بەفرانبارى ٢٧٢٣ى كوردى = ديسەمبەرى ٢٠٢٢ى زايىنى

سپاس و پزائین

هاورپئ کاوه به هرامی بو نووسینی و ناماده کردنی هه موو بابه ته کان
و کارو چالاکیه کانتان، دهستخوش و هه روا قه له م ره نگین بن بو گه ل و نیشتمان.
ره حمان نه قشی

